Hungary

7.1 The Hungarian Gypsy Musician's National Association

7.1.1 *The Hungarian Gypsy Musician's National Association Modified Statute*

Magyar Cigányzenészek Országos Egyesülete módosított alapszabályai.

1923. augusztus 14.

I. Fejezet.

- 1.§. Az egyesület hivatalos címe: Magyar Cigányzenészek Országos Egyesülete. A pecsét körirata ugyanez. Székhelye Budapest.
- 2.§. Az egyesület hirdetményeit a leendő saját hivatalos lapban fogja közölni.
- 3.§. Az egyesület hivatalos nyelve: magyar.

II. Fejezet.

4.§. Az egyesület céljai:

- a) b) hogy tagjainak anyagi, erkölcsi, szellemi érdekeit előmozdítsa, keresztény elvek szerint, törvényes alapon megvédelmezze. A tagoknak kölcsönös támogatása által jobb munkaviszonyok elérésére a megszerzett jogok megvédelmezése hazafias és keresztény elvi alapon, politikai és vallási viták kizárásával.
- c) Korlátozza a magyar királyi Belügyminisztérium támogatásával a hivatatlanok, valamint a külföldről bejövő zenészeknek Magyarországon való működését,
- d) Terjessze és fejlessze a magyar cigányzenész művészetet.
- e) Rendes tagjai részére az egyesület anyagi helyzetéhez mérten később meghatározandó alapszabályokban fektetett nyugdíjalapot létesítsen, baleset és beteg esetére pedig szintén később közgyűlés által meghatározandó mértékben anyagi támogatást nyújtson. A temetést a rendes tagok és törvényes hozzátartozóinak az egyesület nyújt az alapszabályok értelmében.

III. Fejezet.

5.§. Eszközök: Ezen célok elérésére az Egyesület a következő eszközöket használja:

- a) Közvetíti azt, hogy rendes tagjaik képességükhöz képest megfelelő álláshoz juthassanak s e célból állasközvetítő irodát tart fenn.
- b) c) Nyugdíjalap.
- d) Ünnepek és hangversenyek rendezése b) c) alatt felsorolt alap javára.
- e) A helyi csoportok szervezése.

IV. Fejezet.

6.§. a) Magyarország területén csak olyan magyar cigányzenész működhet, aki rendes tagja az egyesületnek.

b) Az egyesület tagjai: tiszteletbeli, [...] választó és nem választható. Az egyesület által rendezendő hangversenyen tiszteletjegyet kap. Mindaddig tagja marad az egyesületnek,

míg kilépését a rendes tagok részére megszabott határidőben írásban be nem jelenti és amíg az egyesület céljaival ellenkezésbe nem jut. [...]

10.§. Rendes tag lehet minden feddhetetlen előéletű, hivatásos képzett magyar cigányzenész, aki életének 16-ik évét már betöltötte és akit a választmány a rendes tagok sorába felvesz. A rendes tag az egyesületnek közgyűlésein a szolás és szavazás jogával bír, választó és választható, indítványokat tehet, ha indítványát 8 nappal a közgyűlés előtt az elnökséghez írásban beadja. Joga van díjmentesen igénybe venni az egyesület állás-közvetítő intézményét, az alapszabályokban meghatározott feltételek mellett igényt tarthat segélyre. Részesévé válik mindazon jogoknak, melyeket az egyesület tagjai számára alapszabályszerűen megszerez. Joga van oly esetben, midőn rendes tagságából kifolyólag jogaiban megsértve érzi magát, az egyesület választmányánál jogorvoslást keresni és ennek különösnek tartott határozatait a közgyűléshez fellebbezni. 30 rendes tagnak a tárgy megjelölése mellett beadott írásbeli kérelmére köteles az elnök rendkívüli közgyűlést egybehívni. Szerződésből keletkező jogsérelem esetén jogosult a tag a választmány határozata alapján az egyesület ingyenes jogsegélyét igénybe venni, ez a jog azonban csak kéthavi tagság után igényelhető 65 évet betöltött cigányzenész a rendes tagok sorába nem vehető fel.

11.§. Örökös tag az, aki az egyesületnek 30 éven át, megszakítás nélkül rendes tagja, vagy akit a közgyűlés a választmány javaslatára a rendes tagok sorából annak felvesz. Az örökös tag a tagsági díjak fizetése alól fel van mentve, azonban tagsági jogait élvezi. Munkaképtelen és állás nélküli magyar cigányzenészt, ha legalább 10 év óta egyesületi tag, a közgyűlés bizonyos időre, vagy egyszer s mindenkorra a fizetés alól felmenthet.

VI. Fejezet.

12.§. Rendes tag köteles az egyesület alapszabályait és az alapszabályokkal nem ellenkező határozatát pontosan betartani és az alábbi illetékeket pontosan befizetni.

- a) Beíratási díj fejében egyszer s mindenkorra 1000 K.
- b) Tagsági díj fejében minden hó l-én előzetesen 1000 K.

A rendes tag oly magatartást tartozik tanúsítani, hogy becsületére váljék szakmájának és az egyesület erkölcsi és anyagi céljaival ellenkezésbe ne jusson. A rendes tag, ha hosszabb ideig tartó katonai szolgálatra köteles bevonulni, annak tartama alatt az egyesület tagja marad ugyan, de tagdíj és más illeték fizetése alól felmentetik. Ugyanígy az egyesülettel szemben fennálló jogai is felfüggesztetnek. Ha azonban fizetési kötelezettségének katonai szolgálata alatt is eleget tesz, tagsági jogainak élvezetében marad.

13.§. A tagsági díjak és illetékeket az egyesület pénztárnokánál kell fizetni. Joga van az egyesületnek arra, hogy a hátralékos tagdíjakat és egyéb hátralékokat az általa kiállított hivatalos kimutatás alapján a tag munkaadójától, amennyiben a tag erre felhatalmazást ad és munkaadó hozzájárul, közvetlenül bekövetelhesse. Pontatlan kifizetés esetén jogában van az egyesületnek az, hogy a lejárt összegeket a késedelmes tagtól bírói úton is behajtsa. Mindennemű per esetére a tagok alávetik magukat az egyesület által szabadon választható királyi Járásbíróság illetékességének és sommás eljárásának.

VII. Fejezet.

A tagság megszűnése

14.§. A tagság megszűnik, ha a tag: a) meghal, b) kilép, c) kizáratik.

A rendes tag csak a naptári év végével léphet ki, ha ebbeli szándékát legkésőbb ugyan-ezen év október hó 1-ig az egyesület elnökségénél írásban bejelenti. Az esetben, ha a tag külföldre kap szerződést és így köteles az egyesületi kötelezettségének eleget tenni és kiegyenlítése után bármikor egyesületi igazolvánnyal igazolhassa magát, bármikor a külföldi zenész szövetségeknél. Joga van a választmánynak azt a tagot, aki az egyesület alapszabályai ellen súlyosan vét, vagy aki a 12. pontban körülírt erkölcsi és anyagi kötelezettségeit nem teljesíti, különösen pedig aki a tagdíjjal és egyéb fizetési kötelezettségeivel több mint három havi hátralékban van, kizárni. A kizárási határozat az egyesület hivatalos újságjában közzétendő és ellene a tag az értesítés kézhezvételéhez számított 15 napon belül a közgyűléshez fellebbezhet. A kizárás napjáig lejárt tagdíjakat a kizárt tag megfizetni köteles.

VIII. Fejezet.

Nyugdíj alap. Temetkezési segély

15.§. Az egyesület tagjai részére saját hatáskörében teljesen különálló nyugdíjalapot tart fenn, ezen alap javára adja az egyesület azt, ami a pártoló tagdíjakból, valamint az adományok, hangversenyek és ünnepélyek tiszta jövedelméből befolyik. A nyugdíjalapot az egyesület 5 évi működése után fogja részletesen kidolgozni, vagyis 1925-ben. Addig is a nyugdíj alap összegéről közgyűlésen pontosan elszámolással tartozik a vezetőség. A rendes tag vagy törvényes hozzátartozói elhalálása esetén az egyesület egy évi tagság után köteles eltemettetéséről gondoskodni. Az egyesületnek joga van az esetben, ha a kiutalt temetkezési és betegsegélyek azon évben befolyt járulékok 75 %-át meghaladja, úgy a következő közgyűlésen a járulékokat megfelelően felemelni. Az az egyesületi tag, aki tagdíjaival vagy egyéb fizetési kötelezettségeivel több mint három havi hátralékban van, az egyesület semmi kedvezményére igényt nem tarthat. Az esetben, ha a tag betegsége miatt mulasztotta el a tagdíjainak vagy egyéb járulékeinak befizetését és beigazolható, hogy a befizetéseket csak betegsége tartalma alatt nem fizette, joga van a választmánynak a hátralékok levonása mellett a temetkezési segélyt kiutalni.

IX. Fejezet.

Az egyesület szervezete

16.§. Az egyesület ügyeit az elnökség és a választmány intézi, melyet a közgyűlés évről-évre választ és amely a következő tagokból áll: egy elnök, két jegyző, két ellenőr, két számvizsgáló, tizennégy rendes választmányi tag és hat póttag. Az elnökségbe és a választmányba csak oly tagok választhatók, akik állandóan Budapesten laknak.

17.§. A tisztviselők hatásköre:

Az elnök a választmánnyal együtt vezeti az egyesület összes ügyeit, képviseli az egyesületet a hatóságokkal és a külvilággal szemben. Elnököl a választmányi üléseken és közgyűléseken, őrködik a tárgyalási rend felett, a szövegre jelentkezőknek a szót megadja,

vagy indokolatlant megtagadja, attól, aki a tárgyalási rendet sérti, a szót megvonhatja. A pénztárt bármikor megvizsgálhatja, a tisztviselők működését ellenőrzi, 30 tag írásbeli indokolt kérésére rendkívüli közgyűlést hív egybe, ha pedig ezt indokolatlannak vagy szükségtelennek tartja, a kérelem észrevételével a választmány elé terjeszti és ennek határozata értelmében jár el.

A választmány határozata értelmében jogosult az egyesület pénztára terhére utalványozni, sürgős szükség esetén 20000 koronáig. Választmányi határozat nélkül utalványozhat, de köteles ezt a választmánynak legközelebbi ülésén bejelenteni. [...]

a) Az alelnökök az elnök akadályoztatása esetén mindenben helyettesítik az elnököt. Nincsen azonban jogosítva pénzt utalványozni.

b) A titkár vezeti az egyesület ügykezelését és irodáját [...]

c) A pénztáros kezeli az egyesület pénztárát, beszedi a tagdíjakat és egyéb bevételeket. Rendes könyveket vezet az egyesület bevételeiről és kiadásairól [...] Fizetéseket az egyesület pénztára terhére csak szabályszerű utalványozás alapján eszközölhet és pedig a költségelőirányzatban előre megállapított tételeken kívül csak a választmány határozata alapján, vagy az elnök által saját hatáskörében utalványozhat fizetéseket, illetve a beküldött iratok alapján a titkár által igazolt temetkezési és betegsegélyezési eseteket.

d) Az ellenőrök ellenőrzik a pénztár kezelését. Bármikor megvizsgálhatják a pénztárkönyvet és a pénztárkészletet, de havonként legalább egyszeri vizsgálatra kötelesek. [...]

18.§. Az egyesület választmánya:

Az elnöksége, a tisztikar és a választmányi tagok összességéből áll, amelyek szavazati joggal bírnak. Vezeti az egyesület összes ügyeit, utalványozza alapszabály szerint a pénzkiadásokat, határoz a jelentkező tagok felvétele felett, joga van a felvétel előtt a felvételt kérő egyén erkölcsi megbízhatóságát vizsgálat tárgyává tenni. [...]

19.§. A közgyűlés. Az egyesület közgyűlései: 1. rendes. 2. rendkívüliek.

Az egyesület minden év nagyhétében közgyűlést tart, melyet az elnök utasításához képest a titkár hív egybe és az erre vonatkozó hirdetményt 8 nappal előbb a hivatalos újságban közzétettni. A közgyűlés határozatképességéhez általában 1/3-ad részének jelenléte szükséges. Az alapszabályok módosítása, az egyesület feloszlása és a vagyon hovafordítása tárgyában összehívott közgyűlésnek határozatképességéhez azonban a tagok 2/3-ad jelenléte [...] A közgyűlés állapítja meg a választmány javaslatára az egyesület évi költségvetését és adja meg a számvizsgálók jelentése alapján a vezetőségnek a felmentést. [...] Rendkívüli közgyűlést egybehívni az elnök van jogosítva, vagy a saját kezdeményezésére, vagy a választmány indítványára, vagy pedig 30 tag írásbeli indokolt kérelmére. A rendes közgyűlés határozatképességét, valamint a hatáskört megállapító szabályok a rendkívüli közgyűlésre is alkalmazandók.

A szavazás

20.§. Szavazni csak személyesen lehet. A közgyűlésen szavazó lapokkal titkosan szavaznak. E célból az elnök egy vagy több szavazatszedő bizottságot küld ki. A választmány ülésein a szavazás nyilvános. Négy szavazó kérelmére azonban titkos szavazás rendelő el.

X. Fejezet.

21.§. Általános határozatok:

- a) Az egyesület levelezéseit a titkár írja alá. Az egyesület anyagi érdekeit érintő utalványok vagy átíratok az elnök által is aláírandók. A közgyűlés és a választmányi ülések jegyzőkönyveit az elnök, a titkár és két hitelesítő tag írja alá.
- b) Minden pénzösszeg – kivéve a folyó kiadások fedezésére szükséges forgalmi tőkét, – mely 120000 K-nál nagyobb nem lehet, gyümölcsöztetőleg helyezendő el.
- c) Az egyesületi ügyek intézése körül felmerülő összes kiadások az egyesület pénztárából folyósíttatnak.
- d) Minden tag köteles lakása pontos címét és annak megváltoztatását az egyesület irodájának azonnal bejelenteni.

22.§. Az egyesület feloszlását csak a belügyminiszter mondhatja ki. Amennyiben az egyesület a nemzeti és keresztény alapról letérne. Ha az egyesület feloszlik, vagyona a székesfőváros tanácsának adandó át, hogy az gyümölcsözőleg kezelje és az esetben, ha egy hasonló keresztény magyar cigányzenészek egyesülete alakul, akkor ezen új egyesületnek adja ki abból a célból, hogy ezen összeget a magyar cigányzenészek anyagi és erkölcsi céljainak előmozdítására használja, megjegyezvén, hogy ez az új egyesület is köteles ugyanezt az intézkedést alapszabályaiban felvenni. Ha azonban 15 éven belül ily irányú egyesület nem alakul, úgy a székesfőváros tanácsa a meglevő vagyonból zenészalapítványt létesítsen és ennek kamataiból évente minél több munkaképtelen magyar cigányzenész segélyben részesüljön.

A helyi csoportok

23.§. A választmány azokon a helyeken, ahol legalább 30 tag van, helyi csoportot alakít. A helyi csoport külön választ vezetőséget, mely 9 tag mellett áll: 1 elnök, 1 alelnök, 1 titkár, 1 pénztáros, 1 jegyző, 1 ellenőr, 3 választmányi tag és 2 póttag. A helyi csoport vezetősége a tagok számaránya szerint növekszik. A tisztikar azonban 15 tagnál többől nem állhat. Ha 30 tagnál kevesebb van, egy megbízottat választanak, hogy a központtal az érintkezést fenntartsa és a tagok dolgait intézze.

24.§. A helyi csoport ügyeit ennek vezetősége intézi, a központi választmány által elfogadott ügyrend értelmében. Ha valamely tisztviselő szabálytalanságot követ el, az elnök felfüggesztheti, esetleg újat választhat, tartozik ezt azonban a legközelebbi ülésen bejelenteni.

25.§. A helyi csoportok pénztárosai havonként kötelesek a központnak elszámolni a bevételekről és a kiadásokról. A számadást az ellenőrök átvizsgálják és ellenőrzik.

26.§. Központi választmánynak jogá- [...].

29.§. A helyi csoport tagdíjjövedelmük 80 %-át a központi pénztárnak havonta tartoznak beszolgáltatni, melyből a központ az összes kedvezményeket nyújtja a tagoknak, nevezetesen a segélyeket. A fennmaradt 20 % az adományokból, mulatságokból befolyó összegek a helyi csoport jövedelmét képezik. Ebből fedezi a helyi csoport ügykezelési költségeit.

XI. fejezet.

30.§. Azokban az esetekben, ha az egyesület az alapszabályokban előírt célját és eljárását be nem tartja, hatáskörét túllépi, államellenes működést fejt ki, a közbiztonság és a közrend ellen súlyos vétséget követ el, vagy a vagyoni érdekeit veszélyezteti, a m. kir. belügyminiszter ellene vizsgálatot rendelhet el, működésétől felfüggesztheti és végleg fel is oszlathatja.

Elfogadtatott a Magyar Cigányzenészek Országos Egyesületének 1923. augusztus hó 14-én megtartott közgyűlésén.

Rácz Zsiga sk., főtitkár; Füredy F. Fábián sk., h. elnök. (P. H.)

Szalay György sk., h. titkár; Lázár György sk., alelnök.

Hitelesítő tagok: Torma Gyula sk., Banyák Ferenc sk.

Szám: 147.173/1923. B. M. VIII.

M. kir. Belügyminiszter.

Látta m. kir. belügyminiszter azzal a megjegyzéssel, hogy a 27.§. Első részének helyes értelme a következő: A központi választmánynak jogában áll a helyi csoport feloszlátását kérni a m. kir. belügyminiszternél, ha a helyi csoport az egyesület céljaival ellentétes működést fejt ki s megszegi az alapszabályokat.

Budapest, 1923. évi szeptember hó 14-én.

A miniszter rendeletéből: Pánti s. k. min. Tanácsos (P. H.).

∴

The Hungarian Gypsy Musician's National Association's modified Statute.

August 14, 1923.

Chapter I.

1.§ The official name of the Association: The Hungarian Gypsy Musicians' National Association. The script encircling the seal is the same. Its seat, Budapest.

2.§ Announcements of the Association will be published in its future official journal [1].

3.§ The official language of the Association: Hungarian [2].

Chapter II.

4.§ The goals of the Association:

a) b) To promote the material, moral and intellectual interests of its members, all according to Christian principles, and provide legal protection for them. Through the reciprocal support of the members the attainment of better working conditions and protection of acquired rights, based on Christian principles, with the exclusion of political and religious debates.

c) To restrict, with the support of the Royal Hungarian Ministry of the Interior, the operation of uninvited musicians and those arriving from foreign lands.

- d) The promote and develop the art of Hungarian Gypsy musicians.
- e) To provide for a retirement fund for its full members, according to the financial capacity of the Association and to be defined in future Statutes, furthermore in cases of accident and sickness for provision of financial support to be given, again to be decided at a future General Meeting. Burial is to be provided for full members and their legal next of kin by the Association according to the Statutes.

Chapter III.

5.§ Methods: To achieve these aims the Association shall make use of the following methods:

- a) To promote the acquisition of employment for its full members as appropriate to their skills, and in this interest to maintain an employment agency.
- b) c) Retirement fund
- d) The organisation of celebrations and concerts for the fund mentioned in b) c).
- e) The organisation of local groups.

Chapter IV.

6.§ a) Only those Hungarian Gypsy musicians may work within the territory of Hungary who are full members of the Association.

b) The members of the Association: honorary, [...] electable and non-electable. At concerts organised by the Association are to be provided complimentary tickets. Remains a member of the Association until written notice is given within the timeframe allotted for full members and until acting in opposition to the aims of the Association. [...]

10.§ Full members may be all professional and trained Hungarian Gypsy musicians, with a law-abiding past, having reached their 16th year, and who are accepted into the ranks of the full members by the board of directors. A full member has the right to speak and to vote at the Association's General Meetings, is an elector and electable, may make proposals if the proposal is submitted to the leadership, in writing, 8 days before the General Meeting. He has the right to use the employment agency of the Association free of charge, and according to the conditions in the Statutes may request aid. He becomes a recipient of all rights statutorily acquired for members of the Association. In such case as he feels that his rights as a full member have been injured he has the right to seek legal address at the board of directors and to appeal any rulings felt unusual at the General Meeting. The President is required to call an extraordinary General Meeting if 30 full members submit a written petition to do so and note the subject. Regarding any contractual legal injury, a full member has the right to turn to the Association's free legal aid as provided for by the board of directors, this right though may only be used after two months of membership. 65-year-old Gypsy musicians cannot be admitted among the ranks of full members.

11. § A lifetime member is one who has been a constant member of the Association for 30 years without interruption or one whom the General Meeting elevates from the ranks of the full members based on a proposal by the board of directors. The lifetime member is one who is exempt from payment of the membership dues, but who enjoys all the rights of membership. Any Hungarian Gypsy musician who is unable to work

and unemployed, if he has been a member of the Association for at least 10 years, may be given exemption from membership dues for a certain time or for perpetuity by the General Meeting.

Chapter VI.

12. § Full members are required to completely abide by the Association's Statutes and those resolutions not in contradiction with the Statutes and to punctually pay the following dues.

- a) A one-time registration fee of 1000 Crowns
- b) A membership fee due the first of every month of 1000 Crowns

A full member is expected to behave in such a fashion as to bring honour to the profession and not to be in opposition to the Association's moral and material goals.

If a full member is required to enter military service for a longer period of time he remains a member of the Association, but is exempt from membership dues and other fees. Likewise, his existing rights as a member of the Association are suspended. If though he fulfils his payment obligations during his military service his membership rights remain his to exercise.

13. § The members' dues and fees are to be paid at the Association's Treasurer. The Association has the right to directly encash back membership dues and other back fees, as shown in official records, from the member's employer, if the member has given authorisation and with the cooperation of the employer. In the case of a delayed payment the Association has the right to resort to legal action to acquire funds past due from the tardy member.

In the case of all trials members submit themselves to the authority and to the summary procedures of the Royal District Court freely chosen by the Association.

Chapter VII.

The Cessation of Membership

14. § Membership ceases if the member: a) dies, b) leaves the Association, i) is shut out.

A full member may only leave the Association at the end of the calendar year, if he announces his intention to do so in writing to the Association's leadership, at the latest, the first of October of that year. In such case as the member is being contracted for work abroad and would so be responsible for his Association responsibilities, after payment he shall be able to identify himself with his Association identification, at any time, at the foreign musicians' union. The board of directors has the right to shut out any member who has seriously acted in contradiction to the Association's Statutes, or who has not fulfilled the moral and financial responsibilities recorded in point 12, especially those who are behind in three or more months of membership dues and other financial commitments. The expulsion resolution is to be published in the official journal of the Association and within the 15 days following the publication the member may appeal to the General Meeting. The member is bound to pay the back-membership fees until the date of his expulsion.

Chapter VIII.

Retirement Fund. Burial Aid

15. § The Association maintains a completely independent retirement fund under its own authority for its members. The Association contributes to this the net income from supporting membership fees, donations, concerts and celebrations. The details of the retirement fund will be formulated after five years of operation, that is to say in 1925. Until that time the amount of the retirement fund will be precisely accounted for by the leadership at the General Meeting. In the case of the death of a full member, having been preceded by one year of membership, or a legal next of kin, the Association is required to care for the burial. In such case as paid burial and illness aid exceeds 75% of that year's subsidies the Association has the right to appropriately raise the subsidies at the next General Meeting. Any Association member who is over three months behind in membership dues or other payments owed may have no recourse to any of the benefits of the Association. If the member has neglected to pay his membership dues or other fees as a result of illness, and this can be proven so, and has only neglected to do so during the duration of his illness, the board of directors has the right to allot funds for the burial after the deduction of the due fees.

Chapter IX.

The Organisation of the Association

16. § The affairs of the Association are managed by the leadership and the board of directors, they are elected by the General Meeting on a yearly basis and are composed of the following members: a President, two notaries, two controllers, two auditors, fourteen full members as directors and six substitute members. Only permanent residents of Budapest can be elected members of the leadership and the board of directors.

17. § The purview of the officials:

The President together with the board of directors direct all the affairs of the Association, represent the Association before the authorities and before the general public. He presides at the meetings of the board of directors and at the General Meetings, he guards decorum, giving say to those asking to speak and not giving say, or revoking permission to speak from those who disturb the decorum. He may examine the accounts at any time, and supervises the work of the officials, at the legitimate written request of 30 members he calls a General Meeting, if though he deems the request illegitimate or unnecessary he presents the petition of the request to the board of directors and acts according to their resolution.

In accordance with the resolution of the board of directors, he has the right to remit sums from the treasury in cases of grave necessity, to the amount of 20000 Crowns. He may remit without a resolution from the board of directors, but is required to announce this at the next meeting of the board. [...]

a) If in the case the president is impeded the vice-president substitutes for the President in all faculties. He does not though have the right to remit funds.

- b) The Secretary heads the Association's handling of affairs and office [...]
- c) The Treasurer handles the Association's treasury, collects the membership dues and other revenues. He keeps orderly accounts of the Association's incomes and expenses [...] Salaries drawn from the treasury are to be done only through legal remittance, what is more, exceptions from the planned budget can only be made according to a resolution of the board of directors, or payments remitted by the President acting in his own right, and for cases of burial and illness aid accompanied by documents and certified by the Secretary.
- b) The controllers monitor the handling of the treasury. They may at any time examine the bookkeeping and the accounts, but are required to do so at least once a month. [...]

18.§. The board of directors of the Association:

Is composed of all the leadership, the officers and the members of the board of directors having the right to vote. Is in charge of all of the Association's affairs, allows the payment of the expenses as per the statutes, decides upon the acceptance of those applying for membership, has the right to conduct an examination of ethical accountability of one applying for membership. [...]

19.§. The General Meeting, The Association's General Meetings: 1. ordinary.
2. extraordinary.

The Association is to hold a General Meeting every year during Holy Week, the instruction to do so is given by the President and the Secretary calls the meeting together and makes an announcement to such effect 8 days before, through publication in the official journal. Quorum for the General Meeting is usually the presence of 1/3. A General Meeting convened for a change of the statutes, the cessation of the Association and the allotment of the assets requires the presence of 2/3 of the members [...] The General Meeting decides upon the Association's yearly budget, based upon the proposal of the board of directors, and grants acquittal to the leadership based upon the auditor's report. [...] The President has the right call an extraordinary meeting, either on his own prerogative, or on the proposal of the board of directors, or upon a legitimate written petition of 30 members. The rules for quorum of an ordinary meeting in addition to those establishing its prerogative are to be used for the extraordinary General Meeting.

Voting

20. §. Voting may only take place in person. At the General Meeting voting takes place through secret ballot. In the interest of such the President dispatches one or more ballot collection committees. At the board of directors voting is open. Based upon the request of four voters a secret ballot may be instituted.

Chapter X.

21.§. General resolutions:

- a) The correspondence of the Association is signed by the Secretary. Financial remittance or transcriptions concerning the Association are to be signed by the President as well. The minutes of the meetings of the General Meeting and the board of directors is to be signed by the President, the Secretary and two corroborating members.

- b) All monetary amounts – with the exception of necessary purchase capital to cover running costs – may not exceed 120000 Crowns, is to be invested for profit.
- c) All expenses arising from the care for Association affairs are to be covered from the treasury of the Association.
- d) Every member is required to give his exact address and to report any change in such to the office of the Association immediately.

22.§. The dissolution of the Association may only be made by the minister of the interior. If the Association were to abandon its national and Christian character. If the Association dissolves its property is to be given to the council of the national capital city to be handled profitably, and at such time that a similar Christian Hungarian Gypsy musicians' Association were to form to transfer this to the new Association, and thus for the purpose of this amount being used for the advancement of the financial and moral aims of Hungarian Gypsy musicians, noting that the new Association is required to include this same stipulation in its own Statutes. If in the case that such an Association does not form, then the council of the national capital is to establish a foundation for musicians with the existing funds and from their interest to aid as many invalid Hungarian Gypsy musicians as possible.

Local Groups

23.§. In those areas where there are at least 30 members the board of directors is to create a local group. The local group is to independently elect a leadership of 9 members: 1 President, 1 Vice-President, 1 Secretary, 1 notary, 1 controller, 3 board members and two substitute members. The leadership of the local group grows in relation to the increase in members. The number of officers is not to exceed 15 members. If there are fewer than 30 members, they are to elect a representative to maintain contact with the central authority and to manage the affairs of the members.

24.§. The affairs of the local group are managed by this leadership according to the accepted agenda of the central board of directors. If one of the officials commits an irregularity the President may suspend him, may elect a replacement, though he must announce this at the following meeting.

25.§. The Treasurers of the local groups are required to account for their income and expenses on a monthly basis to the central authority. The accounting is examined and audited by the controllers.

26.§. The rights of the central board of directors: [...]

29.§. 80% of the income from local group's membership dues are to be transferred to the central treasury on a monthly basis, from this amount the central authority provides benefits for all the members, namely aid. The remaining 20%, the donations, income from festivities serve as the income for the local group. It covers the costs of handling the affairs of the local group.

Chapter XI.

30.§. In such cases as the Association does not follow the aims and procedures prescribed in the Statutes, oversteps its authority, acts against the state, commits a serious act

against the public safety or public order or endangers its own assets the Royal Hungarian Minister for the Interior may order an inquiry, may suspend its working and may finally dissolve the Association.

Accepted at the 14 August, 1920, General Meeting of the Hungarian Gypsy Musicians' National Association.

Zsiga Rácz, first Secretary; Fábíán F. Füredy F., Deputy President. [Stamp].

György Szalay, Vice-Secretary. György Lázár, Vice President.

Corroborating: Gyula Torma, Ferenc Banyák.

Number: 147.173/1923. B. M. VIII.

Royal Hungarian Minister of the Interior.

Seen by the Royal Hungarian Minister of the Interior with the note that the proper interpretation of the first part of 27. §. is the following: The central board of directors has the right to ask for the dissolution of a local group from the Royal Hungarian Minister of the Interior if the local group is acting in a way contradictory to the aims of the Association and violates the Statutes.

Budapest, September 14, in the year 1923.

From the decree of the minister: Pánti, ministerial counsellor. [Stamp].

Notes

1. The Hungarian Gypsy Musicians' National Association first published the Hungarian Gypsy Musicians' Journal in 1924, the last publication being in 1931.
2. The Gypsy musicians in Hungary spoke, almost without exception, Hungarian as their mother tongue, they perceived themselves on the highest level of the so-called Romungre Gypsies and clearly distinguished themselves from those Gypsies who spoke Vlax or Romanian dialects. The defining of the language of the organisation is not due to any pressure to assimilate from the Ministry of the Interior (Erdős, 1989, pp. 42-56).

Source: MNL BKML, IV. 1939. 15. This document was made available to me by the historian Pál Nagy, which he had published (Nagy, 2011, pp. 248-253).

Prepared for publication by Tamas Hajnáczy.

Comments

Following the 1918 dissolution of the Hungarian Folk Musicians' National Association (Sárosi, 2012, pp. 15; Hajnáczy, 2020ab) Gypsy musicians moved to the Folk Musicians' section of the National Hungarian Musicians' Federation from which they soon left in order to create their own organisation, the Hungarian Gypsy Musicians' National Association (Magyar Zenészek Lapja, 1926, p. 9; Pesti Hírlap, 1926, p. 9). During its early years, the newly formed Association was unable to achieve anything significant, though it did raise its voice in complaining about the sad financial state of Gypsy musicians (Pesti Hírlap, 1922, p. 12). The first substantive steps needed a few more years. The first

portentous elections at a General Meeting were in March 1923, when the leadership decided upon the following resolution:

The speaker stated that those with other employment, former actors stand at the head of certain orchestras and thus take the chance for breadwinning from Gypsies. These gentlemen could win their bread in other ways, but the Gypsy only has his violin for a living. Therefore, I turn to the leadership to the chief captainship to only grant work permits to the who are members of the Hungarian Gypsy Musicians' Association. (Pesti Napló, 1923, p. 2).

This proposal on the part of the Association went as far as the Minister of the Interior, where it received significant support. The Association amended its Statutes that August with, among other items, the following paragraph: "Only those Hungarian Gypsy musicians may work within the territory of Hungary who are full members of the Association".

The modified statutes were approved the following month with decree number 147.173/1923 of the Ministry of the Interior. For the previously mentioned reasons the Gypsy musicians made plans at their following meeting to hold a torch-lit musical procession to greet Regent Miklós Horthy and to His Royal Highness Archduke Joseph to express their gratitude (Budapest Hírlap, 1923, p. 5). The newly published Statutes, in addition to the previously mentioned key paragraph, defined prescriptions for the aims, organisation and modes of working of the Hungarian Gypsy Musician's National Association, furthermore the rights and responsibilities of its members. A further step was the Association's goal to establish a future retirement fund for its members, in addition to aid in case of injury or illness and care for the funeral expenses of its members and their family. It stated as further tasks to assist in finding employment for its members and publish an official journal; there were to be celebrations, concerts to help partially finance the previously listed funds. The quoted lines reveal the significance of this source, as they provide a detailed image of the Association. Furthermore, these are the only Statutes from the early period of the Hungarian Gypsy Musicians's National Association which have come to light.

Tamas Hajnáczy

7.1.2 *The Meeting in Defense of Professional Rights*

Tízezer cigányzenész kenyere veszélyben
A paraszt és munkásbandák gyilkos konkurenciája
A cigányok országgyűlése

(Az Est tudósítójától). A magyarországi cigányzenészek tegnap este országos nagygyűlést tartottak, amelyen igen szomorú képet adtak különösen a vidéki cigányzenészek szomorú sorsáról és éhezéséről. A Magyar Cigányzenészek Országos Egyesületének elnöke, Kozák Gábor nyitotta meg az országos gyűlést, utána dr. Gábor Illés főtitkár ismertette az alapszabályok megváltoztatásáról szóló jelentést. Mivel csak olyan zenész működhetik az országban, akinek az egyesülettől engedélye van, indítványozta, hogy bár a magyar

cigányzenének történeti múltja van, mégis vegyék fel a más jellegű zenészeket is, akiknek a zenélésen kívül más ipari stb. foglalkozásuk van.

Kiss József a debreceni helyi csoport titkára megdöbbenve veszi tudomásul ezt az indítványt, amelyet ha a közgyűlés elfogad, akkor a cigányzenészek hetven százaléka kenyér nélkül marad. Vannak fúvós zenekarok, amelyeknek tagjai házzal, földdel, szarvasmarha állománnyal bírnak, nincs tehát szükségük arra, hogy a keresetet a cigányzenésztől elvonják. Be kell már egyszer vallani azt, hogy a falukban éheznek a kartársaink!

Nyírácsádon harmincegy lakodalom volt eddig, amelyből ezek a szegény cigányok csak hármat muzsikáltak végig, a többieket a műkedvelő fúvós zenekarok szórakoztatták jóllehet, erre engedélyük nincs. Hangsúlyozza, hogy csak vizsgázott zenészeket szabad felvenni az egyesületbe, éppen ezért ezek a trombitákat recsegtető bandák nem közénk valóok. Tiltakozik a felvétel ellen.

Klell István a győri csoport nevében csatlakozik Kiss indítványához. Az ilyen muzsikálást el kell tiltani és a kontárokat nem szabad az egyesület kötelékébe felvenni. A 64.598/1901. számú belügyminiszteri rendelet világosan kimondja, hogy csak azok muzsikálhatnak az országban, akiknek a Magyar Cigányzenészek Országos Egyesülete által kiállított működési engedélyük van.

Rácz János a debreceni helyi csoport alelnöke, szerint is ezek a vidéki alkalmi alakulatok nem zenélhetnek, mert kiveszik a kenyeret az éhező cigányzenészek szájából. Tiltakozik a kontárzenészek felvétele ellen.

Saáry Ákos a szolnoki csoport nevében kijelenti, hogy garmadával jöttek a jelentkezők, a hívatlanok, felvételni magukat az egyesületbe. Ezeknek kilencven százaléka zenei analfabéta. A cigányzene Magyarországon nemzeti intézmény és kultúrmissziót szolgál, mást, mint cigányt, ebbe az egyesületbe felvenni nem lehet.

Dr. Szakács Albert mezőtúri titkár hangsúlyozza, hogy az egyesület tagja csak cigányzenész legyen.

Bíró János a gyulai titkár csodálkozásának ad kifejezést, hogy az Országos Magyar Zenészsövetség az ilyen falusi kontármuzsikusokból akarja a színházak részére a pótlást megadni. Zeneművészetiileg ez képtelenség, miután ezek annyira távol állnak a zenétől, hogy még csak azt sem tudják, hogy az mi fán terem, eltekintve attól, hogy nagyon kevesen tudnak kottázni. Ilyen embereket akarnak beültetni a budapesti színházak zenekarába!

Rácz Gyula debreceni elnök hangsúlyozza hogy nagyon sok a panasz a nyomor miatt. A körzetben a paraszt fúvósbandák garázdálkodásai miatt kiszállott egy községbe, elment az ottani prímáshoz hogy megtudja a panaszokat. A 15.000 koronát kért kölcsön, hogy nekik egy darab kenyeret és szalonnát vásárolhasson. A lakása egy földes hideg szobából állott, a sarokban egy szalmazsákkal, amely az egész szoba berendezését képezte. A prímás gyermekei meztelenül járkáltak a szobában, ruhára, de egy darab zsákra sem tellett a prímásnak, hogy gyermekei testét vele betakarja. Ugyanakkor a paraszt fúvósbanda, holott nem volna szabad, muzsikál a községben, dúskál a jólétben, keresi a pénzt, jóllehet háza, földje, tehene, disznaja, csirkéje van. E kerület 597 tagja nevében tiltakozik az ilyen muzsikusok felvétele ellen.

Lázár György hangsúlyozza, hogy az Országos Magyar Zenészsövetség a malacban-dák patrónusa lett, ami annál érthetetlenebb, mert ez az egész egyesület azt hangsúlyozza, hogy ezekből a zenészekből veszi a pótlást a budapesti színházak és az Operaház részére. Jó étvágyat kívánunk az ilyen zenészek előadásaihoz. Az ilyen kenyérrontást meg kell akadályozni és nem engedhetjük meg azt, hogy a műkedvelők tízezer cigányzenész szájából vegye ki a kenyeret. Ha műkedvelő, akkor szórakoztassa odahaza a családját s ne akarjon hivatásos zenész lenni, akkor amikor úgyis megvan a rendes megélhetése.

Füredy Fábián adatokkal mutatja ki, hogy Csonka-Magyarország minden vidékén a cigányzenészek körében a legnagyobb nyomor van. Ennek a nyomornak az oka a kontárzenészek működése. Ha a helyzet így tart tovább, akkor tízezer, cigányzenész marad kenyér nélkül és akkor ezeknek az államnak kell kenyeret adni. Mi nem akarunk koldulni, mi tisztességesen akarjuk megkeresni kenyerünket. Menjünk fel a belügyminiszterhez, mondotta és a magyarországi cigányok nevében tiltakozzunk az ilyen abszurdumok ellen. Asztalos, lakatos, esztergályos, suszter, kiskazda és földműves muzsikál és veszi el a kenyeret, a megélhetést a hivatásos zenészek elől. Ne szégyelljük kimondani, hogy éhes a vidék és ez az éhes vidék tiltakozik a kontárok felvétele ellen. Nem tűrhetjük tovább a paraszt és munkásbandákat.

Kozák Gábor elnök szomorúan mutat rá arra, hogy a magyar cigányzenész, akinek ezeréves [6] múltja van, a mocsárba kerül az ilyen lehetetlen helyzet miatt. A cigányságot meg kell menteni a jövő részére, és erre itt van az utolsó óra.

Oláh Lajos ügyvezető alelnök hangsúlyozza, hogy a cigányzenészek jóléte kívánja azt, hogy a kontármuzsikásokat ne vegyék fel. Erre kell felhívni az Országos Magyar Zenészsövetséget is.

Több felszólalás utána a nagygyűlés úgy határozott, hogy a vidéki csoportok kiküldöt-eitvel együtt küldöttségben jelenik meg a belügyminiszternél és átiratban megkeresi az Országos Magyar Zenészsövetséget, hogy tagjai sorába csak olyanokat vegyen fel, akiket előbb levezgáztat.

∴

The bread winning of ten thousand Gypsy musicians is in danger
The lethal competition of peasant and working bands
The Gypsy parliament

From the reporter of the *Az Est* (The Evening). The Hungarian Gypsy musicians held their national meeting last evening. They painted a grave picture, especially of the sad fate and hunger of Gypsy musicians in the countryside. The President of the Hungarian Gypsy Musicians' National Association, Gábor Kozák [1] opened the meeting, after which Dr. Illés Gábor first Secretary reviewed the report on the change of the Statutes. As only those musicians can work in the country who have a permit from the Association, he proposed that though Hungarian Gypsy music has a great history they accept other types

of musicians into their ranks, those who have other trades and employment in addition to their music.

József Kiss of the local group from Debrecen, is shocked to learn of this proposal, which, if passed by the General Meeting, will leave seventy percent of the General Meeting without bread winnings. There are wind orchestras whose members have a house, land, cattle and who therefore do not need to take income away from Gypsy musicians. We have to finally admit that our colleagues in villages are starving!

In Nyírácsád there were thirty weddings to date, at which the poor Gypsies only played three, the rest were entertained by amateur wind orchestras, though they had no permit to do so. He stressed that only musicians who have passed the exam are to be accepted into the Association, for this reason blaring trumpet bands do not belong among us. He protests against admittance.

István Klell in the name of the local group from Győr he seconds Kiss' proposal. Such music should be banned and these dilettantes should not be allowed to join the Association. Ministerial decree Number 64.598/1901 [2] clearly states that only those are allowed to perform music in the country who have a permit from the Hungarian Gypsy Musicians' National Association.

János Rácz, Vice-President of the local group from Debrecen, is of the opinion that these irregular rural bands should not be allowed to play as they take the bread out of the mouths of the starving Gypsy musicians. He objects to the admittance of dilettante musicians.

Ákos Saáry in the name of the group from Szolnok, complains that an armada of applicants and uninvited figures came to apply to the Association. Ninety percent of these are musically illiterate. Gypsy music in Hungary is a national institution and serves as a cultural mission, no one other than Gypsies can be admitted to this Association.

Dr. Albert Szakács, the Secretary of the Mezőtúr group, stresses that members of the Association only be Gypsy musicians.

János Bíró, the Secretary from Gyula, states his amazement that the National Hungarian Musicians' Federation [3] wants to supplement the theatres with such village dilettante musicians. From the point of view of musical arts this is an impossibility, as these people stand so far from music that they do not even know on which tree it grows, not to mention that very few of them can even read musical notes. These are the people they want to put into the orchestras of Budapest theatres!

Gyula Rácz, the President from Debrecen, stresses that many complain of misery. Because of complaints in his region of roaming peasant wind bands he visited a village and visited the first violinist there to learn firsthand. This poor man asked for 15000 crowns to buy a piece of bread and bacon. The house had an earthen floor and was one cold room with a straw matt in the corner and no other furniture. The children of the first violinist were naked as there was no money for clothes or even for some sackcloth to cover the bodies of his children. At the same time the peasants' wind band play in the town, though not permitted to do so, and are very wealthy, and making money, though

they have homes, land, cows, pigs, chickens. In the name of the 597 members of the region he protests against the admittance of such musicians.

György Lázár stresses that the National Hungarian Musicians' Federation has become a patron of these pig bands, which is all the harder to understand because the whole Association stresses that replacements for the theatres and the Opera house in Budapest are to come from among these musicians. Well go on and enjoy the performances of these musicians! Bon Appetite! We have to stop this destruction of livelihoods and we cannot permit that these amateurs take the bread from the mouths of ten thousand Gypsy musicians. As for the amateur, let him entertain his family at home and forget about becoming a professional musician, when he already has a proper income.

Fábián Füredy [4] shows with data that in every region of Amputated-Hungary [5] there is the greatest of misery among Gypsy musicians. The cause of this misery is the work of the dilettante musicians. If this situation continues, then ten thousand Gypsy musicians will be without bread and then they will have to be fed by the state. We do not want to beg, we want to respectably earn our bread. He said we should go to the Ministry of the Interior and in the name of Hungarian Gypsies protest against such absurdities. Music is being performed by carpenters, locksmiths, lathers, shoemakers, smallholders and farmers and they take the bread, the earnings, from the professional musicians. We should not be ashamed to say, that the countryside is hungry and the hungry countryside protests against the admittance of the dilettantes. We can no longer tolerate the peasant and worker bands.

Gábor Kozák, President, sadly points out that the Hungarian Gypsy musician, despite having a thousand year [6] history behind him, ends up in a swamp because of such impossible situations. Gypsies have to be saved for the future and this is the final hour to do so.

Lajos Oláh acting Vice-President, stressed that the welfare of the Gypsy musicians requires that dilettante musicians not be admitted. The attention of the National Hungarian Musicians Federation needs to be called to this.

After several remarks, the General Meeting resolved to appear before the Ministry of the Interior with representatives of rural groups, and in a document to turn to the National Hungarian Musicians Federation to only accept among its ranks members who have previously taken the examination.

Notes

1. Gábor Kozák (1885-1926) of Brassó (today Braşov in Romania) was a famous Gypsy first violinist at the forefront of the founding of the Hungarian Gypsy Musicians' National Association, and served as its President for years (Horák, 2015, p. 141).

2. In the press article the ministerial decree cited by the leader of the Győr group did not exist. It may be that he was thinking of the ministerial decree number 64.573/1901, which put the issue of work permits for musicians into the hands of the appropriate local police authority. It was decree number 147.173/1923 of the Minister of the Interior that tied the issuing of a musician's permit to membership in the Hungarian Gypsy Musician's National Association (Magyarországi Rendeletek Tára, 1901, pp. 489-494; Hajnóczky, 2018, p. 216-217).

3. The National Hungarian Musicians Federation split from the Austrian-Hungarian Musicians' Federation in 1901, and was the one from which the Gypsy musicians split in 1918, in order to establish their own organisation, the Hungarian Gypsy Musician's National Association (Gerelyes, 1974, p. 22; Hajnáczy 2018, p. 216; Hajnáczy 2020ab).
4. Fabián Foszák of Füred (1885-?) was a famous Gypsy first violinist who also played a significant role in the founding of the Hungarian Gypsy Musicians' National Association, in which he was a member of the leadership, and where he was later elected as President of the Budapest local group (Horák, 2015, p. 117).
5. Hungary, as a defeated nation, signed the so-called Trianon Peace Treaty, as part of the Paris peace treaties ending World War One. It was signed in the Grand Trianon Palace of Versailles on June 4th 1920. Amongst other items the peace treaty ruled over the borders of Hungary and cut the area of the country from 282 thousand square kilometres to 93 thousand, while its population was decreased from 18.2 million to 7.6 million. More than 100 thousand square kilometres and 5.2 million people were given to Romania, 61 thousand square kilometres and 3.5 million people were given to Czechoslovakia. The Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes was given 20 thousand kilometres and 1.5 million inhabitants, even Austria received 4 thousand square kilometres and almost 300 thousand individuals. Poland got 589 square kilometres and 23.6 thousand inhabitants, and Italy received 21 thousand square kilometres and almost 50 thousand people (Romsics, 2005, pp. 145-147).
6. The first known sources for the appearance of Gypsies in Hungary and their settlement are from the 15th century (Nagy, 2004, pp. 7-29, cf. also Chapter 8).

Source: [No author]. (1925). Tízezer cigányzenész kenyere veszélyben. A paraszt és munkásbandák gyilkos konkurenciája. A cigányok országgyűlése. *Az Est*, An. 16, No. 17, 1925, January 22, p. 4. Prepared for publication by Tamas Hajnáczy.

Comments

The remarks made at the January 1925 General Meeting of the Hungarian Gypsy Musicians' National Association very obviously illustrate that the amendment of the Statutes with the following paragraph far from solved the burning issues of a significant majority of the Gypsy musicians: "Only those Hungarian Gypsy musicians may work within the territory of Hungary who are full members of the Association" (Nagy, 2011, p. 248).

In the years following this modification the national chief of police issued a circular re-stipulating and reiterating that only those Gypsy musicians may perform who are members of the Hungarian Gypsy Musicians' National Association and that the support of this regulation is necessary on the part of the authorities. Furthermore, it ordered the competent authorities to pay special attention when issuing work permits and to in all cases check for the existence of membership identification issued by the Association (Gerelyes, 1974, pp. 268-269). The so-called peasant musicians continued to be significant competition for Gypsy musicians, as can be read from their criticisms in the minutes. In that period two types of peasant musicians can be differentiated; peasant bands who played mainly wind instrument and rarely string instruments and those musicians who played on instruments made at home (for example, horn, hurdy gurdy, flute, zither, harmonica). Peasant band members were full-fledged members of the local community being as they were farmers, landholders, and worked at the same tasks as their audience,

while those who performed alone lived more on the peripheries of society (for example, day labourer, servant, beggar, village small tradesman). As the peasant bands were respected members of the given community, and as their main source of income was not playing music, they were not at the mercy of the audience and those participating in the celebration did not approach them with special requests for which they would pay, as they did with Gypsy musicians. There were Gypsy musicians who were paid to accompany a wealthy guest to the outhouse or to kneel in the street possibly to play lying down for those leaving. There were even more extreme instances such as when the Gypsy musicians were asked to climb a tree to play, or the first violinist was lowered into a well and asked to direct the orchestra from there (Sárosi, 1980, pp. 75-79, Ratkó, 2002, pp. 66-68). The article provides very important information on the living conditions of Gypsy musicians and some perspective as to how the leading Gypsy musicians felt about competing musicians. Of further interest in this source is that it is the first such known minutes to date of a meeting of the Hungarian Gypsy Musicians' National Association.

Tamas Hajnáczy

7.1.3 *The Extraordinary National Meeting with the Presence of Local Groups*
1926. november 9.

Felvétetett a Magyar Cigányzenészek Országos Egyesülete VIII. Kálvária tér 18. szám alatti helyiségében 1926. november 9.-én tartott rendkívüli közgyűlésről.

A vezetőség részéről jelen voltak: Kozák Gábor elnök, Rácz Zsiga és Berkes Miklós alelnökök, Orsolya Géza titkár, Forizs Sándor, Horváth Lajos, Gyallai Ferencz, Berki Mihály, Hédervári Ferencz, Jároka Pál, Füredi Fábián, Oláh Lajos, Horváth Vilmos, Kovács Mátyás, Farkas József, Horváth József, Berki János és a hatósági kiküldött.

A tagok részéről: Mészáros Kálmán, Korodi Pál, Baranyi Lajos, Rácz Béla, Rácz Kálmán, Kovács Lajos, Kuko Vince, Rácz József, Jároka István, Rácz Rudi, Müller István, Müller József, Jároka Pista, Német Gyula, Cirok Antal, Mágo Géza, Rigó Andor, Hosszu Ferencz, Horváth Géza, Kotai Aladár, Csonka János, Lakatos Béla, Babos Gyula, Balogh Ernő, Babos Miklós, Décsi Antal, Lakatos László, Csiki Lajos, Radics Béla, Rigó Jancsi, Balázs József, Bálint István, Rácz István, Lakatos Szerszámos József, Magda Ignác, Hagymás Toth Ernő, Kovács Béla, Sándor Viktor, Krancsina János, ifj. Vörös István, Blahári István, Kinofeszki Mihály, Ciroki Antal, Magyar Mihály, Jónás Gyula, Farkas Alajos, Lakatos István, Sándor Márton, Nyári Károly, Fecske János, Bokor Imre, Kökény Albert, Lakatos Árpád, Bangó Árpád, Gáspár János, Mészáros György, Boros Mihály, Mészáros Sándor, Bodrics János, Verebes Ferencz, Korodi János, Dombi János, Gáspár János, Döme János, Szendlay Albert, Losso Lajos, Cica Kálmán, Kovács Mátyás, Orsolya Károly, Bursi György, Megyaszai József, Horváth Károly, Beka József, pozsonyi Bertók Vilmos, Kovács János, Lakatos Béla, Anyalai Pál, Kantó Vilmos, Csipák Lajos, Kovács János, Gondi Zsiga, Bertok László, Turó Lipót, Bakos Gyula, Horváth Ferencz, Jároka Ferencz, Berki Károly, Horváth József.

Kozák Gábor elnök megnyitja a közgyűlést. Üdvözli a megjelent tagokat és a vidéki helyi csoportok küldötteit. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére tagokat kér fel. Ezután a következőket terjeszti elő.

Igen tisztelt közgyűlés a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter Úr 137.000/1926. számú rendelete következtében az alapszabályokon különböző módosításokat kellett eszközölni. E módosításokat az 1926. jún. 1-i közgyűlés teljességében elhatározta. Az egyesület vezetősége az alapszabály módosításokra egy bizottságot küldött ki, amely ezt el is készítette. Felkérem dr. Járosi Jenő ügyész urat, szíveskedjen a módosított alapszabályokat előterjeszteni.

Klell István a győri helyi csoport kiküldötte ajánlja, hogy az alapszabályok §-ként olvassanak fel és hogy § felolvasása után biztosítva legyen a közgyűlés tagjainak részére az indítványozás és a felszólalási jog.

Közgyűlés Kell István indítványát elfogadja.

Dr. Járosi Jenő ügyész ismerteti az alapelveket, melyek alapján az alapszabályokat eszközölő bizottság a módosításokat elvégezte. Ezek után §-ként felolvassa az alapszabályokat, amelyeket a közgyűlés többek hozzászólása után elfogad, mire az elnök az alapszabály módosítást határozatilag elfogadottnak jelenti ki.

Kozák Gábor elnök a közgyűlési jegyzőkönyvet hitelesítő Saáry Ákos irodavezetőt és Járóka Pált kéri fel, hogy a felolvasott alapszabályokat aláírásukkal hitelesítsék. Majd felkéri Orsolya Géza titkár urat, hogy a jelentést terjessze a közgyűlés elé.

Orsolya Géza titkár. Tisztelt Közgyűlés! Nehéz helyzet elé állított titkári állásom azért, mert az elmúlt közgyűléstől a mostaniig alig múlt el 3-4 hó máris oly referárával kell szolgálnom, melyről csak egy jól ledolgozott év tapasztalatai után volnék képes teljesen kielégítő titkári jelentést bemutatni. Mégis iparkodom jelentésemet úgy alkotni, hogy a közgyűlést az irányban megnyugtathatom, hogy az elmúlt események után orsz. egyesületünk helyzete tetemesen javult, úgy erkölcsi, mint anyagi alapon, s hogy még a várt eredményekkel nem szolgálhatunk, annak oka a miniszteri rendelet kitolása és a cigányság zömének indolenciája, mely párját ritkítja a maga nemében, mert egyenesen azt tárja elé, hogy a cigányság 70 %-a önmagának ellensége s ez alapon az összességnek is. Rövid óhajtok lenni és egyenesen rátérek a jelentésre, melynek elfogadását kéri a t. Közgyűléstől. 1926. júl. 1-től nov. 1-i orsz. központunkba beérkezett 612 ügydarab, melyből helyi viszonylatú volt 168 db. vidéki ügydb. 426, tehát több, mint fele vidéki ügyek. Nagyobb része ezen ügyeknek a hatóságoktól érkeztek a B. M. rend. vonatkoznak, melyek mind a legrövidebb határidőn belül 1-2 nap leforgása alatt lettek érdemlegesen elintézve, így az ügydarábokról magáról, annak értekezéséről, mikénti érdemleges elintézéséről és az elintézés továbbításáról pontos kimutatásokkal szolgálunk és bárkinek betekintést engedünk. Az ügydarabok száma amellet bizonyít, hogy az ügyforgalom tetemesen nagyobbodott, amellet az adminisztratív tisztviselők száma csökkent és a munkák nap-nap után elintéződtek, restanciánk nincs, miről az illetékes tisztviselők úgy jó magam is tanúskodom. Emelett még egyik adminisztrátorunk még ki is utazik és a helyi csoportoknál, hol arra szükség van, rendet csinál és új csoportokat alakít, így újabban megalakult helyi csoportjaink Baja, Gyöngyös, Mezőtúr, Túrkeve, Karcag, Kisújszállás, Hatvan, Salgótarján és

számos csoport újból átszerveződött, mely ténykedések adminisztrátorunk munkásságát dicséri. A fennálló B. M. rendelet szerint 55 helyi csoportnak kellene lenni szab. kir. és r. t. városok területén. Központunknak ilyen csoportja csak 40 van, ezek közül csak 1151 tag teljesíti kötelességét. Helyi csoportjaink taglétszámai és befizető tagjai:

Budapesti taglétszám 2154, ebből csak 200 befizető tag szerepel.

1.	Baja	65	taggal	14	Befizető
2.	Békéscsaba	286	"	82	"
3.	Gyula	44	"	44	"
4.	Balassagyarmat	78	"	24	"
5.	Csongrád	31	"	21	"
6.	Cegléd	44	"	44	"
7.	Debrecen	901	"	52	"
8.	Győr	69	"	49	"
9.	Hatvan	40	"	40	"
10.	Hajdúböszörmény	42	"	11	"
11.	Hódmezővásárhely	127	"	85	"
12.	Karcag	42	"	42	"
13.	Kiskunfélegyháza	30	"	3	"
14.	Kisújszállás	30	"	30	"
15.	Kecskemét	130	"	6	"
16.	Makó	195	"	68	"
17.	Mezőtúr	54	"	44	"
18.	Nagykanizsa	51	"	28	"
19.	Pápa	89	"	1	"
20.	Pécs	85	"	85	"
21.	Salgótarján	46	"	46	"
22.	Sopron	48	"	21	"
23.	Szarvas	95	"	22	"
24.	Szentes	41	"	41	"
25.	Székesfehérvár	77	"	11	"
26.	Szolnok	120	"	110	"
27.	Törökszentmiklós	70	"	11	"
28.	Vác	71	"	60	"
29.	Veszprém	94	"	26	"
30.	Zalaegerszeg	88	"	20	"
	30 csoport	3123 tag helyett		1151 taggal	

Mindezekből megállapítható, hogy az aránylag kevés vidéki befizető tagjaink mégis elég summát fizettek be, egyben az is, hogy sok millió fog befolyjni a miniszteri rendelet

végrehajtásánál. Kimutattuk eddig az erkölcsi sikert az adminisztrációnk célirányos és törvényes lefektetésével és azok pontos és szakszerű végrehajtásával, bemutattuk ez által, hogy $\frac{1}{4}$ annyi taglétszámmal több jövedelmet mutatunk ki, mint valamikor ötször annyi taglétszámmal. Anyagi szaporulatunkról dr. Járosi Jenő fog referálni. Be kell jelentenem, hogy kb. 10-12 hátralékos temetkezési járulékot fizettünk ki és azonkívül új keletű, teljes csődben voltunk itt állottunk egy fillér nélkül, ma pedig 33 millió korona készpénzzel rendelkezünk.

A peres ügyekről Ügyész urunk fog beszámolni, úgyszintén a clubunk álláspontjáról is. Be kell még jelentenem, hogy két ízben voltunk deputációban a B. M.-ben egy ízben a pénzügyminisztériumban és kétszer az államrendőrségnél, mindenkor a cigányság érdekében, igaz, hogy mindenhol ígéretet kaptunk, de hogy mikor és hogyan lesznek ügyeink kezelve, az a jövő titka. A forgalmi adó eltörlése tárgyában maga az elnökünk járta ki az ügyet, hogy az eltörltessék s érthetetlen itt ott még mindig panasz merül fel, hogy a zenészekről forgalmi adót szednek. Kérjük ez irányban panaszukat hozzám betérjeszteni, hogy ez irányban intézkedhessünk. Kiskorúak zenélése tárgyában bevárjuk a csoportoktól a kiskorúakra vonatkozó kérvényeket a hatósági bizonylatokkal egyetemben, mit egyszerre fogunk a Belügyminisztériumba felterjeszteni és annak elintézése után az illetékes hatóságokat értesíteni.

Statisztika a befolyt tagdíjakról
1926. július 1-től 1926. október 31-ig.

Budapestiektől	47.876.000. K
Vidékiektől	65.530.600. K
Összesen	113.406.600. K

Kiutalt temetkezési segélyekről
1926. július 1-től 1926. október 31-ig

Budapestieknek	10.750.000. K
Vidékieknek	8.032.000. K
Összesen	18.782.000. K

Rendkívüli segélyekről
1926. július 1-től 1926. október 31-ig

Budapestiek	570.000. K
Vidékiek	Ez irányban nem kerestek meg
Összesen	570.000. K

Vagyoni kimutatásról dr. Járosi Jenő ügyész urunk fog referálni úgyszintén a jogsegély nyújtásról is. Kérem jelentésem elfogadását. Felolvasás után zajos helyeslés.

Rácz Zsiga alelnök a titkári jelentéssel kapcsolatosan előadja, hogy az egyesület szervezésében a legfontosabb változás, hogy a budapesti helyi csoport megalakul és az egyesületnek 1926. júl. hó 1-én megválasztott vezetősége külön fog működni a jövőben mint az országos egyesület vezetősége és a budapesti helyi csoport új vezetőséget választ magának. Szükséges ez a széttagoltság az érdemesebb működés végett. Eddig is eredményesen működött az egyesület a jövőben ez még inkább remélhető, mert eddig igen sok tag nem tett eleget kötelezettségének, de a jövőben remélhető, hogy ezek a tagok is köteleességtudóak lesznek. Remélhető ez annál is inkább, mert a belügyminiszter rendelete következtében a tagdíjfizetés mindenkinek kötelességévé tétetett. Ez a rendelet épp a cigányzenészek érdekében hozatott azért, hogy őket egy nagy egységbe tömörítse. Ez a rendelet nagy ereje és éne ezért, azok kik kötelezettségeinknek eleget nem tesznek nem csak a rendelet ellen, hanem saját maga ellen és az egész cigányság ellen cselekszik.

Kozák Gábor elnök felkéri dr. Járosi Jenő ügyészt, hogy ismertesse a zárszámadást.

dr. Járosi Jenő a zárszámadást számszerűen ismerteti és utána rámutat az egyesületnek az utóbbi időben folytatott eredményes működésére, melynek a látható következménye az, hogy a júl. 1-től egész a mai napig dacára annak, hogy a jövedelme a múltakhoz képest nem emelkedett és dacára ennek, hogy az egyesület minden hátralékos kötelességnek eleget nem tett ma több mint 30 millió korona készpénz áll rendelkezésünkre.

Közügyülés a zárszámadást egyhangúlag elfogadja és a felmentvényt megadja.

Kovács József kaposvári csoport kiküldötte indítványozza, hogy a vezetőség hasson oda, hogy a belügyminiszter rendelete ne csak a törvényhatósági helyeken szabályozza a működési engedélyeket, hanem a községekben is, mert csak így lehet a rendeletet érvényesen végrehajtani.

Közügyülés Kovács József indítványát magévá teszi [...] a vezetőséget, hogy ily irányban lépjen érintkezésbe az illetékes hatóságokkal.

Kovács József indítványozza ezek után, hogy a vezetőség hasson oda, hogy a magyar zeneszerzők egyesülete zeneszerzői díjakat ne szedjen mert ez által a cigányság működését igen megnehezítik.

dr. Járosi Jenő ügyész szól hozzá az indítványhoz és kifejti, hogy a magyar zeneszerzők együletének működésére szükség van, amennyiben ha az egylet nem léteznék a [...] szerzői díjakat és így azok külföldre vándorolnának.

Kovács József dr. Járosi Jenő ügyész felvilágosítását tudomásul veszi.

Demeter Gyula váci helyi csoport titkára beszédében bevilágít a múltba egyszóval az egyesület alakulásától a mai napig és arra a megállapításra jut, hogy az országos egyesületünk válságos helyzetét nem kizárólag a vezetőség felületessége okozta sommásabb részét az egyesület tagjai összeférhetetlenségükkel és nemtörődömségükkel és ezért intve inti a jelen vezetőséget, hogy könyörtelenül őrizzék ki lelkeikből az összeférhetetlenséget, mert ez a szellem csak rombol és pusztít de építeni nem tud. Kéri a kartársakat szavainak megszívlelésére. Ezen szellemben lesz naggyá a magyar cigányság.

Elnök utasítására az ülés berekesztetett.

Orsolya Géza, Titkár; Kozák Gábor, Elnök; Kovács Ilona, Jegyzőkönyvvezető; Saáry Ákos, Jároka Pál, Jegyzőkönyv hitelesítők

∴

November 9, 1926.

The following were accepted into the membership of the Hungarian Gypsy Musicians' National Association, at the address of 18 Kálvária square, district VIII on November 9, 1926, extraordinary meeting.

Members of the leadership present were President Gábor Kozák, Vice-Presidents Zsiga Rácz and Miklós Berkes, Secretary Géza Orsolya, Sándor Forizs, Lajos Horváth, Ferencz Gyallai, Mihály Berki, Ferencz Hédervári, Pál Jároka, Fábíán Füredi, Lajos Oláh, Vilmos Horváth, Mátyás Kovács, József Farkas, József Horváth, János Berki and representatives of the authorities.

Members present: Kálmán Mészáros, Pál Korodi, Lajos Baranyi, Béla Rácz, Kálmán Rácz, Lajos Kovács, Vince Kuko, József Rácz, István Jároka, Rudi Rácz, István Müller, József Müller, Pista Jároka, Gyula Német, Antal Cirok, Géza Mágo, Andor Rigó, Ferencz Hosszu, Géza Horváth, Aladár Kotai, János Csonka, Béla Lakatos, Gyula Babos, Ernő Balogh, Miklós Babos, Antal Décsi, László Lakatos, Lajos Csiki, Béla Radics, Jancsi Rigó, József Balázs, István Bálint, István Rácz, József Lakatos Szerszámos, Ignác Magda, Ernő Hagymás Toth, Béla Kovács, Viktor Sándor, János Krancsina, István Vörös, István Blahári, Mihály Kinofeszki, Antal Ciroki, Mihály Magyar, Gyula Jónás, Alajos Farkas, István Lakatos, Márton Sándor, Károly Nyári, János Fecske, Imre Bokor, Albert Kökény, Árpád Lakatos, Árpád Bangó, János Gáspár, György Mészáros, Mihály Boros, Sándor Mészáros, János Bodrics, Ferencz Verebes, János Korodi, János Dombi, János Gáspár, János Döme, Albert Szendlay, Lajos Losso, Kálmán Cica, Mátyás Kovács, Károly Orsolya, György Bursi, József Megyaszi, Károly Horváth, József Beka, Vilmos Bertók, János Kovács, Béla Lakatos, Pál Anyalai, Vilmos Kantó, Lajos Csipák, János Kovács, Zsiga Gondi, László Bertok, Lipót Turó, Gyula Bakos, Ferencz Horváth, Ferencz Jároka, Károly Berki, József Horváth.

Gábor Kozák, President, opened the meeting. He greeted those present and representatives of the local groups from the countryside. He asked for members to corroborate the minutes. Afterwards he proposed the following.

Most respected General Meeting, the right honourable royal Hungarian Minister of the Interior's decree number 137.000/1926 [1] resulted in various modifications having to be made to the Statutes. These modifications were decided upon at the 1st of June, 1926, General Meeting. The leadership of the Association entrusted a committee to complete the modifications of the Statutes, which it did. I ask that Dr. Jenő Járosi, counsellor, stand and to propose the modifications to the Statutes.

István Klell, the representative of the Győr local group, suggests that the Statutes be read as § and after reading the § members of the General Meeting be ensured the right to propose and to speak.

The General Meeting accepts the proposal of István Klell.

Dr. Jenő Járosi, counsellor, presents the principles according to which the committee modifying Statutes made changes. After which he read the Statutes as a § which the General Meeting passed after several remarks, after which the President announces the changes to the Statutes as a passed resolution.

Gábor Kozák, President, asks the corroborating office manager Ákos Saáry and Pál Jároka to corroborate the Statutes, as read, with their signatures. He asks Secretary Géza Orsolya to present the report to the General Meeting.

Géza Orsolya, Secretary, Respected General Meeting, my job as Secretary has put me in a hard position because from the last General Meeting until the present one hardly 3-4 months have passed and I have to give as satisfactory report the likes of which I could only do after a well conducted year of experience as the Secretary. Nonetheless, I can assure the General Meeting that I worked to create my report in such a way and to state that after the previous events the situation of the national Association naturally improved both morally and financially, and though we do not have the expected results, as a result of the delay of the ministerial decree and the indolence of the majority of the Gypsies, who thus work to decimate their own, the report reveals 70% of the Gypsies to be their own enemy and thus of all the rest. I want to be brief and I will come directly to the report, the acceptance of which I ask from the respected General Meeting. From 1 July to November 1, 1926, 612 cases appeared at our central offices of which 168 were locally relevant and 426, the majority, more than half, rural affairs. The majority of these cases came from the authorities regarding the decree of the Ministry of Interior; they were all effectively dealt within the shortest possible time, in 1-2 days. Therefore, concerning the itemised cases themselves, the deliberations, how they were effectively dealt with, and how the resolutions were forwarded, we have precise accounts that may be viewed by anyone. The number of individual cases proves that the amount of administration has greatly increased while the number of administrative officers has decreased, nonetheless, the work gets done, day in and day out, without pause, to which the respective officials and myself can attest. In addition to all this, one of our administrators travels to local groups where necessary and creates order and more new groups. Thus, local groups have been created in Baja, Gyöngyös, Mezőtúr, Túrkeve, Karcag, Kisújszállás, Hatvan, Salgótarján and numerous groups have been reorganised, all thanks to the work of our administrator. The existent Ministry of the Interior decree states that there are to be 55 local groups in the free royal cities [2]. Our centre only has 40 of these with 1151 members working in them. The local group membership numbers and due paying members:

The number of Budapest members is 2154, of these only 200 pay dues.

1.	Baja	65	members	14	due paying
2.	Békéscsaba	286	"	82	"
3.	Gyula	44	"	44	"
4.	Balassagyarmat	78	"	24	"
5.	Csongrád	31	"	21	"
6.	Cegléd	44	"	44	"
7.	Debrecen	901	"	52	"
8.	Győr	69	"	49	"
9.	Hatvan	40	"	40	"
10.	Hajdúböszörmény	42	"	11	"
11.	Hódmezővásárhely	127	"	85	"
12.	Karcag	42	"	42	"
13.	Kiskunfélegyháza	30	"	3	"
14.	Kisújszállás	30	"	30	"
15.	Kecskemét	130	"	6	"
16.	Makó	195	"	68	"
17.	Mezőtúr	54	"	44	"
18.	Nagykanizsa	51	"	28	"
19.	Pápa	89	"	1	"
20.	Pécs	85	"	85	"
21.	Salgótarján	46	"	46	"
22.	Sopron	48	"	21	"
23.	Szarvas	95	"	22	"
24.	Szentes	41	"	41	"
25.	Székesfehérvár	77	"	11	"
26.	Szolnok	120	"	110	"
27.	Törökszentmiklós	70	"	11	"
28.	Vác	71	"	60	"
29.	Veszprém	94	"	26	"
30.	Zalaegerszeg	88	"	20	"
	30 groups	in place of 3123 members		1151 members	

We may conclude from all this that the relatively few rural paying members, nonetheless, pay a sufficient amount and that several million will be paid upon the execution of the ministerial decree [3]. We have shown the moral success of the legal and efficient operation of our administration and our precise and professional executive work, and thus we have shown how with only 1/4 membership there is greater income than when there was five times the number of members. The growth of our income will be presented by Dr. Jenő Járosi. I have to report that we have paid for 10-12 funeral costs we owed, and

in addition to that, we had just entered complete bankruptcy, without a penny. Today though we have 33 million in cash.

Concerning the lawsuits, the counsellor will give a report [4], likewise, concerning the position of our club [5]. I still have to report that we went twice in deputation to the Ministry of the Interior and once to the Ministry of Finance and twice to the state police, always as representatives of the Gypsy population, and though true we always received promises, when and how our cases will be resolved remains a mystery for the future. Our President himself pursued the case of having sales tax cancelled, but strangely here and there complaints arrive that sales tax is still collected from musicians. We ask that you to refer complaints of this sort to me that I may take measures. As concerns the musical performances of underage individuals, we are waiting for the petitions concerning the underaged from the local groups together with the warrant from the authorities. We shall present these to the Ministry of the Interior and after their settlement inform the affected authorities.

Statistics on income from membership dues
July 1, 1926 to October 31, 1926.

Budapest	47,876,000 Crowns
Countryside	65,530,600 Crowns
Total	113,406,600 Crowns

Funeral aid granted
July 1, 1926 to October 31, 1926.

Budapest	10,750,000 Crowns
Countryside	8,032,000 Crowns
Total	18,782,000 Crowns

Extraordinary aid
July 1, 1926 to October 31, 1926.

Budapest	570,000 Crowns
Countryside	No such request has come
Total	570,000 Crowns

Counsellor Dr. Jenő Járosi will refer to the asset accounts and also the provision for legal aid. I ask that my report be accepted. Loud approval after the report was read.

Zsiga Rácz, Vice President, in referring to the secretarial report stated that the most important change in the organisation of the Association was the formation of the Budapest

local group and with the election of the leadership on the July 1, 1926, it will work independently from the leadership for the national Association as the Budapest local group will elect a new leadership for themselves. Such a separation is necessary in order to work more effectively. The Association has worked effectively to date and in the future, it can be even more hoped for, as many members have not fulfilled their responsibilities, but in the future, it can be hoped that these members too will be conscientious. It can be all the more hoped for as the decree of the minister of the interior made payment of membership dues a responsibility for all. This decree was made in the interest of the Gypsy musicians in order for them to be grouped together in a greater unit. The force and advantage of this decree lies in making it so that those who do not fulfil their responsibilities not only act against the decree but against themselves and against all the Gypsy populace.

Gábor Kozák, President, asks dr. Jenő Járósi to present the financial statement.

Dr. Jenő Járósi presents the numbers from the final financial statement and afterwards refers to the productive work of the Association in the recent past, the visible effect of which is the accumulation of more than 30 million crowns cash available between July 1 and today, despite no increase in income and despite paying for all debts owed by the Association.

The General Meeting accepted the final financial statement and granted acquittal.

József Kovács, representative of the Kaposvár local group, proposed that the leadership use its influence to see that the ministerial decree regulates work permits not only in areas under legal authority but in towns as well, as only then can the decree be effectively executed [6].

The General Meeting accepts the proposal of József Kovács [...] the leadership that they take such a measure and contact the competent authorities.

József Kovács next proposes that the leadership use its influence and that the Hungarian Composers' Association [7] not collect musical copyright royalties, as this quite encumbers the work of the Gypsies.

Dr. Jenő Járósi comments upon the proposal and explains that the work of the Hungarian composers' Association is necessary, for if it did not exist [...] the musical copyright royalties and thus these would move abroad.

József Kovács recognises the facts presented by Dr. Jenő Járósi.

Gyula Demeter Secretary of the local group from Vác, illuminates the past, that is to say from the formation of the Association to today and concludes that the crisis [8] in the Association was not only caused by the leadership, the greater part was because of the incompatibility and apathy of their membership. For this reason, he warns the present leadership to exile from their hearts any incompatibility, as such a spirit only destroys and lays waste and cannot build. He asks his colleagues to take to heart his words. It is in such a spirit that Hungarian Gypsies will be great.

The President orders the meeting closed.

Géza Orsolya, Secretary; Gábor Kozák, President; Ilona Kovács, rapporteur; Ákos Saáry, Pál Járóka, corroborated the minutes.

Notes

1. The decree primarily stated that "reasons of public security and general law enforcement" made it imperative that cities with proper councils and cities with legislative authority allow only musicians with a permit to play. A working permit could only be given to musicians who were Hungarian citizens with no doubt as to their patriotism, were over eighteen years old and had proper musical knowledge. The local police authority issued the document, in contrast to the Ministry of the Interior of foreign musicians, noting it in their residence permit. The decree also stated that the work permit could only be issued to members of the National Hungarian Musicians' Association and the Hungarian Gypsy Musicians' National Association. If someone performed music without an official document, he could be punished with up to fifteen days' incarceration and a maximum fine of one million crowns. The decree did not include musicians who had a degree from the music academy and corporate, institutional or organisational orchestras (Belügyi Közlöny, 1926, pp. 445-447).
2. The minutes mistakenly write of and name free royal cities, as the effect of Ministry of the Interior circular decree number 137.000/1926 was for cities with legislative authority and cities with proper councils (Belügyi Közlöny, 1926, pp. 445-447). Furthermore, in the 1870's most of the royal free cities were reassigned cities with legislative authority, while agrarian cities and other less significant royal free cities were reassigned as cities with proper councils. A city with legislative authority had the same authority as a royal county and was headed by a count, a city council and legislative committee. Cities with proper councils belonged immediately under royal county authority. They were able to act independently managing their own internal affairs and the city council, led by a mayor, was the highest authority (Bán, 1989, pp. 137, 208).
3. The Hungarian Gypsy Musicians' National Association was able to count on a significant increase in income following the circular decree of the minister of the interior number 137.000/1926 as it mostly tied musical performances to working permits within cities with proper councils or cities with legislative authority. Gypsies only received working permits if they were members of the Hungarian Gypsy Musicians' National Association, a membership they could only hold if they paid their membership fees regularly (Belügyi Közlöny, 1926, pp. 445-447).
4. The counsellor for the Hungarian Gypsy Musicians' National Association recalled a year following these events as to how the lawsuits of the Association were and the impossible situation they were in:

I took over the counselorship of the Association one year ago. Those times were definitely not rosy a year ago. A legion of lawsuits was in the works against the Association. These were serious lawsuits that constantly threatened to capsize the Association. The whole horrible truth about the purchase of the club and its consequences came to light in the past year. Kovács Interieur was suing us for 167,000,000 Crowns, Vilmos Ács for 32,000,000 Crowns, Exner for 16,000,000, Hevesi for 4,000,000 C, and Dr. Gábor Illés for 54,000,000 C, etc. etc. It took great effort and a lot of work to somehow cutback the amount. In part through agreements, in part through court victories. And so there are hardly any lawsuits against us at this time. (Magyar Cigányzenészek Lapja, 1927a, p. 1).

5. The Gypsy musicians' organisation created the Hungarian Gypsy Musicians' National Club in 1925, with the intention of promoting social life, for which they rented space. The year following its founding conflicts over the rent contracts brought the club affairs before the courts, these suits lasted until 1929 (MNLOL K-150-VII-5 1935/153 186/3777 cs., Esti Kurír, 1929, p. 4).
6. The territorial purvey of the Minister of the Interior's decree number 137.000/1926 was limited to the cities with proper councils and cities with legislative authority (Belügyi Közlöny, 1926, p. 445).

7. The Hungarian Lyricists and Composers and Music Publishers Federation (1907-1952) dealt with primarily the collection of owed royalties and the lawsuits related to these, in addition to the representation of the interests of the members for whom, over time, it created a retirement and aid fund (Géra, 2007, pp. 11-132).

8. During the year an official audit revealed that the organisation's expenditures and those related to the scandal embroiled Hungarian Gypsy Musicians' Club not only consumed but exceeded the annual income. This led to the Association being placed under an official trustee. The Association was thus unable to fulfil the tasks set in the Statutes, such as providing funeral costs, leading to the growth of financial distress as members and local groups began to refuse to send their payments (Hajnóczky, 2018, p. 229).

Source: MNLOL, K-150-VII-5 1935/153 186/3777 cs.

Prepared for publication by Tamas Hajnóczky.

Comments

Noteworthy in the Minutes is the unique information we receive about the number of the local groups, in addition to the reception of the circular decree 137.000/1926. The publication of the resolution was an important milestone in the life of the organisation, as the lot of the Gypsy musicians in Hungary was not only detrimentally affected by the peasant bands but the growing popularity of jazz music. In the columns of national and local newspapers articles begin to complain of how Gypsy music is being tossed aside in favour of jazz, and thus increase impoverishment of the Gypsy musicians (Sárosi, 2012, pp. 189-205). The President of the Association expressed his quite negative opinion in one of these columns concerning the spread of jazz:

This new music is scummy, wretched, marketplace clatter, miserable compositions, stolen from here and there, it's not meant for Hungarian Gypsies, it doesn't compliment his spirit, it's foreign and unpatriotic. [...] Not only I, but there is no one Gypsy musician in this country who does not hate this new music. It is a foreign spiritual wart. (Pesti Hírlap, 1926, p. 9).

The Association was active again and composed an interpolation to the minister of the interior in which it asked the authorities to protect their interests from the foreign jazz and Schrammel bands, demanding their expulsion from the country (8 Órai Újság, 1925, p. 11; Pesti Hírlap, 1924, p. 9). The interpolation from the Gypsy musicians to the Minister of the Interior did not go unanswered and the following year the ministry issued circular decree number 137.000/1926 concerning the official work permit for professional musicians, which in effect meant the expulsion of foreign musicians. The great value of this source is due to the relatively few documents from the Hungarian Gypsy Musicians' National Association's central offices surviving in the Hungarian National Archives, and the sources from the local groups of the Association are also rare (Pomogyi, 1995, pp. 172-178; Nagy, 2011, pp. 248-258; Kereskényiné Cseh, 2008, pp. 105-128; Hajnóczky, 2018, pp. 216-246). The Minutes published here, taken during the General Meeting, are the only original one surviving and its significance is the insight it gives into the workings of the early period of the organisation, a time about which most of the sources are from

the media. Some of the later minutes are available because they were published in the Association's bulletin or the Hungarian Gypsy Musicians' Journal.

Tamas Hajnáczy

7.1.4 *The Battle against Jazz and for Protection of Hungarian Gypsy Music*

1927. augusztus-szeptember.

Harc a dzsessz ellen!

A Magyar Cigányzenészek Országos Egyesülete folyó évi szeptember hó 26-án több társadalmi testület részvételével értekezletet tartott, mely a dzsessz elleni küzdelemmel foglalkozott. Az értekezlet határozati javaslatot fogadott el, melyet felterjeszt az egyesület a nagyméltóságú Belügy-, Vallás- és Közoktatásügyi miniszter urakhoz.

A mindenképen impozáns gyűlés lefolyásáról az alábbi jegyzőkönyvben számolunk be:

Jegyzőkönyv

Felvétetett Budapesten 1927. szeptember 26-án, a Magyar Cigányzenészek Országos Egyesülete által a társadalmi testületek részvételével megtartott értekezleten.

Jelen voltak: Dr. Huszka Jenő min. tanácsos és fürjesi Klimkó István a Magyar Szövegírók, Zeneszerzők és Zeneműkiadók Szövetkezete képviselőjében, Tobler János orsz. gyűl. képviselő, Ágoston Gézané a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége, Vécsey Éva a Katolikus Háziasszonyok, Csermely György és Markos Gyula az Országos Dalosszövetség, Nagy Sándor az Egyetemi és Főiskolai Turul Szövetség, Phillip László és Werbőczy Bajtársi Egyesület, Hary György és Steiner Lajos a Bethlen Gábor Kör képviselőjében. A Magyar Cigányzenészek Országos Egyesülete részéről jelen voltak: Rácz Zsiga központi ügyv. alelnök, Dr. Járosi Jenő ügyész, Füredi F. Fábíán a budapesti helyi csoport elnöke, Lillin József titkár, Berkes Miklós közp. alelnök, Gyallai Ferenc és Hédervári Ferenc, a budapesti helyi csoport alelnökei. A fentieken kívül még számos résztvevő.

Rácz Zsiga ügyv. alelnök: Igen tisztelt Hölgyek és Urak! Üdvözlöm Önöket, köszönöm, hogy hívó szavunkat meghallgatták és a nemes, hazafias cél érdekében ily számosan megjelentek. Értekezletünk célja, hogy a magyar zenét, a magyar nótát megvédjük egy mind jobban elhatalmasodó idegen zenei áramlattal szemben. Ezt a mozgalmat úgy szeretnénk feltüntetni, mint a cigányság ökonómiai harcát. A valóság pedig az, hogy a cigányság szívéből kitörő érzés megnyilvánulása ez, mellyel a cigányság ismét jelét adja magyarságának, mely mellett minden körülmények között kitart. A magyar cigányság évszázadok óta osztozik a nemzet bujában, bánatában, megtanult vele sírni, nevetni. Most, amikor veszély fenyegeti a nemzet egyik kincsét, a magyar nótát, kötelességének tartja ennek megóvásáért síkraszállni. Ott tartunk ma már, hogy a családi életet is megmételje az erkölcsrontó, minden jobb érzést kiölő dzsessz muzsika, ma már a gyermekek is charlestont táncolnak. Minden magyarnak kötelessége ez ellen küzdeni kiölni a mételyt és újra belecsepegtetni a magyar szívekbe a magyar érzést. Ezt várják tőlünk elszakított

testvéreink is, akikkel a leghatalmasabban kapcsol bennünket össze a magyar zene, a magyar nótá! Ezt nem engedjük elpusztítani, kivenni a kezünkől. Most pedig felkérem Lillin titkár urat a benyújtandó határozati javaslat ismertetésére.

Lillin József titkár: A Magyar Cigányzenészek Országos Egyesülete fájó szívvel látja azt, hogy a nemzeti muzsikát, mely századokon keresztül élt a magyar lelkekben nincs aki ápolja. A magyar cigányságot leszorítják ősi hivatásának teréről és teret engednek a nagy rombolásnak, mely a magyar érzéseket kitépi a szívekből. Nagyon szomorú dolog ez. Vigaszul csak az szolgál, hogy úgy látjuk nemcsak a magyar cigányzenészek érzik azt, hogy itt cselekedni kell, hanem a társadalomnak az a része is, amelyben még vannak nemes, szép és magyaros érzések, melyek érzik azt, hogy a nemzetet beteg, idegen férgek rágják ki akarva szívni a magyar vért, elsorvasztani a magyar kultúrát. A szavak órája elmúlt, itt már sürgősen kell cselekedni. Intézményesen kell védelmére kelni a magyar zenének és gátat vetni az erkölcstelen divathóbortnak. Most tisztelettel előterjesztem határozati javaslatunkat, melyben a nagyméltóságú Belügyminiszter úrhoz és a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrhoz fordulunk azzal a kéréssel, hogy rendeletileg vessenek gátat a további rombolásnak:

Nagyméltóságú Miniszter Úr!

Kegyelmes Urunk!

A Magyar Cigányzenészek Országos Egyesülete az alulírott társadalmi testületek bevonásával és részvételével 1927. évi szeptember hó 26-án gyűlést tartott, amelynek határozatához képest a legmélyebb tisztelettel a következőket terjesztjük Nagyméltóságod színe elé.

A szerencsétlen kimenetelű világháború következtében Nagy-Magyarország majdnem minden értékét elvették vagy legalább is megcsonkították a győzők és az ellenségeink. Országunk területének egy nagy része, gazdasági-, ipari javainknak majdnem teljessége idegen kézre került. Kevés, nagyon kevés értékünk maradt meg. Azt mondhatnók, hogy nyelvünkön és zenénken kívül minden elveszett.

Amit a fegyver, az erőszak nem tudott elrabolni azt fenyegeti most veszély, azt akarja elsikkasztani tőlünk egy alattomos, tetszetős külszínben jelentkező ellenség: a nemzetközi divatzenének nevezett erkölcstelen áramlat. Bevonult hozzánk is, mint igen sok európai államba céltudatos rombolást okozó szárnyakon a dzsessz muzsika. Céltudatosan terjeszkedik ez a métely arra törekedve, hogy nemzeti erkölcsöket a nemzetköziség erkölcstelenségébe olvassza össze. Nemtelen céljának eszközéül felhasználja a háborús izgalmak által beteggé tett emberi gyöngeségeket, a mulatni-, tobzódni-, a felejteni vágyást, a gyönyörkeresést. Szomorúan kell megállapítani, hogy célját úgy, mint másutt, nálunk is ha nem is érte el, de erősen megközelítette. Ha visszapillantunk a társadalomnak és a társaságoknak háború előtti éveire és összehasonlítjuk azokat a jelen idővel, szégyenletes érzés vesz rajtunk erőt: a háború előtti idők komolyan dolgozó becsületes munkát végző férfijaira egy nagy része helyébe minden komolyság nélküli, szaladgáló, munkát kerülő alakokat látunk, akik élnek élveznek máról holnapra, szerepet játszanak,

hangadók, szórják a pénzt nem tudni miből, nem tudni honnan jöttek és hova tűnnek el. Így változnak át a férfiak. Na és a nők? Ha a háború előtt a Duna korzón végig ment volna egy nő térden felül érő szoknyában, mint ahogy ma százan és százan szaladgálnak ott, bizonyára elverték volna. Ha a béke években táncközben csak felényire oly érzéken táncoltak volna, mint ma, a legnagyobb botránkozással vezették volna ki az illetőt. Nem állítjuk azt, hogy ennek az erkölcsrombolásnak egyedüli és kizárólagos oka a dzsessz muzsika, de hogy kétségtelenül hozzájárul, azt külön bizonyítani fölösleges.

A békevilágban is mulattak az emberek, de milyen más mulatás volt az, mint a mai. A vendéglőkből, kávéházakból a magyar nóták bájos halk akkordjai csendülnek fel, nem zavarva, hanem inkább kellemesen érintve azokat, akik kívülről hallgatták, ma pedig lépten-nyomon a dzsessz beteges vonyítása, a dobok zörgése fertőzi meg a kávéházakat, az utak levegőjét- és a lelkeket.

Nagyméltóságos Miniszter Úr! Tudatában vagyunk annak, hogy a kérdés megoldása sok nehézséggel jár, mert nehéz – mint mondják – szembeszállni egy világáramlattal, különösen akkor, ha e szembeszállás, esetleg egyéni jogokat is csorbítana. Kérdezzük azonban szabad-e ezzel törődni, amikor a világáramlat – legyen – az kommunizmus vagy dzsessz zene – rombolásra törekszik és nem igazságos-e az egyéni jogfosztás akkor, ha ez az egyéni jog e rombolást előmozdítani akarja.

Ezek után ama tiszteletteljes kéréssel fordulunk Nagyméltóságodhoz méltóztassék a dzsessz-bendek a dzsessz muzsika interpretálói működését rendeletileg beszüntetni vagy amennyiben a teljes beszüntetés lehetetlen, úgy szigorú korlátok közé szorítani.

Az alábbiakban legyen szabad megjelölni azon módokat, amelyekkel a korlátozást keresztülvihetőnek tartjuk.

1. Minden olyan nyilvános helyiségben: kávéházakban, vendéglőkben, cukrászdákban, tánclokálokban stb., ahol dzsessz-bend működik kötelező cigányzenekarnak az alkalmazása is. A dzsessz-bendnek a cigányzenekarral felváltva egyenlő időközökben kell működni. Este 10 óra után azonban dzsessz-bend tekintettel arra, hogy működése az éjszaka, nyugalma zavarná, egyáltalán nem működhet.

2. Minden nyilvános helyen, ahol műsoros előadásokat tartanak, pl. varietékben, kabarékban, orfeumokban a műsor 50%-ának magyar számokból kell állnia. Ez alatt nemcsak az értendő, hogy magyar szerzők műveiből, hanem hogy magyaros jellegű és tartalmú számokból.

3. Mindazon helyeken, ahol nyilvánosan táncolnak: mulatókban, nyilvános teadélutánokon, táncmultságokon, bálokon, stb. a táncok 50%-ának magyar táncnak kell lenni. Amennyiben ily táncokhoz dzsessz-zene alkalmaztatik, úgy cigányzenekar alkalmazása is kötelező.

A 2. és a 3. pont esetében a műsorok, illetve táncrendek az engedély kiadása előtt az illetékes hatóságnak beszolgáltatandók és az engedély csak ezek megfelelő mivolta esetén adható ki. Az illetékes rendőrhatalóság kiküldöttének feladata ellenőrizni, hogy a műsorokban és táncrendekben foglaltak betartassanak.

Ezen módokat bátorkodunk Nagyméltóságod figyelmébe ajánlani.

Kérésünk támogatására még csak azt a legfontosabb és ezért utoljára hagyott érvet szabadjon felhozni, hogy a dzsessz-bend eltekintve erkölcsromboló hatásától az egyik legnagyobb kincsünktől igyekszik bennünket megfosztani, a magyar nótától. Mind kisebb és kisebb térre szorul a magyar nóta országot átfogó területe. Ma már nemcsak a nagy pesti nyilvános helyeken dívik a dzsessz-muzsika, hanem már a kis városokra, falukra is kiterjesztette hatását. Itt is már sok helyen a magyar csárdás helyett charlestont táncolnak, a magyar nóták helyett divatos tangóslágereket kezdenek énekelni.

A magyar nóta, a magyar zene a nemzeti kultúránknak egyik legerősebb oszlopa, egyik legnagyobb értéke. Elmondhatjuk, hogy bejárta a világot és mindenütt dicsőséget szerzett a magyar névnek.

Mi magyar cigányok, dacára annak, hogy a dzsessz nagyrészt kiverte a vonót a kezünk-ből és kivette a kenyeret a szánkból, hagyományainkhoz híven kitartottunk és ma is kitarunk nagy nemzeti kincsünk a magyar nóta mellett és bizalommal remélünk abban, hogy Nagyméltóságod a küzdelmünkben felénk nyújtja segítő kezét.

Ezek után bátorkodunk még Nagyméltóságod figyelmét felhívni arra, hogy a magyar Dalszövetség, mely országunknak egy szintén igen erős tényezője Nagyméltóságodhoz külön is fordul ezen ügyben kérvénnyel.

Mély tisztelettel:

Ezután ismerteti az Országos Magyar Dalszövetségnek Szeged, 1927. augusztus 15-én tartott díszközgyűlésen Zseny József által előterjesztett határozati javaslatot, melyet a díszközgyűlés el is fogadott. Eszerint a Dalszövetség mozgalmat indít a magyar dal- és zene nemzeti hivatásának megóvása érdekében a selejtes idegen dal- és zene áramlatok kiküszöbölésére és a szükséges kormányintézkedések kieszközlésére. Visszapillantást vet a javaslat a múltra, mely azt bizonyítja, hogy a magyar dal- és zene végigkísér bennünket Hun őseinktől ezer éven át. Most azonban a magyar dalnak és zenének virágdiszes fáját kezdi őrölni a szű, virágainak hímporát idegen lepkék mételyezik, a néger erotika, dal, zene és tánc. Fel kell rázni kábultságából a magyar társadalmat. Hivatkozik Széchenyre; arra intette a nemzetet, hogy ne engedjük magunkhoz férközni a külföldieskedést, hanem féltékenyen őrizzük meg ős magyar lelkiségünket, mert ha kivész belőlünk fajiságunk érzete, megtörik nemzeti erőnk. A magyar zenét épp úgy meg kell védeni az elnemzetlenítő idegen zenei hatásoktól, mint a magyar nyelvet, mert ikertestvérei ezek egymásnak, elválaszthatatlanok, egyik a másiknak pusztulását vonja maga után. A magyar zenét régi eredetiségében a cigány zenekarok tartották fenn, ezeket bátran nevezhetjük nemzeti-zenekaroknak, mert összetételükben, játékmódjukban a más nemzetbeli zenekaroktól teljesen elütnek s művészetüket a külföld is mindig nagyra becsülte. Wagner a jövő zenéjének a magyart nyilvánította, ha abban az irányban fejlődik és fejleszti, amint Balla Miksa, Czinka Panna, Bihari, Lavotta, Csermák nyomán megindult. A magyar lelkiséget megmételyező és idegenből jött selejtes zenei áramlatokat ki kell küszöbölni, a dzsesszbendeket kormányrendelettel betiltani. A dalos egyesületek dales-téleyn csupán magyar zeneműveket adjanak elő. Oly mulatságokon, ahol dzsesszben játszik, ne vegyünk részt, a dzsesszbendes kávéházakat és más helyiségeket ne látogassuk.

Intézzem feliratot a díszközgyűlés a kormányhoz, hogy a magyar dal-és zene érdekében szükséges kormányrendeleti intézkedéseket sürgősen tegye meg.

Ezek után pedig felkérem a gyűlés igen tisztelt résztvevőit, szíveskedjenek javaslatunkhoz hozzászólni.

Tobler János országgyűlési képviselő: Tisztelt Uraim! Tiszta szívből üdvözlöm Önöket. Csatlakozom az előttem szóló azon megállapításához, hogy a magyar dal- és a magyar zene megvédésének kérdése nem a cigányság gazdasági kérdése. Ennél sokkal több, a magyar nemzet gyermekeinek lelki szükséglete. Erő, amit az osztrák zsarnokság is kénytelen volt felismerni, mert a szabadságharc után eltiltotta a tárogatót, a magyar hangszerek egyik legszebbikének használatát csupán azért, mert annak búbajos hangja rezgésbe hozta a magyar szíveket és ébren tartotta a hazaszeretetet. Erre pedig ma is nagy, talán még nagyobb szükség van, mint a szabadságharc leverése után. Szükségünk van tehát a magyar dalra, mint a hazaszeretet ápolásának eszközére, mert hatásában minden másnál utolérhetetlenebb. Szent kötelességünk a magyar dal- és a magyar zene megvédése minden idegen áramlattal szemben. Szomorú, hogy ez az idegen áramlat pártfogásra talált nálunk. Különösen bántó ez most, amikor a nemes angol lord szava lázba hozta a magyar szíveket. Épp azért a magyar társadalomnak össze kell ez ellen fogni és megvédeni a magyar nemzeti zenét. Kijelentem, hogy pártom nevében és a magam részéről is csatlakozom a mozgalomhoz.

Ágoston Gézné: A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége megbízásából bejelentem, hogy csatlakozunk a mozgalomhoz. Kívánjuk, hogy ennek sikere minél teljesebb legyen, hogy a magyar nemzeti érzést fakasztó magyar dal megvédessék az idegen áramlattal szemben.

Vécsey Éva: A Katolikus Háziasszonyok nevében bejelentem csatlakozásomat annál is inkább, mert mikor a magyar nótát védjük, védjük a családok tiszta erkölceit is.

Dr. Huszka Jenő: A Magyar Szövegírók, Zeneszerzők Szövetkezete részéről csatlakozom a mozgalomhoz. Arra hívom fel az értekezlet figyelmét, hogy ne csak kormányintézkedésekre támaszkodjunk, hanem társadalmi mozgalmat is indítunk a magyar zene védelmére. Én mint a rádióbizottság tagja már régebben ily irányú működést fejtek ki. Különböző társadalmi testületek szívesen vesznek részt a küzdelemben.

Csermely György: Az Országos Magyar Dalosszövetség részéről a legteljesebb mértékben hozzájárulok a mozgalomhoz, amelyhez Szövetségünk mindig készséggel nyújt segédkezet.

Nagy Sándor: Az Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Turul Szövetsége képviselőként kijelentem, hogy a 18.000 tagot számláló Szövetség a legteljesebb támogatást nyújtja.

Markos Gyula: Zseny József a Magyar Dalosszövetség elnöke megbízásából köszöntöm e szép magyar mozgalmat, mely irredenta célokat is szolgál. Zseny József velem együtt bármikor szívesen áll szolgálatára e mozgalomnak. Pár évvel ezelőtt megírtam a cigányság történetét és már ebben lefektettem, hogy a cigányság hathatós terjesztője és művelője a magyar zenének.

Forgács Ferenc: A Csaba bajtársi Egyesület megbízásából kijelentem, hogy csatlakozunk a nemes küzdelemhez.

Hary György: A Bethlen Kör megbízásából örömmel csatlakozom a mozgalomhoz. Szomorúan látjuk, hogy a magyar társadalomhoz mindig hű és ragaszkodó cigányzenészséget teljesen cserbenhagyta. Mi a magunk részéről oda hatunk, hogy az megváltozzék, hogy újból magyar zene szóljon és újból a magyar tánc járja.

Phillip László: A Werbőczy Bajtársi Egyesület megbízásából üdvözlöm az értekezletet és biztosítom Önöket, hogy a nemes célt mi is teljes szívvel szolgáljuk. Vannak kik azt mondják, hogy e mozgalom a magyar cigányságnak csupán kenyérkereseti mozgalma. Mi tudjuk, hogy nem így van, de ha így volna is, erre a magyar cigányoknak joga van sokkal inkább, mint a beözönlő külföldieknek. A magyar földnek a fiai az elsők. Kijelentem, hogy egyesületelem ünnepségein, összejövetelein dzsessz sohasem fog muzsikálni, csak a cigány. Indítványozom, hogy a cigányzenészek Egyesülete vidéken is csináljon propagandát a magyar muzsika mellett.

Dr. Járosi Jenő: Örömmel látom a nagy lelkesedést, mellyel mozgalmunkat a résztvevő társadalmi testületek fogadták és arra kérem az igen tisztelt itt megjelent képviselőiket, hogy a testületeikkel rokon testületekben is hassanak oda, hogy azok is csatlakozzanak mozgalmunkhoz. Mi a magunk részéről mindent elkövetünk a nemes cél érdekében és minden eszközzel küzdeni fogunk azért, hogy újból magyar nóta szóljon mindenütt.

Lillin József: A javaslatot az itt elhangzottakkal kibővítve elfogjuk juttatni az egyes testületekhez aláírás és pecséttel való ellátás végett. Ennek megtörténte után pedig átadjuk azt a Nagyméltóságú belügyminiszter és a vallás- és közoktatásügyi miniszter uraknak.

A gyűlés az indítványt nagy lelkesedéssel elfogadja.

Füredi Fábíán: Hölgyeim és Uraim! Nekem jutott az a szép feladat, hogy megköszönjem azt a kedves és jóindulatú támogatást, melyben bennünket a magyar dal megvédése terén részesítettek. A magyar cigányság évszázadokon keresztül a magyar nemzethez forrott, együtt volt vele bújában, bánatában. A megszállott területek elszakított magyarsága nem a szaxofont várja és nem a dob fülhasogató lármáját, hanem a magyar cigányokat, hogy a magyar feltámadás idején velük sírhassák ki szívük bánatát. Budapesten 3000 cigányzenész van kenyér nélkül és néz eléje a tél szenvedéseinek, azért mi mégsem fogunk négerül muzsikálni hanem csak magyar dalt játszunk, mert mi magyarok vagyunk. Magyarországon sohasem volt szaxofon és bendzsó, hanem csak a magyar dal és amíg magyar cigány lesz, ez nem is fog kipusztulni. Éljen a magyar dal! Éljen a magyar nemzet! Az értekezletet bezárom.

Dr. Járosi Jenő, egyesületi ügyész.

Rácz Zsiga s. k., központi ügyv. Alelnök.

Lillin József, titkár.

Füredi Fábíán, a pesti. helyics. Enöke.

::

August – September, 1927.

The Battle against jazz!

In this year, on the 26th of September the Hungarian Gypsy Musicians' National Association held a meeting together with several social organisations to deal with the battle against jazz music. The meeting accepted a resolution to be proposed to the right honourable Minister for Religion and Public Education.

The following minutes are an account of this very impressive gathering:

The Minutes

Recorded on 26th September 1927, in Budapest, at a meeting of the Hungarian Gypsy Musicians' National Association and social organisations.

Present were Dr. Jenő Huszka Jenő, ministerial counsellor, and István Klimkó of Fürjes, representing the Hungarian Lyricists, Composers and Music Publishers Cooperative [1], János Tobler János, parliamentary representative, Mrs Géza Ágoston, the Hungarian Women's National Federation [2], Éva Vécsey, the Catholic Houswives [3], György Csermely and Gyula Markos, the National Song Federation [4], Sándor Nagy, the University and College Turul Federation [5], László Phillip, the Werbőczy Brother in Arms Association [6], and György Hary and Lajos Steiner from the Bethlen Gábor Circle [7]. From the Hungarian Gypsy Musicians' National Association present were: Zsiga Rácz, the central acting Vice-President, Dr. Jenő Járosi Jenő, counsellor, Fábíán F. Füredi, President of the Budapest local group, József Lillin, Secretary, Miklós Berkes central Vice-President, Ferenc Gyallai and Ferenc Hédervári, the Vice-Presidents of the Budapest local group. There were many other participants in addition to the ones listed above.

Zsiga Rácz, acting Vice-President: Most honoured Ladies and Gentlemen! Greetings and thank you for heeding our call, and in the interests of this noble and patriotic aim have come in such numbers. The goal of our meeting is to protect Hungarian music and Hungarian song against the rising deluge of foreign music. They would like to present this movement as the Gypsies' economic battle. The truth is though that this is the manifestation of the feelings surging from the heart of the Gypsies, another sign of the Hungarian identity of the Gypsies, to which it holds under all circumstances. The Gypsies of Hungary have shared in the nations woes and sorrows for centuries, and have learned to cry and laugh together. Now when danger threatens one of the national treasures, Hungarian song, we feel it is our duty to champion this cause. We are at the stage when family life is infected by moral corrupting and debasing jazz music, at this moment our children are dancing the Charleston. It is the responsibility of every Hungarian to do battle against this, to kill the infection and to again water Hungarian hearts with Hungarian emotion. This is what our torn away brethren expect of us, joined to us by the greatest

means, Hungarian music, Hungarian song! We will not let this be destroyed, taken from our hands. I would now ask Secretary Lillin to present the proposal to be interpolated.

József Lillin, Secretary: The Hungarian Gypsy Musicians' National Association observes with a pained heart that there is no one to guard national music, that which has lived in Hungarian souls throughout the ages. Hungarian Gypsies are forced from the stages of their ancient vocation and room is made for great destruction, which tears the Hungarian spirit from hearts. This is a tragedy. The only consolation is that we see that not only Hungarian Gypsy Musicians feel that they must act now, but also those parts of society which still hold on to noble, beautiful and Hungarian sentiments, those who feel that the nation is sick and that foreign maggots gnaw at it, wanting to suck Hungarian blood, draining Hungarian culture. The time for words has past, the time for urgent action has come. We have to provide institutional protection for Hungarian music and to put a stop to this immoral fashion craze. I would with the greatest respect table our proposal in which we turn to the right honourable Minister of the Interior and the Minister for Religion and Public Education with the request to end any further destruction with a decree:

Right Honourable Minister,
Gracious Sir,

The Hungarian Gypsy Musicians' National Association, with the inclusion and participation of the undersigned social organisations, held a meeting on the 26th of September, 1927, at which a resolution was brought and which we present with the greatest of respect to the Right Honourable Sir.

As consequence of and unfortunate conclusion of the world war, almost all of the treasures of Greater Hungary were taken from her, or to say the least were mutilated by the victors and our enemies. Most of our country's area and almost all the economic and industrial resources were given into foreign hands [8]. Few, very few, resources remained. I may say that other than our language and our music all else was lost.

What weapons and violence could not steal from us are being threatened by danger. One which seeks to embezzle it from us, an enemy cunningly dressed in attractive garments: that is to say the immoral flow of international fashionable music. It was marched into our midst, as it has been in many European states, on the wings of destruction: jazz music. This infection spreads consciously and works to melt national morals with international immorality. It exploits human weakness, an illness of the tensions of the war, for its ignoble aims it exploits the desire to rollick, revel, forget and seek pleasure. I must sadly conclude that even if it has not yet achieved its aims, as elsewhere, it has come dangerously close. If we glance back at the years preceding the war and society and social circles at the time, and we compare them to the present day, we are gripped by shame, in place of honest hard working men, for the most part, are immature, restless, figures avoiding work, living from day to day, masquerading, wasting money – who know from where – we know not where they came from and where they disappear. Such is the change in men. And the women? Before the war if a woman had walked along the Danube promenade in

a skirt no longer than her knees, as hundreds and hundreds rush about today, she most surely would have been beaten. If in the years of peace they would have danced only half as sensually as they dance today they would have shown the individual the door and with the utmost of scandal. We are not saying that the exclusive cause of this moral destruction is jazz music, but without a doubt it contributes to it, and to prove this is needless.

During the years of peace people also amused themselves, but how different that jolliness was compared to today. The charming quiet chords of Hungarian song rolled forth from the restaurants and coffee houses, not bothering those hearing it outside, in fact rather gracefully amusing them. Today at every turn the sick yowling of jazz, the clatter of drums infects the coffee houses, the air, and souls.

Right Honourable Minister, We know that the solution to this question is very difficult, as it is difficult – so they say – to go against global trends, especially if this opposition might injure individual rights. We ask though, can not some thought be given to this when the global trend – be it communism or jazz music – seeks destruction and is not curtailing of individual rights just if this individual right wants to promote this destruction.

After stating the above, we turn respectfully to your Right Honourable person to graciously decree an end to jazz bands and the work of those interpreting jazz music, or if its complete suspension is impossible then to place strict constrictions on it.

May we here below designate those methods we believe through which constrictions could be implemented:

1. In all public places where jazz bands operate, coffee houses, restaurants, patisseries, dance halls etc. the employment of Gypsy musicians be compulsory. Jazz bands are to take equal turns playing. In the evening after 10 o'clock jazz bands are not to play at all, in consideration of their disruption of the peace and the quiet of the night.

2. In all public places where varied performances are given, such as music halls, cabarets, vaudeville shows, 50% of the performances are to be Hungarian numbers. This does not only mean the works of Hungarian composers, but also Hungarian in their style and content.

3. In all places where the public may dance: dance halls, public tea afternoons, dance reveries, balls etc. 50% of the dances are to be Hungarian. If these dances employ jazz music the employment of a Gypsy orchestra is compulsory.

In the case of point 2 and 3, the program and the dance order are to be given to the competent authorities before the issuance of the permit, which can only be issued if they are acceptable. The emissary of the competent police authority is responsible for checking that what was recorded in the program and dance order is observed.

It is these methods that we are emboldened to offer to the attention of the Right Honourable Minister.

If we, in asking for support, may bring up the most important and thus last remaining reason, that in light of the morally corrupting effect of jazz bands it seeks to rob us of the Hungarian song. The area of Hungarian song occupies less and less space in the country. For today it is not only in the large public places of Pest that jazz music is in vogue, it has

extended its influence over smaller cities and villages. There too, in many places, they dance the Charleston instead of the Hungarian csárdás, in place of Hungarian songs they are beginning to sing fashionable tango hits.

Hungarian song, Hungarian music is one of the strongest pillars of our national culture and one of its greatest treasures. We can say that it has travelled the world and has attained glory for Hungary everywhere.

We Hungarians Gypsies, despite having had the violin bow mostly dashed from our hands by jazz and having had the bread taken from our mouths, have remained true to our traditions and today to we remain steadfast to our national treasure, Hungarian song, and we hope and trust that the Rights Honourable Minister will reach out a helping hand towards us in our battle.

We would be so bold as to call the Right Honourable Minister's attention to the separate petition of the Hungarian Song Federation, a truly strong organisation in our country, to the Right Honourable Minister, concerning this case.

With deep respect:

In the proposed resolution of the Hungarian National Song Federation was tabled and accepted at their 15 August, 1927, celebratory General Meeting by József Zseny. It seems the Song Federation began a movement to protect the national vocation of Hungarian song and music, and the exclusion of fashionable, poor quality, foreign songs and music through the achievement of the necessary governmental measures. The proposal cites the past as proof that Hungarian song and music accompanies our history. From our Hun ancestors through one thousand years. Today though the flowering tree that is Hungarian song and music is gnawed at by a grub, the nectar of its flowers is sucked away by foreign moths, negro eroticism, songs, music and dance. Hungarian society must be shaken from its comatose sleep. Quoting Széchenyi [9], who warns the nation to not allow foreignness to insinuate itself, but to jealously protect our ancient Hungarian spirit, for if we lose our racial sense our national strength will break. Hungarian music needs to be as protected against the effects of unnationalising foreign music, as the Hungarian language does, for they are each others twins and indivisible, the destruction of one brings with it that of the other. Gypsy orchestras preserved Hungarian music in its ancient originality, and we may boldly call them national-orchestras, for their composition and way of playing are completely different than other orchestras within the nation and their artistry has always been appreciated abroad. Wagner declared Hungarian music to be the music of the future, if it continues to develop and be developed as it has under the direction of Miksa Balla [10], Panna Czinka [11], Bihari [12], Lavotta [13], Csermák [14]. Foreign originating flawed musical trends, that poison the Hungarian spirit, are to be excluded and jazz bands are to be forbidden by government decree. Evenings of song at musical societies should only be Hungarian music. We should not participate in revels where they play jazz music, and not visit coffee houses and other locales where they have jazz bands. The celebratory General Meeting would propose a script to the government that in the interests of Hungarian song and music urgent governmental measures should be taken.

I now ask that the respected members of the meeting be so kind as to make their comments.

János Tobler, member of parliament: Dear Gentlemen! I heartily greet you all. I join the previous speaker in his conclusion that the interest of protecting Hungarian song and Hungarian music is not a question of Gypsy livelihood. It is much more, it is the spiritual need of the children of the Hungarian nation. It is strength, one the Austrian tyranny was forced to recognise when it banned the *tárogató* after the war of independence, one of the most beautiful Hungarian instruments, simply because its charming song inflamed Hungarian hearts and kept alive the love of country. We are in great need of this today too, maybe even more than after the crushing of the war of independence. We are in need therefore of the Hungarian song as an instrument for the nursing love of country, for its ability to do so is far beyond all else. It is our holy duty to protect Hungarian song in the face of all foreign trends. It is sad that this foreign trend found support among us. It is especially hurtful now when the words of a noble English lord have emboldened Hungarian hearts [15]. For this very reason, Hungarian society should unite against this and protect Hungarian national music. I announce in the name of my party and on behalf of myself that I join the movement.

Mrs. Géza Ágoston: On behalf of the Hungarian Women's National Federation I announce that we are joining the movement. We wish it achieves the most success and that Hungarian song, a thing which awakens the Hungarian national sentiment, be protected from foreign trends.

Éva Vécsey: In the name of the Catholic Housewives I announce our joining, even more so because when we protect the Hungarian song we protect the pure morals of families.

Dr. Jenő Huszka: On behalf of the Hungarian Lyricists and Composers Federation I join the movement. I would call the attention of the meeting to not only relying on governmental measures but also on beginning a social movement in the protection of Hungarian music. I, as a member of the radio committee, have previously worked for such aims. A variety of social organisations happily participate in this struggle.

György Csermely: On behalf of the National Hungarian Song Lyricists Federation I wholeheartedly join this movement, to which the Federation has always readily given help.

Sándor Nagy: Representing the University and College Students' *Turul* Federation I announce that our federation of 18,000 members gives its complete support.

Gyula Markos: Entrusted by József Zseny, the President of the Hungarian Song Federation, I greet this beautiful Hungarian movement, which serves revisionist goals. Both József Zseny and I are at the service of this movement at any time. A few years ago I wrote the history of the Gypsies and in that work, I made plain that the Gypsy population is an effective disseminator and developer of Hungarian music.

Ferenc Forgács: Entrusted by the *Csaba* Fraternal Association I announce that we join this noble struggle.

György Hary: Entrusted by the *Bethlen* Circle it is with joy that we join the movement. We are saddened to see how Gypsy musicality, always true and devoted to Hungarian

society, has been let down. For our part, we are working to change that and again have Hungarian music played and Hungarian dances danced.

László Phillip: Entrusted by the *Werbőczy* Fraternal Association I greet the meeting and assure you, that we too will serve this noble aim with all our hearts. There are some who say this movement is only a movement to provide bread winnings for Hungarian Gypsies. We know this is not the way it is, and if even it were so Hungarian Gypsies have a far greater right to this than the foreigners streaming in. The sons of Hungarian soil come first. I announce that our Association will never allow jazz music to be played at its celebrations and gatherings, only Gypsy music. I propose that the Gypsy musicians's Association have propaganda in the countryside in favour of Hungarian music.

Dr. Jenő Járosi: It is a joy to see the great enthusiasm with which our movement has met among the participating social organisations and I ask the most respected representatives here present that they influence other likeminded bodies through their own organisations that they too join our movement. We will do everything in the interest of this noble aim and use all means to battle for the Hungarian song to be played everywhere.

József Lillin: The proposal, together with the comments made here will be sent to certain bodies for their signatures and seals. After this has happened we shall give it to the Right Honourable Minister of the Interior and the Minister for Education and Religion.

The meeting enthusiastically passes the proposal.

Fábián Füredi: Ladies and Gentlemen! I have been given the happy task of thanking you for your kind and good-willed support, which you have provided for our protection of Hungarian songs. Hungarian Gypsies have bonded with the Hungarian nation over the centuries in sadness and sorrow. The Hungarians torn away in the occupied areas are not waiting for the saxophone or the ear-splitting racket of the drums but for Hungarian Gypsies with whom they can cry out the sorrows of their hearts at the time of the Hungarian resurrection. There are 3000 Gypsy musicians in Budapest without earnings and thus face the suffering of the winter. Nonetheless, we will still not play negro music but only Hungarian songs, for we are Hungarian. There have never been saxophones and banjos in Hungary, only Hungarian song and as long as there are Hungarian Gypsies it will never die. Long live the Hungarian song! Long live the Hungarian nation! I declare the meeting adjourned.

Dr. Jenő Járosi, Association Councillor.

Zsiga Rácz, central acting Vice-President.

József Lillin.

Fábián Füredi, President of the Budapest local group.

Notes

1. The Hungarian Lyricists, Composers and Music Publishers Cooperative (1907-1952) dealt primarily with enforcement of royalties and related court cases, in addition to representing the interests of its members, for whom, after a time, it created a retirement and aid fund (Géra, 2007, pp. 11-132).

2. The Hungarian Women's National Federation (1918-1946) was a nationwide organisation, based on patriotic and Christian principles, with more than five hundred rural groups. The federation organised clothing drives for refugees from the territories lost following the Trianon peace treaty, in addition to trying to inform international public opinion through English and French language publications of the injustice inflicted on Hungary. Furthermore, it conducted social and child protection activities as well as helping the employment of farm and village women and Sunday schools (Viczián, 2003, p. 257).
3. The Catholic Housewives' National Federation (1908-1941) was created to coordinate the interests and representation of Catholic women working at home, and had many faculties and institutions. Notable was its girls' protection service for which it maintained homes and its Railway Mission (Viczián, 2001, p. 351).
4. The National Hungarian Song Federation (1867-?) was originally named the National Hungarian Glee Club Association and coordinated several hundred amateur glee clubs, had national events and singing competitions. Following the Trianon peace treaty co-federations were born in the lost territories (e.g. Hungarian Song Federation of Romania). It promoted patriotic and revisionist songs in Hungary and in the federations outside the country. It should not be confused with the Workers' Song Federation which, because of the aforementioned, took pains to differentiate itself and sang internationalist and socialist workers' songs (Maróti & Révész, 1983, pp. 71-131).
5. The *Turul* Federation (1919-1945) was the Horthy periods' most common revisionist youth movement, based on patriotic and Christian principles, primarily composed of college and university students. It had over one hundred local groups and saw as its premier task the social assistance of its members. The Federation became infamous during this period for its anti-semitism, aggressive nationalism, university fights and protests (Kerepeszki, 2012, pp. 5-9).
6. The Werbőczy Brother in Arms Association (no data) was the co-organisation of the *Turul* Federation for law students and lawyers. The Association organised camps, events, sports programs and popularised volunteer work, though with time it tarnished itself with the exclusion and assault of students of Jewish origin (Ámán, 2016, pp. 5-18).
7. The Bethel Gábor Circle (1910-?) was a students' association for college and university students, with patriotic and Calvinist principles, and operating in numerous locations throughout Hungary. It conducted a variety of activities including Bible study meetings, academic and popular science presentations. Furthermore, it established student residences for poorer students, dealt with social issues and in places joined the settlement movement (Páll, 1993, pp. 100-103).
8. See 7.1.2., Note 5.
9. Széchenyi, István (1791-1860), Statesman and politician.
10. No data.
11. Panna Czinka (1711-1772), famous Gypsy female first violinist.
12. János Bihari (1764-1827), famous Gypsy first violinist.
13. János Lavotta (1764-1820), famous first violinist and composer.
14. Antal Csermák (1771-1822), famous first violinist.
15. Lord Rothermere [Sidney Harold Harmsworth (1868-1940)] wrote an article entitled "Hungary's place in the sun" in the British daily the Daily Mail. He reasoned in favour of a reexamination of the Trianon peace treaty and the return of a portion of the taken territories. Following the article's publication Lord Rothermere received numerous thank you notes from Hungary, where within a few years he had several monuments dedicated to him (Tarján, [n.d.]). According to one press report, Károly Bura, the President of the Hungarian Gypsy Musicians' National Association, addressed the following letter to Lord Rothermere:

Most Honourable Lordship! In the name of the newly formed Hungarian Gypsy Musicians' National Association and all Hungarian Gypsy musicians it is with deep admiration that we greet you and welcome Your Lordship's tireless work with which you seek to help to victory the cause of justice for Hungary. May Divine Providence grant your Lordship persevering

spiritual strength for the struggle to be a success and and for our national hope to become a reality. We have been pillaged and torn! And since this the notes on our violins cry with greater sorrow and shake with all the pains of our nation. However, we know our duty. We are there in those regions, torn asunder, with Hungarian song, and with Hungarian songs we remind our brethren that there will once again be Hungarian feasts in this world! We take this message forth in the world wherever Hungarian Gypsy musicians plays, that the Hungarian truth must be victorious! For God's justice is with us! For Lord Rothermere holds our banner! In the name of the Hungarian Gypsy Musicians' National Association, Károly Bura, President. (Magyarság, 1929, p. 13).

Source: [No Author]. (1927b). *Harc a dzsessz ellen! Magyar Cigányzenészek Lapja*, An. 4, No. 8-9, 1927, September, p. 2-5.

Prepared for publication by Tamas Hajnáczy.

Comments

The amendment to the Statutes of the Hungarian Gypsy Musicians' National Association, in addition to the Ministry of the Interior circular decree 137.000/1926 restricting foreign jazz musicians, did not lead to an end of complaints from the Gypsy musicians as their earnings hardly increased. In fact, those elements of the press who took up their cause continued to pour forth more and more articles condemning jazz music and in an increasingly vitriolic style. One of the daily papers asked the honorary President of the Association, who gave vent to the seemingly unstoppable growing popularity of jazz music:

I deeply regret that here in our Hungary, in the Hungarian capital, this alcoholic music has been able to so spread, it is so full of infectious bacteria. It is like an epidemic, like sickness, we can hardly wait for it to end [...] We ask the highest forums to take into account today's difficult and sorry state and come to the aid of Gypsy music caught in the vortex of this scourge. (Újság, 1927, p. 8).

In September of 1927, the Association called together several General Meetings, inviting other organisations, where they resolved to again appeal to the minister of the interior to forbid jazz bands spreading in Hungary. At this point, the Gypsy musicians sought not only to exclude foreign jazz bands already restricted by the decree but to thwart the workings of local jazz orchestras. The emissaries of the Association soon submitted the above points to the ministry, with which they immediately drew the ire of coffee-house, hotel, restaurant and pub owners. These businessmen naturally wanted to serve the desires of their customers. This time though the interpolation of the Gypsy musicians did not find with a favourable reception in the Ministry of the Interior, and their situation became all the more desperate as opportunities for Gypsy musicians abroad narrowed. Austria, Romania, Czechoslovakia, Poland and Switzerland completely closed their doors before Hungarian Gypsy musicians. The Gypsy musicians' organisation was unable to turn to the National Hungarian Music Federation for mediation in its desire to ban jazz, as the federation also represented Hungarian jazz musicians. Therefore, they began to turn to other forums to help further their cause (Hajnáczy, 2018, pp. 230-233).

The minutes published in the Hungarian Gypsy Musicians' Journal is the most significant of all as it reveals that the Gypsy musicians sought to work together with other social organisations in the interests of achieving their goals. Furthermore, the proposed resolution in the minutes shows how the Gypsy musicians imagined the restriction of domestic jazz orchestras.

Tamas Hajnáczy

7.2 The Restarting of the Gypsy Musicians' Society and the Journal

7.2.1 *Károly Bura*

Beköszöntő

1929. április.

Hosszú hallgatás után ismét megszólalnak a néma betűk s hivatalos lapunk hasábjain szeretettel köszöntik mindazokat, akik barátaink, akik velünk éreznek, vagy akiket közös célok és gazdasági érdekek fűznek hozzánk. A Magyar Cigányzenészek Országos Egyesülete nemrégén friss munkaerővel, új munkához, – az egész cigányzenész társadalom javát, boldogulását szolgáló tevékenységhez, – látott és ezen munkájában nem nélkülözheti a betű erejét sem. Ezért indítottuk újra útjára hivatalos közlönyünket, szolgálja ez is minden sorával, minden betűjével a mi nagy céljainkat.

Célunk: az elárvult, sorsára hagyott és az idők viharában teljesen tönkrement cigányzenész társadalom talpra állítása, gazdasági és szociális helyzetének javítása, kulturális és társadalmi előrehaladásának biztosítása. Új csapásokon, új célokért akarunk harcolni és hisszük is, hogy nem eredménytelenül.

Újjászerveztük mindenekelőtt elhanyagolt egyesületi életünket, hogy az egyesület teljes vértességgel állhasson sorompóba minden egyesületi érdekért, minden egyes tag jogos igényeiért. Új alapszabályokat készítettünk elő s ennek keretében rendezni fogjuk a tagok kötelezettségeit és jogait, – megvédjük érdekeit. A primások, zenekarvezetők részére szindikátust alakítottunk, amely az Egyesület felügyelete mellett őrködni fog a szerződések tiszteletben tartása felett s vitás esetekben orvosolja a sérelmeket. Kiterjesztjük figyelmünket az impresszáriók működésére s a legszigorúbban őrködni fogunk, hogy ok nélküli változtatásokkal ne rázkódtassák meg az egyes zenekarok helyzetét és hogy a szerződésben foglaltakról minden egyes zenekari tag tudomással bírjon s tőle jogosulatlanul semmit el ne vonhassanak.

Első feladatunk közé soroltuk a cigányzenészek beíratását a Társadalombiztosító Intézet kötelékébe, amelynek révén ingyen orvos és gyógyszer áll minden tag rendelkezésére és aggság vagy rokkantság esetére gondoskodás történik legszűkebb megélhetéséről. Gondoskodni kívánunk kulturális előhaladásunk előfeltételeiről is. E célból rövidesen felállítjuk az új generáció kiképzését szolgáló zeneiskolánkat s ígéretet kaptunk arra,

hogy az innen kikerülő kiváló tehetségek megtalálják az utat a magasabb kiképzésre s a külföldi, világsikerek pódiumához. Csak a képzett cigánymuzsikusz tudja visszaszerezni mindazt, amit a divatos zeneáramlatok tőlünk elvettek és csak ez a cigánymuzsika tudja visszavarázsolni majd a magyar dal és a magyar nóta reneszánszát.

Pótolni akarjuk emellett a múltnak több mulasztását is. Számba vesszük Nagy Magyarország valamennyi cigánymuzsikuszát, hogy egy táborba tömörülve küzdhessen jólétéért. E tekintetben a hatóságok szíves közreműködésére is számíthatunk, mert csak ezáltal tudjuk bizonyítani jogos kérelmeinket. A cigánymuzsikuszok katasztere feltárja majd bajainkat, sérelmeinket s lesz, aki ezt meglátja, kérésünket meghallgatja és orvosolja. Javítani akarunk társadalmi helyzetünkön is, mert hiszen valljuk be, hogy e téren elég sok pirulnivalónk akad.

Nem sérti-e joggal önérzetünket, hogy akármilyen, idegenből ideszakadt muzsikusznak, egy, – a hazájában is megkülönböztetett négernek például, több becsülete van, mint a magyar cigánymuzsikusznak a saját hazájában? Az idegenek szívesen látott vendége, bármely elegáns café-restaurantnak, míg a magyar cigánymuzsikusznak, hátul az asztalnál a helye? ...

Ennek azonban mi vagyunk az okai és nekünk kell odahatni, hogy kellő iskolázottság, muzsikustudás, képzettség megnyissák előttünk a társadalmi korlátokat is. Azt hiszem nem tévedek, amikor azt állítom, hogy a cigány hősi halottakról például éppen elmáradottságunknál fogva nem esett eddig sehol sem szó, holott sok kitüntetés és sok sírdomb tud beszélni arról, hogy mi ott is becsülettel megállottuk a helyünket. Lapunk egyik feladata lesz az is, hogy a világháborúban részt vettek albumát és névsorát összeállítsa és ezzel önmagunknak állítsunk emléket, ha már a krónika nem szól rólunk.

Az új vezetőség tudatában van annak, hogy rengeteg akadállyal kell megküzdenie, de szívesen vállalja a küzdelmet, mert tudja, hogy a siker nem maradhat el. Beköszöntőnket vegyék a kartársak úgy, mint ígéretet a jövőre s mint tökéletes munkakészséget a kitűzött célok megvalósítására. Lapunkat pedig fogadják szívesen, mert minden betűje a mi igazságainkért és a mi boldogulásunkért fog harcolni: a cigánymuzsikuszok egyetemes nagy érdekeiért.

Írta: Bura Károly, a Magyar Cigányzenészek Országos Egyesületének elnöke.

∴

Introduction

April, 1929.

After a long silence, dumb letters will again speak within the column of our official journal and lovingly greet all those who are our friends and feel for us, or those who are tied to us through common aims and economic interests. The Hungarian Gypsy Musicians' National Association recently began a new task with renewed manpower – a task to serve

the whole of Gypsy musician society and their prosperity – and this work cannot go without the power of the written word. For this reason, we restarted our official journal, may it serve our great goals with every line and every letter [1].

Our goal is the recovery of the orphaned and abandoned Gypsy musicians' society, ruined in the storm of time, to improve its economic and social situation and to ensure its cultural and societal progress. We want to battle in new venues and for new goals and we believe that it will not be without results.

We have before all else reorganised our neglected Associations life in order that the Association may stand fully armed as a unified front for all the Association's interests, for all its members' righteous claims. We have prepared new Statutes and within its parameters, we shall order the responsibilities [2] of the members and their rights – we shall protect their interests. We have created a syndicate for the first violinists and orchestra conductors, which, together with the Association, shall supervise the enforcement of contracts and in cases of conflict will resolve the disputes. We shall extend our attention to the work of the impresarios and shall take a very strict stance to ensure that no unjustified changes disturb the situation of a given orchestra and that the contents of a contract be known to every orchestra member and prevent the unjust subtraction of anything.

Amongst our first tasks we have listed the enrolment of the Gypsy musicians within the net of the Social Security Institution, through which free medical and pharmaceutical aid is available to all members, and in cases of advanced age or disability care will be given for basic necessities. We wish to care for the conditions for cultural progress too. To this aim we will soon establish a music school [3] to serve the training of the new generation. We have received a promise that the outstanding talents finishing here will find the path to higher training and the podiums of world success abroad. Only trained Gypsy musicians can regain all that fashionable musical trends have taken from us and only Gypsy music will be able to conjure up again a renaissance of Hungarian song and Hungarian tunes.

We would like to compensate for a few omissions of the past. We would like to account for all the Gypsy musicians of greater Hungary [4], so they may struggle for posterity as one community. In this regard, we can count on the kind cooperation of the authorities, only thus will we be able to ensure their rightful requests. This register of Gypsy musicians would reveal their problems, hurts, and there will be those who see this and will listen and will remedy it. We want to improve on their social status, for let us admit that in this area we have a lot to be ashamed of.

Does it not justly hurt our pride that any foreign musician surfacing here – such as the negroes segregated in their homeland – receive greater respect than the Hungarian Gypsy musician in his own homeland? The foreigner is a welcome guest in any elegant café or restaurant while the Hungarian Gypsy musician has to sit at table at the back of the room?...

We are the reason for all of this and we must act effectively, so that with sufficient education, musical knowledge and training social barriers shall open before us. I do not believe I am mistaken when I state that any mention of the Gypsy military dead has been

neglected by us and not a word has been spoken of it, though many decorations and many grave mounds could testify that we stood our ground there too. One of the tasks of our journal will be to compile an album and list of names of those who participated in the world war and with this to erect our own monument if the chronicles do not speak of us.

The new leadership is conscious of the hoard of barriers it must conquer but it willingly accepts the struggle for it knows success must come. We ask the colleagues to happily accept our introduction as a promise for the future, for every letter will fight for our justice and our prosperity: the universal great concerns of Gypsy musicians.

Written by: Károly Bura,

President of the Hungarian Gypsy Musicians' National Association.

Notes

1. About the journals published by Hungarian Gypsy Musicians' National Associations see Annex II.
2. Since its beginnings the Hungarian Gypsy Musicians' National Association was continuously faced with the problem of the membership not paying their compulsory membership dues, and refusing to do so even when threatened with expulsion. This contributed, over time, to the withering of local groups and the dissolution of the Association in 1933. Behind the neglect in paying their membership dues was the daily problem that the majority of the Gypsy musicians lacked the funds for their daily needs and felt that they did not receive anything in return from the Association (Hajnáczy, 2018, pp. 216-246).
3. In 1929 the Hungarian Gypsy Musicians' National Association founded the Bihari music school in Budapest. Named after János Bihari (1764-1827), famous Gypsy first violinist, composer, the premier interpreter of Hungarian *verbunkos* music, performed in multiple countries, at court and coronation celebrations. According to some unsubstantiated reports from the period, Beethoven visited his performances in Vienna several times (Markó, 2006, pp. 5-7; Horák, 2015, pp. 89-91; Hanáczy, 2018, pp. 2016-246).
4. See 7.1.2., Note 5.

Source: Bura, K. (1929). Beköszöntő. *Magyar Cigányzenészek Lapja*, An. 6. No.No. 1-4, 1929, April, p. 1. Prepared for publication by Tamas Hajnáczy.

Comments

Károly Bura (1881-1934), Gypsy first violinist, proved to be one of the definitive actors in Gypsy music society during the interwar period. He married the daughter of the famous Gypsy first violinist Béla Radics in 1912, and thus came into close contact with the Budapest Gypsy music elite. A few years later his father-in-law was elected honorary President of the Hungarian Gypsy Musicians' National Association. Károly Bura's siblings were also famous Gypsy musicians, most notable among them being Sándor Bura, who served as the President of the Hungarian Gypsy Musicians' National Federation, established in 1935. The Gypsy first violinist moved to Budapest in 1928 from Nagyvárad (today Oradea), which had been lost to Rumania as party of the peace treaty of Trianon, and thus he frequently spoke up against the division of Hungary. In 1929, he was elected the President of the Hungarian Gypsy Musicians' National Association and was able to achieve for the

Association much through an effective program. Nonetheless, his conflicts over authority with the honorary President of the Association led to his removal from the presidency. Together with his supporters he then created an opposing organisation under the name the *Hungarian Gypsy Musicians' National Patient Relief and Self-Help Association*. In 1934, he instigated a strike among Gypsy musicians against the Hungarian Radio for its lack of ensuring favourable conditions and the strikers created the Budapest Gypsy Musicians' Association. The Associations created by him did not seem to exist for very long and did not receive official approval from the Ministry of the Interior (Hajnáczy, 2018, pp. 216-242; Horák, 2015, pp. 97). The significance of this source lies in its conveying the presidential program of one of the interwar periods most significant Gypsy musicians, a first violinist responsible for initiating several Gypsy movements.

Tamas Hajnáczy

7.2.2 *The Bihari Gypsy Music School*

Miért kell a Bihari zeneiskola?

1931. augusztus 22.

A tudomány és a technika rohamos fejlődésének hatása alatt, minden téren megindult egy előre törő mindeneket átalakító folyamat. Ezzel kapcsolatban a művészet minden ágában és így a zeneművészetben is egy új irány megteremtésén fáradozik az emberi elme. Miért? Mert a régi utakon haladva már semmi újat nem tud alkotni. Azok akik nem néznek az események mélyére, mind ezt sem veszik észre.

Ennek a vajúdjó kornak csak a nyomorúságát látják és érzik, de azt nem, hogy ebből a nyomorúságból fog megszületni a modern, a tisztultabb ember eszmekörének megfelelően egy új, egy szebb jövődjó.

A különféle zenei áramlatok eme vajúdjó és fejlődő korszakában a cigányság is súlyos válságba jutott. Pedig a cigányság jobb sorsra érdemes. Éppen azért nem szabad engednie, hogy a magyarság lelkiületének semmiféleképpen sem megfelelő idegen zenei irányzatok leszorítsák őt a porondról. Ha a felszínen akar maradni, akkor neki is bele kell kapcsolódnia ebbe az általánosan megindított fejlődési folyamatba. Neki is új utakon, új célok felé kell törnie, mert különben lemarad a tovaszáguldó élet szekeréről és azt soha, de soha utol nem éri többé.

A cigányságnak a magyar nemzet történetében elvitathatatlanul nagy érdemei vannak. Nevezetesen az, hogy a magyar dalt a mai kor részére megmentette. Ha a magyar dalt a maga iskolázatlan, de a benne rejlő őserőnél fogva a magyar nemzet súlyos viszontagságainak közepette is a mai kor részére meg tudta menteni, akkor azt az eljövődjó korszakok részére is meg fogja tudni tartani. De ez nem elég. A cigányságnak a magyar dalt a nagynevű Bihari, Boka, Czinka Panna szellemében és az ő útmutatásaik alapján meg kell nemesítenie. Még tovább kell mennünk: meg kell teremteni az igazi magyar klasszikus zenét és a magyar operát. Mert a cigányság a veleszületett és elvitathatatlan tehetségénél és rátermettségénél fogva erre egyenesen predesztinálva van. Ez az a cél,

amely felé a cigányságnak haladnia kell, hogy a helyét megállhassa, egy a mainál még fejlettebb korszakban is. De ezt kellő felkészültség, intelligencia és tudás nélkül elérni nem lehet. Most már nem elég a veleszületett rátermettség és a magyar nótában rejlő őserő. A cigányság életében egy új fejezetnek kell kezdődnie, hogy a benne szunnyadó őserő segítségével a maga elé kitűzött helyes célokat elérhesse. A cigányságnak sokat kell tanulnia, mégpedig törhetetlen akaraterővel, kitartó szorgalommal, hogy magát teljesen kiművelhesse. A Magyar Cigányzenészek Országos Egyesületének vezetősége már évekkel ezelőtt látta, hogy a cigányság a mai viszonyok között csak úgy boldogulhat, ha tanul és magát szakszerűen képezheti. Éppen ezért két évvel azelőtt bölcs előrelátással életre hívta a cigányság egyik legújabb intézményét a „Bihari zeneiskolát”. Tagadhatatlan tény, hogy az első években, voltak a zeneiskola körül bizonyos bajok, zökkenők. De minden kezdet nehézséggel jár. A cigányság vezetőiben akkor még nem volt meg a kellő gyakorlat ahhoz, amit egy minden tekintetben kifogástalanul működő zeneiskola vezetése igényel.

Azóta okulva a múlt hibáin ezeket a hiányokat sikerült részben kiküszöbölni. A Bihari zeneiskolát teljesen újjá szerveztük. Nincs ok többé a bizalmatlankodásra. A Bihari zeneiskola tanterve és szellemi irányítása garancia arra, hogy a Bihari zeneiskola ma már egy színvonalon áll bármely más magas tandíjakkal dolgozó zeneiskolával. E mellett úgy a tandíjak olcsósága, mint az iskola lefektetett láncmenete mindenben alkalmazkodik a cigányság életkörülményeihez és igényeihez.

Szülők! Hozzátok fordulunk! A cigányság jövője forog kockán. Írassátok be mielőbb és tanítassátok gyermekeiteket a Bihari zeneiskolába.

Ti pedig cigány ifjak! A cigányság szemefénye, a cigányság minden reménysége, a cigányság jövő generációjának letéteményesei, jertek! Jertek ide és itt kitartó szorgalommal és törhetetlen akaraterővel tanuljatok. Vértézzétek föl magatokat a tudás hatalmas fegyverével, hogy azután a cigányság zászlaját magasra emelve, még az elkövetkezendő korszakok sok évszázadán át hirdethessétek a cigányság zenei rátermettségét, a cigányság magasba törő zenei kultúráját, a cigányság sok évszázados dicsőségét.

Bálint János, a tanügyi szakosztály vezetője.

∴

Who does the Bihary School need?

August 22, 1931.

The influence of the rapid advance in science and technology is felt throughout all areas as a complete and all-encompassing process of change begins. In relation to this and in all branches of the arts, and thus the musical arts, the human mind seeks the creation of a new direction. Why? Because it has been unable to create anything new going down its old path. Those who do not look into the depths of events do not notice this.

They only see the misery of this expectant period but not how a modern, a new, a brighter future will be born, more fit for purified human consciousness.

In this expectant and developing period of different musical trends, the Gypsy population has reached a serious crisis. The Gypsy population deserves a better fate. It should not be permitted that foreign musical trends, completely unfit for the Hungarian spirit, drive them off the stage. If they are to stay afloat then they too must join those general trends of progress that have begun. They too must breakout along new paths and have new goals or they will be left behind as the carriage of life rolls on, never to catch up with it again [1].

Gypsies have inarguably achieved great things throughout Hungarian history. Namely they have saved Hungarian song for the today's age. If it was able to save Hungarian song, with all its lack of education, but with the primal strength within it, amidst weighty adversities, then it will be able to do so for the ages to come. However, this is not enough! Gypsies must ennoble Hungarian song in the spirit of Bihari, Boka [2], Czinka Panna, and upon their examples. We must go further and create true Hungarian classical music and Hungarian opera. For Gypsies with their inborn and undisputed talent and aptitude are directly predestined for this. This is the aim towards which Gypsies must progress, in order to stand their ground, in a period more advanced than today. However, this cannot be achieved without the required preparation, intelligence, and knowledge. Natural born talent is no longer enough, nor is the primal strength of Hungarian song. A new chapter must begin in Gypsy life, and together with the help of the primal strength dormant within, it must achieve the proper goals it has set before it. Gypsies must learn a lot, what is more, with unbreakable willpower and persevering diligence, in order to fully educate themselves. The leadership of the Hungarian Gypsy Musicians' National Association saw years ago that Gypsies would only be able to prosper amongst today's conditions if they study and professionally train themselves. It was for this reason that two years ago, with great forethought, they called to life one of the newest Gypsy institutions, the "Bihari music school". It is an undeniable fact that in the first years there were some problems and bumps [3]. But all new beginnings have difficulties. Gypsy leaders at that time did not have the necessary experience required for the operation of an in all respects perfectly functioning music school.

Since then, having learnt from the mistakes of the past, these omissions have been avoided, in part. There is no longer a cause for mistrust. The curriculum and intellectual direction of the Bihari music school is a guarantee that the Bihari school today is on the level of any other working music school asking high tuition. And all this is achieved through the tuition is as inexpensive as it is, and all the links in the schools' operational chain accommodate Gypsy life conditions and needs.

Parents! We turn to you! The future for Gypsies is at stake. Enrol your children all the sooner and educate them at the Bihari music school.

And you Gypsy youth! The apple of Gypsy eyes, all hope for Gypsies, the trustees of the future Gypsy generations, come! Come here and with preserving diligence and

unbreakable willpower learn. Arm yourselves with great weapons of knowledge so that in the future, raising the Gypsy banner high, for the coming ages, and through many centuries you may announce Gypsy musical talent, the excellence of Gypsy musical culture, and many centuries of Gypsy glory.

János Bálint, the head of educational affairs.

Notes

1. Despite the Hungarian Gypsy Musicians' National Association's several years-long assertive stances against jazz bands, there were occurrences when, in the interest of their own livelihood or to accommodate the desires of the restaurant owners and customers, some Gypsy orchestras played jazz music (Kállai, 2002, p. 77; Landauer, 2016, pp. 386-387). Nonetheless, the majority did not take advantage of this opportunity and thus it became unavoidable that the Association commits itself to take further steps in the interest of restricting the growing popularity of jazz music (Landauer, 2016, pp. 387-388; Magyarság, 1928, p. 8).
2. Károly Boka (1808-1860), famous Gypsy first violinist.
3. The payment of tuitions encountered difficulties a few months into the school year, and so those students accumulating tuition debts were dismissed from the school. The maintenance of the Bihari music school demanded significant effort from the Association. The following year the General Meeting had to be postponed in order that the amount designated for it be given to the institution. In 1930 the Association organised the Celebration of Hungarian Song in the capital on the Ferencváros Sports Club (FTC) football field, with most of the income intended for the school; it was a success with tens of thousands of tickets sold (Hajnóczky, 2018, pp. 234-235).

Source: Bálint, J. (1931). *Miért kell a Bihari zeneiskola?* *Magyar Cigányzenészek Lapja*, An. 8, No. 7-8, 1931, August 22, p. 1-2.

Prepared for publication by Tamas Hajnóczky.

Comments

The Hungarian Gypsy Musicians' National Association's newly elected President Károly Bura's 1929 introduction held that the training of Gypsy musicians was, amongst other issues, indispensable. He perceived this as a milestone in the battle against the spread of jazz. The leadership of the Association first tried to have the training of Gypsy musicians at the Music Academy, however they had to face rejection, the reasons given being the lack of space and the aversion of the teachers. Another possibility was for music schools to cooperate, but this was quickly rejected as they did not agree to talented Gypsy students taking part in general education alien to Gypsy musicians. Furthermore, they sought an opportunity where adult Gypsy musicians could continue their musical education, not possible at music schools that did not work with older more experienced musicians. After these unsuccessful attempts, they decided that the founding of an independent music school was necessary. Thanks mostly in part to the effective organisational work of János Illovszky, member of the capital city legal authorities' committee and honorary President of the Association, the Bihari Music School opened its doors in September of 1929. The intercession of such a high-ranking Budapest official helped the institution to find a location and financial credit. The first year saw one hundred and

sixty individuals apply to the music school, having a teaching staff of sixteen, but only one of Gypsy decent. The Bihari music school ensured education for both adults and children for one or two hours a week. Courses on music theory and instruments were part of the curriculum and low tuition was asked for from the students. The following year the local group in Pápa created *Bihari Music School II* in their rural city where thirty students enrolled (Hajnáczy, 2018, pp. 234-235). The article that appeared in the Hungarian Gypsy Musicians' Journal is very important as it was penned by the head of the Bihari Music school's educational affairs. The author provides an insight into the thoughts and goals that lay behind the foundation of the music school and its operations.

Tamas Hajnáczy

7.2.3 *The Dispute about the Repertoire of Gypsy Musicians*

Cigánylázadás a rádió ellen

1934. február 28.

(Az Est tudósítójától.) Hétfőn délután a budapesti cigányprímások közös értekezletre jöttek össze Bura Károly vezetésével. Ezen az értekezleten elhatározták, hogy ultimátumot intéznek a rádió igazgatóságához, amelyben közlik, hogy sztrájkba lépnek, ha nem teljesítik követeléseiket. Álláspontjuk az, hogy zenei felfogásukat és előadásukat illetően semmiféle változtatást elfogadni nem akarnak és követelik, hogy dr. Spur Endre zenekritikust, a cigányzene újonnan szerződött referensét, távolítsák el állásából. A memorandumot megírták és benyújtották a rádiónak, ahol ma délelőtt vettek tudomást a cigánylázadásról.

Az Est munkatársa a cigányprímások ultimátuma ügyében kérdést intézett a rádióhoz. A magyar rádió álláspontja a következő:

– Ma reggel kaptuk meg a cigányok memorandumát. A rádióknak ebben az ügyben még kialakult álláspontja nem lehet, mert az igazgatóság nem tárgyalta az ügyet, ezért a cigányok álláspontja még egyoldalú. Tulajdonképpen nem is tartozik reánk ez az egész affér, mert a rádióknak egy újonnan megalakult egyesülettel nem is lehet dolga. Magyarországon a Magyar Cigányzenészek Országos Egyesülete intézi a cigányzenészek ügyét. Ennek az egyesületnek Magyar Imre az elnöke.

A tegnap megalakult egyesületnek (Budapesti Cigányzenészek Egyesülete) nincs is belügyminiszteri engedélye tehát, amit elhatároznak, minket nem érdekel. A rádió tovább halad azon az úton, amelyen eddig ment. A cigányzenészek között rendet akarnak teremteni és útmutatással kívántunk szolgálni műsorukkal kapcsolatban. Azt akarjuk, hogy ne csak a divatos slágereket játsszák, hanem a köztudatból kivesző magyar muzsikát is, a régi magyar nótákat. Miután ez a cigányprímások egy részének nem tetszik és egyre gyakrabban fordult elő, hogy az egyes zenekarok állandóan ugyanazt a nótát játszották, szükségünk volt valakire, aki rendszerbe foglalja a cigányzenekarok műsorát. Ezért bízunk meg dr. Spur Endre nyugalmazott törvényszéki bírót, budapesti ügyvédet, a magyar nóták szakértőjét, a műsorok átnézésére. Ez a cigánylázadás egyáltalában nem érinti a mi

műsorpolitikánkat. A sztrájkkal nem törődünk és addig, ameddig a zenekarok játszanak, semmi közünk az egészhez. Ezen a héten is több cigányzenekar hangversenyét tűztük a műsorra.

Ha ezek a zenekarok megtartják az előadást, akkor rendben van, ha pedig sztrájkolni fognak, akkor mi is tudni fogjuk, mit csináljunk. A közönség körében úgyis sok a panasz a túltengő cigányzene miatt és mi majd orvosolni fogjuk ezt a panaszt! A rádió hivatalos álláspontját egy a cigányzene kérdéséről szóló előadás keretében fogjuk elmondani a közönségnek a mikrofonon át, ezt az előadást azonban addig nem tarthatjuk meg, amíg főzeneigazgatónk, dr. Dohnányi Ernő meg nem gyógyul. Dohnányi jelenleg beteg, de ő maga is foglalkozni kíván a problémával. Ami pedig a cigány-sztrájk érdemi részét illeti, közölhetjük, hogy nem minden cigányprímás álláspontját képviseli a hozzánk eljuttatott memorandum; így Magyar Imre sem írta alá.

A memorandumot aláíró cigányprímások nevében Bura Károly így nyilatkozott:

– Három napi időt adunk a rádiónak, hogy fogadja el álláspontunkat. Azért várunk három napig, mert tudjuk, hogy a műsort nem lehet máról-holnapra megváltoztatni. Köztünk senki se teremtsen rendet. Mi úri nótákat játszunk, nem pedig modern muzsikát, minket ne tanítson senki. Hagyják meg a cigányokat régi sajátosságában, amelyeket évszázadokon keresztül megtartottunk. Mi elhatároztuk: amennyiben dr. Spur Endre a helyén marad és műsorunkba beleszól, nem játszunk a rádióban. Ha a rádióban mégis felhangzik a cigányzene, akkor azt csak kültelki cigányok fogják játszani, akiket húsz pengőért könnyen megkaphat a stúdió. Ami az Magyar Cigányzenészek Országos Egyesületét illeti, 18.000 pengőt tettem abba a szövetségbe, amely feloszlott. Nincs helyiségük sem, Magyar Imre pedig „összepaktált” Spurékkal, hozzá semmi közünk nincs.

A budapesti cigányzenészek a rádió kérdésben két pártra szakadtak. Az egyik párt vezetője Magyar Imre, aki hajlandó magát alávetni a rádió rendelkezéseinek. A másik párt Bura Károly vezetésével pedig inkább nem akar játszani a rádióban, semhogy felülbírálják és előzetesen megcenzúrázzák a műsorát.

∴

The Gypsy revolt against the radio

February 28, 1934.

(From an *Est* reporter) On Monday afternoon the Budapest Gypsy first violinists gathered for a common meeting, chaired by Károly Bura. At this meeting, they decided to send an ultimatum to the radio management, in which they stated that they will strike if their demands are not met. Their position is that they do not want to accept any change in their musical understanding and performances, and demand that music critic Dr. Endre Spur, the newly contracted Gypsy music rapporteur, be removed from his job. The memorandum was written and submitted to the radio, where this morning they acknowledged the Gypsy revolt.

The reporter for *Est* asked the radio for a statement concerning the Gypsy first violinists' ultimatum.

The Hungarian Radio gave the following reply:

– This morning we received the Gypsy memorandum. The radio, at this point in time, has not formulated a position, management has yet to debate this case, at this point there is only the one side, the position of the Gypsies. Practically speaking this whole affair is not our competence, for the radio has no relations with a newly created Association. In Hungary, the Hungarian Gypsy Musicians' National Association conducts the affairs of Gypsy musicians [1]. The President of this Association is Imre Magyar.

The Association formed yesterday (Budapest Gypsy Musicians' Association) does not have a permit from the ministry of the interior; therefore what they have resolved remains irrelevant to us. The radio will continue along that path it has. They want to create order among Gypsy musicians and we wanted to help through providing programming direction. We wanted them to not only play fashionable hits, but Hungarian music and old Hungarian songs fading from memory. This did not meet with the approval of some of the Gypsy first violinists and it became increasingly common for some orchestras to play the same songs, thus we needed someone to bring order to the Gypsy music programming. For this reason, we entrusted Dr. Endre Spur, retired justice, lawyer, from Budapest, an expert in Hungarian song to review the programming [2]. This Gypsy revolt in no way affects our programming policy. We are not concerned with the strike, and as long as the orchestras continue to play it remains none of our business. This coming week contains the concerts of several Gypsy orchestras in our programming.

If these orchestras perform their concerts then all is right, if they are to strike then we too will know what to do. There are already, amongst listeners, many complaints of an overabundance of Gypsy music, and we shall remedy this complaint! The official position of the radio will be broadcast to listeners during a program on the question of Gypsy music. This program though cannot be done until our head musical director Dr. Ernő Dohnányi has not recovered. Dohnányi is presently ill but he himself wishes to deal with the problem. As concerns the substantive question of the Gypsy strikes, we can state that the memorandum submitted to us does not reflect the position of all Gypsy first violinists, thus it was not signed by Imre Magyar either.

Károly Bura gave this statement on behalf of the Gypsy first violinists who signed the memorandum:

– We give the radio three days to accept our position. We shall wait three days as an acknowledgement that programming cannot be changed from one day to the next. Let no one presume to put order amongst us. We play genteel songs and not modern music. Let no one presume to teach us! Leave the Gypsies to their ancient uniqueness, which they have preserved over centuries. We have resolved that if Dr. Endre Spur is to remain in place and interfere in the programming we shall not play in the radio. If Gypsy music is played on the radio, then it will only be played by some backwater Gypsies who the studio can buy for twenty pengő. As far as the Hungarian Gypsy Musicians' National Association

is concerned, I buried 18,000 pengő in that organisation, which later dissolved [3]. They do not even have an office and Imre Magyari has “colluded” with Spur, we have nothing to do with him [4].

As pertains to the question of the radio, the Budapest Gypsies have split into two factions. The leader of one party is Imre Magyari, who is willing to submit to the injunctions of the radio. The other party is lead by Károly Bura would rather not play in the radio than have their programs overwritten and censored beforehand.

Notes

1. The press report is mistaken in stating that the Hungarian Gypsy Musicians' National Association manages the affairs of Gypsy musicians, as it was dissolved in 1933. The Association was established in 1918 and had lost much of its ability to represent anyone's interests by the early 1930s. It was plagued with internal conflicts, uncollectible membership dues and the dissolution of local groups and these factors all led to the death of the organisation. Officially Ministry of the Interior circular decree number 145/799/1933 stated that the Association and its local groups were dissolved with reference to the following:

[...] local authorities responsible for supervision have established, in addition to the report of the Association's President [...] the Association has not operated in accordance with its Statutes for a longer period, it has no offices, the dispersion of the members and their lack of participation has resulted in the inability of a General Meeting declaring dissolution (Hajnáczy, 2018, p. 241),

2. Dr. Endre Spur made the following statement to a daily paper concerning his responsibility:

I see my task as an intermediary between the Gypsy playing music before the microphone and the listeners. [...] I will conduct meetings and rehearsals with certain Gypsy orchestras, in order that the music sound all the better. [...] We do not want to literally educate the Gypsies, because the Gypsies know what they're doing. They know an enormous number of songs, but they only play a few of them. We noted that in the past years they only play the most recent Hungarian songs and we rarely heard songs, which, though compositions, are held by to be folk songs. (Sárosi, 2012, p. 337).

3. Károly Bura, President of the Association between 1929-1930, was forced to resign after angry internal conflicts, and together with his followers established the *Hungarian Musicians' National Self-help and Medical Care Association* (according to other sources the Hungarian Gypsy Musicians' National Medical Care and Self-help Association) (Hajnáczy, 2018, p. 239).

4. Concerning the tension between the two famous Gypsy first violinists, Imre Magyari stated that there was no other reason than that Károly Bura and his supporters cannot accept that the Hungarian Radio pays him more to play than them (Sárosi, 2012, pp. 336-337).

Source: [No Author]. (1934). Cigánylázadás a rádió ellen. *Az Est*, An. 25, No. 47, 1934, February 28, p. 7.

Prepared for publication by Tamas Hajnáczy.

Comments

The steps taken by the Gypsy musicians against the Hungarian Radio were not without precedent. Two years earlier the President of the Hungarian Gypsy Musicians' National

Association, Imre Magyari, refused live coffee house performance, citing the dissatisfaction with the honorarium paid the Gypsy musicians for it. Furthermore, the Association threatened that they would not perform before a microphone until the radio raised their honorarium. The Hungarian Radio decided against raising the honorarium and eventually removed the Gypsy musicians from the programming and finally rejected any settlements of compromise (Magyarság, 1932a, p. 9; Magyarság, 1932b, p. 5). The Gypsy first violinists gathered again in February of 1934 under the leadership of Imre Magyari to seek a remedy for their injuries and to formulate their complaints and give those to the Hungarian Radio. They threatened to strike if their request were not granted by the leadership and to refuse studio and coffee house broadcasts. According to one of the daily papers, what stirred up the anger among the Gypsy musicians was that "Dr. Endre Spur, music critic – original occupation lawyer – was provided as a "voivode" to supervise the programmes played in the radio." (Sárosi, 2012, p. 334).

That very day the two opposing factions met, but were unable to reach a compromise, and Imre Magyari resigned the leadership of the movement and his place was taken by Károly Bura. Bura immediately established the Budapest Gypsy Musicians' Association and sent the mentioned ultimatum to the competent authorities in which he reemphasised the need for a raise in honorariums and again asked for the dismissal of Dr. Endre Spur (Sárosi, 2012, pp. 334-335). The value of this source is primarily the first-hand information concerning the Gypsy strike in the words of the two parties themselves, furthermore we gain an insight into the fault lines within Gypsy musician society, its dividedness, and how a new organisation – though not officially registered – was born.

Tamas Hajnáczy

7.3 The Hungarian Gypsy Musicians' National Federation

7.3.1 *The Hungarian Gypsy Musicians' National Federation Statute*

A Magyar Cigányzenészek Országos Szövetsége alapszabályai

I. Fejezet

1.§. A Szövetség címe: „Magyar Cigányzenészek Országos Szövetsége”. A hivatalos pecsét körirata ugyanez.

A Szövetség székhelye: Budapest; működési területe: Magyarország. Hivatalos nyelve: magyar.

2.§. A Szövetség célja: a Magyarországon élő, magyar cigányzenészek tömörítése, szellemi, művészi és anyagi érdekeik védelmezése, a munkaviszonyok megjavítása, a magyar cigányzenészség hírnevéhez fűződő idegenforgalmi érdekek hathatósabb támogatása, a magyar dal ápolása, tagjainak hazafias és keresztény szellemű egységes irányítása – politikai és vallási kérdések kizárásával.

3.§. A Szövetség a fent megjelölt cél érdekében irodát tart fenn, anyagi lehetőségeihez mérten könyvtárat létesít, zeneiskolát alapít, előadásokat, hangversenyeket rendez, a hazafias szellemű és általában a magyar nóták védelme érdekében a cigányzenélés rendjének országos és egyöntetű megállapítása iránt az illetékes hatóságok elé javaslatot terjeszt, ugyancsak a hatóság támogatásával és jóváhagyásával helyközvetítő irodát szervez és szigorú ellenőrzése mellett működésben tart: ennek révén a tagok elhelyezését megkönnyíti, a munkaadók és tagjai közötti egyezkedést elősegíti. Saját és tagjai védelmére állandó érintkezést tart fenn a minisztériumokkal, közigazgatási és egyéb hatóságokkal. Tagjai tájékoztatására és céljai propagálása érdekében hivatalos lapot ad ki. A gazdasági helyzet javulásával és anyagi lehetőségeihez mérten cigányzenész otthont létesít rendkívüli esetekben erre a célra közgyűlésileg kijelölt összegekből tagjait segíezi.

II. Fejezet

A Szövetség tagjai

4.§. Alapító, pártoló, tiszteletbeli és rendes tagok, külföldiek a m. kir. belügyminiszter előzetes engedélyével.

5.§. Alapító tagok azok, akiket a Szövetség központi választmánya ilyen címen felvesz s akik egy összegben legalább 50 pengővel járulnak a Szövetség vagyonához.

6.§. Pártoló tagok azok, akiket a központi választmány ilyen címen felvesz és akik a belépés évében 10.- pengő tagdíjat egy összegben befizetnek.

7.§. Tiszteletbeli tagok azok, akiket a Szövetség közgyűlése a Szövetség, vagy a magyar cigányzenészség érdekében kifejtett működéséért, vagy támogatásért ilyen címen megtisztelt és megválaszt.

8.§. Rendes tag lehet minden magyar cigányzenész, aki életének 18. évét betöltötte, feddhetetlen jellemű, hazafias, erkölcsös életet él s nem tagja valamely haza, vagy vallásellenes alakulatnak. Kiskorúak csak szülői, gyámi vagy törvényes képviselői beleegyezéssel vehetők fel a Szövetség tagjai sorába; iskolai fegyelem alatt állók nem lehetnek tagok. Kiskorúaknál a belépési nyilatkozatot a törvényes képviselőnek is láttatni kell.

9.§. Rendes tagok belépésekor 1.- pengő felvételi díjat fizetnek, amelynek ellenében tagsági igazolványt kapnak. Tagsági díj egy évre 6.- pengő, amely a választmány által meghatározott módon, havonta 50 fillérével is fizethető.

10.§. A Szövetségbe belépő tag kötelezettséget vállal arra, hogy az alapszabályok és az ügyrend, valamint a Szövetség szerveinek határozatait és rendelkezéseit betartja, a Szövetség céljait és érdekeit minden téren, tőle telhető módon előmozdítja.

11.§. A rendes tagok a Szövetség közgyűlésén és a csoportok ülésein egyenlő részvételi indítványozási és választási joggal bírnak, ha tagdíjaikkal 3 hónapot meg nem haladó hátralékban nincsenek. Választók és választhatók. Ugyanez áll a vidéki csoportok által az országos közgyűlésre küldendő megbízottakra is, akik csak a rendes tagokból választhatók, de akadályoztatás esetén magukat képviseltethetik.

12.§. Az alapító, pártoló és tiszteletbeli tagok az üléseken csak felszólalási és indítványozási joggal bírnak, de nem választók és nem választhatók; szavazási joggal egyáltalában nem bírnak, a Szövetség kedvezményeiben nem részesülnek.

13.§. Minden rendes tagnak egyenlő igénye van a Szövetség összes kedvezményeire és előnyeire.

14.§. A rendes tagok tagsági igazolványt kapnak, amellyel szövetségi tagságukat a közigazgatási hatóságok előtt igazolhatják. A tagsági igazolvány másra át nem ruházható s mindennemű meghamisítása tilos. Akiről megállapítást nyert, hogy igazolványt hamisított, elveszti összes tagsági jogait s a tagok sorából kizáratik.

15.§. A tagdíj általában el nem engedhető s az egyszer befizetett tagdíj vissza nem adható, azonban a beteg, vagy katonaszolgálatot teljesítő, betegségük illetve szolgálati idejük alatt, továbbá 60. évet meghaladó zenészek, – akik tagsági kötelezettségeiknek legalább 20 éven át eleget tettek, – tagdíjat fizetni nem kötelesek.

16.§. Katonai szolgálat alatt a tag minden kötelezettsége alól fel van mentve, a Szövetség összes kedvezményeit azonban élvezi, úgy bevonulását, mint a katonai szolgálatból való kilépését Budapesten a központi választmánynál, vagy elnökségnél, vidéken a helyi csoport vezetőjénél 8 napon belül köteles bejelenteni.

17.§. Aki tagdíjat 6 hónapon keresztül nem fizeti, az elnökség egyszeri felszólítása után a tagok sorából a központi választmány által törölhető. A választmány azonban a tag indokolt kérelmére haladékat adhat.

Az a tag, aki becsületbe, jó erkölcsbe ütköző cselekményt követ el, akit közönséges büntetés miatt jogerősen elítéltek, vagy hazafiatlanul viselkedtek, aki az alapszabályok és az ügyrend ellen vét, aki vallás-, vagy hazaellenes alakulatokban, gyűléseken, tüntetéseken részt vesz, – különösen, ha azokban vezető szerepet visz, – vagy a Szövetség céljaival és működésével ellentétes irányú törekvést tanúsít a központi választmány által a tagok sorából azonnal kizárhatja. Az ilyen tag újjólag csak akkor vehető fel, ha magaviselete által alapos javulásra adta tanújelét.

18.§. A félévi tagdíjjal, vagy egyéb fizetési kötelezettségekkel hátralékban levő tag a Szövetség kedvezményeire igényt nem tarthat.

19.§. Bármilyen okból törölt, illetve kizárt tag csak akkor vehető fel ismét tagnak, ha előbbeni és időközi tagdíj- és egyéb kötelezettségeinek eleget tett. Ezen kötelezettség alól a választmány indokolt esetben felmentvényt adhat. Jogában áll a központi választmánynak a tagdíjhátralékokból és egyéb fizetési kötelezettségekből eredő követelést bírói úton is behajtani, amely esetre a tagok alávetik magukat a Szövetség által választandó kir. járásbíróóság hatáskörének és illetékességének.

20.§. A kizárási, vagy törlési határozat a kézbesítéstől számított 15 nap alatt a központi választmányhoz benyújtandó fellebbezéssel a közgyűléshez megfellebbezhető.

21.§. Az alapító, pártoló, valamint a rendes tagdíjából befolyó jövedelmek, továbbá az esetleges adományok a Szövetség rendes bevételét képezik. Ezen összegek csakis a közgyűlés által jóváhagyott költségvetési célokra, valamint a választmányi határozattal megszavazott célokra fordíthatók. Olyan adományok, amelyek meghatározott célra folynak be, rendeltetésüktől eltérő célokra fel nem használhatóak.

22.§. A tagság megszűnik, ha a tag:

- a) meghal,
- b) kilép,

- c) a tagok sorából töröltetik, vagy
- d) kizáratik.

A rendes tag csak a naptári év végével léphet ki, ha ebbeli szándékát, legkésőbb ugyan ezen év október első napjáig a Szövetség elnökségénél írásban vagy szóbelileg bejelenti. Az esetben, ha a tag külföldre kap szerződést, a tagsági kötelezettségeit teljesíteni köteles, amellyel szemben a tag tagsági igazolványához mellékelte és kellő igazolással ellátott olyan nyelvű tagsági igazolást kap, mint amely ország területén működik. Az ilyen külön igazolás a tagot a külföldi zenészegyesületeknél és hatóságoknál igazolja.

III. Fejezet

23.§. A Szövetség ügyeit vezetik:

- a) az országos közgyűlés,
- b) a központi választmány,
- c) az elnökség a tiszttikkal,
- d) vidéken a csoportok vezetői,
- e) a közgyűlés által választott tisztviselők.

24.§. Az országos közgyűlés kétféle lehet: rendes évi és rendkívüli közgyűlés. Rendes országos közgyűlés minden év első évnegyedében tartandó. Ha ennek összehívásában a Szövetség központi vezetőségét valamely rendkívüli esemény akadályozza, erről jelentést tartozik tenni a közgyűlés előtt. A rendes közgyűlést azonban az év első felében minden esetben össze kell hívni.

Az országos közgyűlés tagjai az előző évi központi választmány és tiszttikar tagjai, a helyi csoportok küldöttei és a tagok.

25.§. Vidéki csoport 50 tagig egy kiküldöttet választ, ezenfelül minden 100 rendes tag után még egy kiküldöttet választhat. A helyi csoportok elnökei a közgyűlésnek hivatalból tagjai. A kiküldöttek akadályoztatásuk esetén más csoporthoz tartozó tagokkal is képviselhetik magukat, egy kiküldött azonban egy szavazatnál többet nem képviselhet.

26.§. Indítványok, interpellációk egy héttel a közgyűlés napja előtt a Szövetség központi elnökségéhez írásban bejelentendők. Későbbben érkezett indítványok vagy interpellációk napirendre tűzése felett a közgyűlés dönt.

A közgyűlés meghívója a közgyűlés idejének, helyének és a napirend pontos feltűntetésével legalább 14 nappal előbb a Szövetség hivatalos lapjában ilyennek hiányában a Pesti Hírlapban közzéteendő. A közgyűlés összehívásáról a vidéki csoportok vezetősége írásban értesítendő. A csoportok viszont legalább 8 nappal az országos közgyűlés napja előtt taggyűlést tartanak, amelyen a közgyűlési kiküldötteket megválasztják.

27.§. A közgyűlés hatáskörébe tartozik:

- a) az évi zárszámadások megvizsgálása és jóváhagyása, az ezzel kapcsolatos felmentvény megadása, a következő évi költségvetés tárgyalása és elfogadása, vagy visszautasítása;
- b) az új tiszttikar esetleg új díszelnökök, tiszteletbeli elnökök, a választmány, a számvizsgáló bizottság és a fontosabb központi tisztviselők megválasztása;
- c) a tagdíjak nagyságának megállapítása; ami azonban változás esetén alapszabálymódosításnak tekintendő;
- d) döntés az indítványok, interpellációk és fellebbezések felett;

e) az alapszabályok esetleges megváltoztatása, a Szövetség jelentősebb elhatározásainak tárgyalása és megszavazása, a választmány hatáskörét meghaladó határozatok kimondása és a Szövetség feloszlatásának elhatározása.

28.§. A közgyűlés fontosabb dolgokban titkos szavazással, szótöbbslettel dönt. Szavazategyenlőség esetén az elnök szava dönt, személyi kérdésekben sorshúzás.

Az országos közgyűlés akkor is határozatképes, ha azon a vidéki csoportok legalább 1/3-ad része képviselve van; ellenkező esetben 8-30 napon belül ugyanazon napirenddel új közgyűlés tartandó, amely már a megjelent képviselvek számára való tekintet nélkül határozatképes. Alapszabály módosítása, fúzió, vagy a Szövetség feloszlata s vagyonának hova fordítása feletti döntés tárgyában az országos gyűlés akkor határozatképes, ha helyi csoportok 2/3-ad része képviselve van és a megjelentek 2/3-ad része a határozathoz hozzájárul. Határozatképtelenség esetén ily esetekben 8-30 napon belül új közgyűlés hívandó össze, mely tekintet nélkül a megjelentek számára határozatképes.

29.§. Rendkívüli közgyűlést az elnök:

- a) a központi választmány határozatára,
- b) a vidéki csoportok 1/4-ének,
- c) a számvizsgáló bizottságnak írásban bejelentett kívánságára a bejelentéstől számított 30 napon belül köteles összehívni.

Úgy a rendes, mint a rendkívüli közgyűlésről jegyzőkönyv veendő fel, amelynek a közgyűlés fontosabb mozzanatait és összes határozatait tartalmaznia kell, a megjelent kiküldötték felsorolása mellett. A jegyzőkönyvet az elnök, a jegyző és a közgyűlésen jelenlevő s az elnök által erre a célra felkért két tag hitelesíti.

30.§. A közgyűlés által választott tisztikar és a választmány megbízatása egy esztendőre szól. Tisztségekre csakis fővárosiak választhatók. A választmánynak csak nagykorúak lehetnek tagjai. A tisztikar tagjai hivatalból tagjai a választmánynak.

31.§. A választmány a tagok arányához képest alakítandó meg. Első ízben a 16 rendes és 8 póttag, a következő esztendőben a taglétszámhoz képest: 500 tagon felül 20 rendes és 10 póttag. Ha az ekképpen megalakított választmány valamely tagjának tagsága bármi okból megszűnne, az elnök 14 napon belül a közgyűlési jegyzőkönyvben felsorolt póttagok közül az első helyen levő póttagot hívja be. A további pótlás is sorrend szerint történik s az elnök a póttagok behívásáról a választmánynak jelentést tesz.

A választmány jogai és kötelességei:

- a) egybehívja és előkészíti a közgyűlést;
- b) vidéki csoportokat alakít, illetve ezek alakulásához hozzájárul;
- c) határoz a beíratási díjak esetleges elengedéséről;
- d) a tagok jogait és érdekeit minden téren megvédelmezi;
- e) helyközvetítő irodát létesít, annak vezetőjét megválasztja;
- f) jóléti bizottságot választ a saját kebeléből, amely a jóléti, vagy segélyezési ügyekben javaslatokkal él;
- g) alapszabályszerű intézményeket létesít;
- h) a tagok felvétele, törlése és kizárása felett dönt;
- i) utalványozza az alapszabályok és a közgyűlési határozatok szerinti kiadásokat;

j) ellenőrzi a tisztségviselők működését, a mulasztást elkövető tisztségviselőt állásától indokolt esetben felfüggesztheti és helyét ideiglenesen betöltheti. Köteles azonban fellebbezés esetén az ügyet 30 napon belül rendkívüli közgyűlés elé terjeszteni;

k) alkalmazza a Szövetség ügykezeléséhez szükséges irodai személyzetet s a költségvetés keretében azok illetményeit megállapítja.

32.§. A központi választmány minden a közgyűlésnek fent nem tartott ügyekben felelősség mellett határoz, felelősséggel az országos közgyűlésnek tartozik. Választmányi határozatok szótöbbséggel hozandók. Szavazategyenlőség esetén az elnök szava dönt, személyi kérdésekben sorshúzás. A választmány határozatai a meghozatalt, illetve a közlést követő naptól számított 15 napon belül a közgyűléshez fellebbezhetők.

33.§. A választmány köteles havonta egy rendes ülést tartani. Rendkívüli ülést a választmányi tagok felének kérésére az elnök 8 napon belül köteles egybehívni. A választmány határozatképes, ha az ülésen a tisztikaron kívül a tagok 1/3 része jelen van.

A választmány üléséről a jegyző jegyzőkönyvet vezet, amit a következő ülésen fel kell olvasni s az esetleges észrevételek után az elnök, a jegyző és két választmányi tag aláírásával hitelesíteni kell.

A választmányi ülésekre az elnöknek jogában áll egyes esetekben nem tagokat is meghívni véleményadás végett. A meghívottak azonban csak felszólamlási és indítványozási jog illeti, de szavazati jog nem.

34.§. A Szövetség elnöksége áll:

- a) szövetségi elnök,
- b) központi ügyvezető elnök,
- c) két alelnökből.

Az elnök a választmánnyal együtt vezeti a Szövetség összes ügyeit, képviseli a Szövetséget a hatóságokkal és a külvilággal szemben, az elnök hívja egybe az országos közgyűlést. Őrködik a tárgyalási rend felett s a szólásra jelentkezőknek a szót megadja, vagy indokolt esetben megragadja, aki a tárgyalás rendjét sérti, attól a szót megvonja. Az elnök írja alá a Szövetség iratait, ezen teendőjében azonban bármely elnökségi tag helyettesítheti. Az aláírásokhoz azonban szükséges a főtitkár, vagy helyettese, a titkár aláírása is. Ellenőrzi a Szövetség ügykezelését, a tisztségviselők működését. A pénztárt bármikor megvizsgálhatja. Mindezen teendőkben az ügyvezető elnök, alelnökök, vagy főtitkár helyettesíthetik. A Szövetség ügykezelését, a pénztárt, számadásokat ellenőrzi.

A központi ügyvezető elnök helyettesíti az országos elnököt, ennek megbízásából, vagy akadályoztatása esetén. Irányítja a Szövetség ügymenetét s egyéb tevékenységét; sürgős esetekben választmányi határozat nélkül 20 pengőig rendkívüli kiadásokat utalványoz. Átiratokat, megkereséseket ír alá. Minden kiadást a közgyűlés vagy választmány által megszabott keretekben az ügyvezető elnök utal, minden nyugtát, számlát ellenjegyez: aláírása, vagy ellenjegyzés nélkül a pénztár fizetést nem teljesíthet. Betegség, vagy akadályoztatás esetén ezen jogok az általa kijelölt elnökségi tagot, vagy a főtitkárt illetik meg.

Az alelnökök az elnököt, vagy ügyvezető elnököt akadályoztatásuk esetén helyettesítik.

35.§. A főtitkár vezeti a Szövetség összes ügyeit és annak irodáját. Előadója a közgyűlésnek és választmánynak. A Szövetség érdekében álló akciókat kezdeményez és irányít,

eljár a Szövetség és a tagok ügyeiben, a közgyűlés és választmány határozatait végrehajtja. A választmányi ülésen, vagy értekezleteken az elnökség akadályoztatása, vagy kívánsága esetén, elnököl, az összes iratokat, levelezést utalványozást, számlákat s kiadási tételeket az elnök, vagy helyettesének aláírása mellett ellen jegyzi. Szerkeszti a szövetség hivatalos lapját. Illetményét a Szövetség anyagi erejéhez és a főtitkári teendőkhöz mérten a választmány állapítja meg.

A titkár betegség, vagy akadályoztatás esetén helyettesíti a főtitkárt, egyebekben támogatja működésében. Illetményét a választmány határozza meg.

36.§. A főpénztáros kezeli a Szövetség pénztárát és erről pontosan bevételi és kiadási naplót vezet és az erre vonatkozó okmányokat megőrzi. Pénzt csak a választmány, vagy az elnök utalványozása alapján fizethet ki. A Szövetség vagyonaért teljes mértékben anyagilag és erkölcsileg felelős. Havonként zárszámadást köteles a választmány elé terjeszteni. A kézipénztárban a folyó kiadások fedezésére legfeljebb 100 pengő szükséges összeget tarthat s a fölösleget tartozik a választmány által megjelölt és a Pénzügyi Központ kötelékébe tartozó pénzügyintézetnél elhelyezni és kamatoztatni. Az ellenőröknek és a számvizsgáló bizottság tagjainak köteles az ellenőrzéshez szükséges könyveket és okmányokat bármikor kiadni.

37.§. Az ellenőrök a pénztárt havonta vizsgálják és a pénztárossal együtt anyagilag egyetemlegesen felelősek.

38.§. A számvizsgáló bizottság a közgyűlés által választott 3 tagból áll, kiknek feladata a Szövetség vagyoni kezelésének felülvizsgálása. A számvizsgáló bizottság tagjainak megbízása egy évre szól, mely idő alatt egyéb tisztséget a Szövetség kebelében nem viselhetnek. Megbízásuk időtartama alatt a pénztárkezelést bármikor felülvizsgálhatják, a számadási év végével pedig az évi zárszámadás és az évi pénzkezelésre vonatkozó összes okmányokat, könyveket, naplókat és egyéb iratokat részletesen megvizsgálni és vizsgálataik eredményéről az évi közgyűlésnek, az esetleges évközi vizsgálataik eredményéről pedig a központi választmánynak az elnökség útján jelentést tenni kötelesek. Fontosabb esetekben a választmány által e célból összehívandó közgyűlésnek személyesen tesznek jelentést az esetleges szabálytalanságokról.

39.§. A közgyűlés által megválasztott elnökség, választmány és tisztikar megbízatása mindenkor egy évre szól. A tisztikar újjáalakítása rendes körülmények között az év elején tartandó rendes közgyűlésen ejtendő meg.

40.§. A Szövetség központi vezetősége a választmány jóváhagyásával azokon a helyeken, ahol legalább 20 állandó lakással rendelkező cigányzenész tagnak jelentkezik, helyi csoportot alakít. A helyi csoport külön választ magának vezetőséget; elnök, pénztáros, titkár és két ellenőrből és hat tagú választmányból, mely vezetőség a tagok számarányához képest növekedik. A helyi csoportok megalakulása és megszűnése az illetékes törvényhatóság első tisztviselőjének tudomásvétel végett bejelentendő. A tisztikar azonban 10 tisztviselőnél többől, a választmány 20 tagnál többől nem állhat. Ha valamely helyen 20 tagnál kevesebb van, ezek megbízottat választanak a maguk köréből, ki az érintkezést a központtal fenntartja és a tagok ügyeit intézi.

A vezetőség intézi a helyi csoportok ügyeit, az alapszabályok és a központ által kiadott ügyrend értelmében, az összeköttetést fenntartja a központtal és annak utasításait végrehajtja. Ha valamely tisztségviselő nem tesz eleget kötelességének, az elnök felüggesztheti, miről a helyi csoport közgyűlésen jelentést tesz és esetleg új tisztségviselőt választ helyébe.

41.§. A helyi csoportok a bevételeiket a tagdíjakból visszamaradó 50 %-ból a beíratási díjakból, adományokból, ünnepélyek tiszta maradványaiból, havi külön járulékokból nyerik. Ezekből fedezi a helyi csoport a helyi ügykezelés költségeit.

Az év január első felében minden helyi csoport közgyűlést tart, amelyen megújítja a tisztkart. Összejövetelt azonban lehetőleg minél többet kell tartani, egyrészt az összetartozandóság érzésének emelése, másrészt előadások tartása s a tagok művelése céljából.

A csoportok pénztárosainak 100-nál kevesebb tagú helyi csoportnál havonként, 100 tagon felül levő helyi csoport pénztárosainak két hetenként kell leszámolniuk a Szövetség központi pénztárának, a bevételekről és kiadásokról. A számadást, mielőtt a csoport-pénztáros azt a központi pénztárosnak beküldi, az ellenőrök átvizsgálják és ha a számadást rendben találják, a csoport elnökével együtt ellenjegyzik.

42.§. A Szövetség központi választmányának jogában áll a helyi csoport pénztárálománnyát és ügyvitelét bármikor, a kellő felhatalmazással ellátott kiküldött által megvizsgáltatni, mely esetben a vezetőség köteles minden ügykönyvet, úgyszintén a pénztárt megvizsgálás céljából átadni és a kellő felvilágosítást megadni.

A központi választmánynak joga van továbbá a helyi csoportoknak, ha a Szövetség céljaival ellenkezésbe jut, vagy kötelezettségeinek meg nem felel, az illetékes hatóságtól a helyi csoport működésének felfüggesztését, felosztatását kérni s ellene esetleg a törvényes eljárást megindítani. A helyi csoport felosztatása esetén a leltár szerinti vagyona és pénzkészlete ebben az esetben a Szövetség központja tulajdonába megy át.

43.§. A helyi csoport közgyűlésének és a választmány üléseinek összehívása, vezetése, határozatainak hozása, jegyzőkönyvének vezetése és hitelesítése, ugyanazon szabályok mellett történik, mint az országos közgyűlésé és a központi választmányé. A helyi csoport vezetősége köteles hetenként legalább egyszer hivatalos órát tartani s annak idejét és helyét a tagokkal közölni. Ezeken a hivatalos órákon a tagok tagsági díjaikat fizetik be és a munkaviszonyból felmerülő panaszait ismertetik s azokban kérhetik a Szövetség támogatását és közbelépését.

IV. Fejezet

44.§. Mindazok a Szövetség részéről hozott határozatok, melyek az alapszabályok módosítását, a Szövetség felosztatását s ez esetben vagyonának hovafordítását célozzák, még foganatosításuk előtt a m. kir. Belügyminiszterhez előterjesztendőek jóváhagyás céljából.

Egyebekben a Szövetség közgyűlése által elfogadott ügyrend az irányadó. Az ügykezelő szabályzat rendelkezései azonban az alapszabályok kereteit túl nem léphetik.

45.§. Azokban az esetekben, ha a Szövetség az alapszabályokban előírt célját és eljárást meg nem tartja, hatáskörét túllépi, amennyiben államellenes működést fejt ki, a közbiztonság, a közrend ellen súlyosan vétséget követ el, vagy a tagok vagyoni érdekeit

veszélyeztetné, a m. kir. Belügyminiszter ellene vizsgálatot rendelhet el, működését függesztheti és végleg fel is oszthatja.

Budapest, 1935. november hó 15.

Magyar Cigányzenészek Országos Szövetsége:

Berkes Béla, országos elnök.

Bura Sándor, közp. ügyv. Elnök.

Mázor Béla, főtitkár.

Szám: 146985. Magyar királyi belügyminiszter. 1936/VII-a.

Látta a magyar királyi belügyminiszter az alábbi módosító, illetve kiegészítő megjegyzésekkel:

1. A szövetség tagjai helyközvetítésének módozataira vonatkozóan a 85.237/1928. K. M. számú rendeletnek megfelelően külön ügyrendet kell készíteni, amelyet jóváhagyása végett a Magyar Királyi Állami Munkaközvetítő Hivatalnak be kell mutatni. [...]

Budapest, 1936. évi január hó 24-én.

P. H. A miniszter rendeletéből: Dr. Páskánd, miniszteri titkár.

::

The Statutes of the Hungarian Gypsy Musicians' National Federation

Chapter I.

1.§. The name of the Federation: "Hungarian Gypsy Musicians' National Federation" The inscription encircling the official seal is the same.

The seat of the Federation: Budapest; its area of operation: Hungary. Official language: Hungarian [1].

2.§. The goals of the Federation: to congregate the Gypsy musicians living in Hungary, protect their intellectual, artistic and financial interests, improve their working conditions, to more effectively support the touristic interests related to the fame of Gypsy music, the nurturing of Hungarian song, the unified direction of their members in a patriotic and Christian spirit – the exclusion of political and religious matters.

3.§. In the interests of the above marked goals the Federation shall maintain an office, as per its financial situation it will establish a library, found a music school, organise presentations and concerts. In the interest of protecting patriotic spirited, and, in general, Hungarian songs, it will present a proposal to the competent authority concerning the nation-wide order and its unified establishment for Gypsy performances, likewise with the support of the authorities and their approval it shall organise and strictly supervise the operation of employment agencies: These will facilitate the employment of the members and help negotiations between employers and the members. In its own interests, and those of its members, it will remain in constant contact with the ministries,

public administration and other authorities [2]. In the interest of informing its members and for propagating its goals it shall publish an official journal [3]. With the improvement of the economic situation, and according to its financial means, it shall found a Gypsy musicians' home and in extraordinary cases it shall use funds allotted by a General Meeting for this aim to aid its members.

Chapter II.

The Members of the Federation

4.§. Founding, supporting, honorary and regular members, foreign with the prior permission of the Royal Hungarian Minister of the Interior.

5.§. Founding members are those whom the central board of directors of the Federation accept under this title and who in one sum of 50 pengő contribute to the wealth of the Federation.

6.§. Supporting members are those whom the central board of directors accept under this title and who in the year of their entry pay 10 pengő membership dues in one sum.

7.§. Honorary members are those whom the General Meeting of the federation honour and elect with this title for their services or support rendered to the Federation or in the interests of Hungarian Gypsy musicality.

8.§. A regular member may be any Hungarian Gypsy musician who has entered his 18th year, of upstanding character, patriotic, lives a moral life and is not a member of any anti-patriotic or anti-religious corps. Underage individuals can only be accepted as members of the Federation with the assent of their parents or legal guardian, and those under school disciplinary action cannot be members. Amongst underage applicants the admittance statement must be witnessed by the legal representatives.

9.§. Regular members upon admittance must pay a 1 pengő admission fee for which they receive a membership card. Their annual membership fee is 6 pengő, which can be paid as per a resolution by the board of directors of 50 fillér a month.

10.§. Members admitted to the federation accept the responsibilities laid down in the Statutes and the procedures, and keep themselves to the resolutions and regulations of the Association, and do all in their power to advance the aims and interests of the Association wherever possible.

11.§. Regular members have equal participatory and electoral rights at the Association's General Meeting and at the groups' meetings, if they do not have more than three months outstanding membership dues. They are electors and electable. These are in effect for the representatives of the rural groups sent to National General Meetings, they can only be chosen from among the regular members, but if obstructed they may represent themselves.

12.§. Founding, supporting, and honorary members only have the right to speak and propose at meetings, they cannot elect and cannot be elected; they have no right to vote whatsoever, they do not enjoy the benefits of the Association.

13.§. All regular members have equal access to the all of the Associations benefits and privileges.

14.§. Regular members have a membership card with which they are able to certify their Association membership before the authorities. The membership card cannot be passed to another and all forms of its duplication are forbidden. Of those whom it can be proven that they falsified a membership card, lose all their membership rights and are excluded from the membership ranks.

15.§. Membership dues in general cannot be excused and once paid cannot be refunded, however those ill or completing their military service, during their period of illness or service, furthermore those musicians over the age of 60 – who have fulfilled their responsibilities for at least 20 years – are not required to pay membership dues.

16.§. During military service the member is exempt from all his responsibilities. Though he enjoys all the benefits of the Association. He is required to report his enlistment and discharge from military service within eight days in either Budapest at the central board of directors or the leadership or in the countryside to the head of the local group.

17.§. The member who fails to pay membership dues over a period of six months, after one admonishment by the leadership will be expelled from the ranks of the members by the central board of directors. The board of directors though may grant an extension if the member provides a justifiable request.

A member who commits an act contradicting honour, good morals, receiving a legally binding sentence, or behaves in an unpatriotic way, acts against the Statutes and the procedures, who participates in anti-patriotic corps, meetings, protests, – especially if he takes a leading role in those – or executes actions in contradiction to the Association's goals and operations can be immediately expelled from the ranks of the members by the central board of directors. Such a member can only be readmitted if his behaviour provides sound evidence of his improvement.

18.§. A member with a half year of outstanding membership dues or other debts owed can have no recourse to any of the Federation's benefits.

19.§. A member excluded for any reason can only be admitted again as a member if he settled his outstanding and interim membership dues and any other debts owed. The board of directors may grant an exemption to these dues if justifiable. The central board of directors has the right to extract outstanding membership dues and other debts owed through the courts, and in such cases the members submit to the royal district court chosen by the Federation and its authority and competency.

20.§. The resolution of exclusion or exemption can be appealed to the General Meeting with an appeal given to the central board of directors within 15 days following its delivery.

21.§. Incoming funds from the founding, supporting, and regular membership dues, furthermore occasional donations compose the regular income of the Federation. These funds can only be used for budgetary goals approved by the General Meeting and those goals passed in resolution by the board of directors. Donations that arrive for a specific goal cannot be used for goals differing from the original purpose.

22.§. Membership ends if the member:

- a) dies,
- b) leaves,
- c) if excluded from the ranks of the members,
- d) is expelled.

A regular member may only leave at the end of the calendar year and if he indicates his intention to do so at latest the first day of October of that year, in writing or verbally, addressed to the leadership. If in the case the member receives a contract from abroad he is responsible for his membership responsibilities, for which he shall receive a membership card in the language of the country he shall be working in, it is to be attached to his membership identification. Such an identification identifies the member to the foreign musicians' Associations and to the authorities.

Chapter III.

23.§. The affairs of the Federation are lead by:

- a) the National General Meeting,
- b) the central board of directors,
- c) the officers of the leadership,
- d) the leaders of the groups in the countryside,
- e) officers elected by the general meeting.

24.§. There can be two types of National General Meetings: the ordinary annual and extraordinary General Meeting. The ordinary National General Meeting is to be held in the first quarter year of every year. If in the convocation of this the central leadership of the Federation is somehow obstructed by an extraordinary event, then it is to give report of this before the General Meeting. The ordinary General Meeting is to be convened in any eventualities in the first half of the year.

The members of the National General Meeting are the previous year's central board of directors, officers, the representatives of local groups and the members.

25.§. Every rural local group may elect one representative for up to fifty members, in excess of that number it may elect another representative for every regular 100 members. The heads of the local groups are by their office members of the General Meeting. If the representatives are incapacitated representation may be through members belonging to another group, though one representative may have no more than one vote.

26.§. Proposals, interpolations are to be submitted in writing to the central leadership of the Federation one week before the date of the General Meeting. The inclusion of proposals arriving late or interpolations to be included in the agenda are made by the General Meeting.

Invitations to the General Meeting including the exact time, location and agenda are published in the official journal of the Federation or lacking that the Pesti Hírlap at least 14 days previous. The leadership of the local groups is to be notified of the convocation of the General Meeting in writing. The groups are to hold a membership meeting at least 8 day before the National General Meeting at which they elect the representatives to the General Meeting.

27.§. The purview of the General Meeting includes:

- a) the examination and acceptance of the annual final accounts, and the granting of the related acquittal, debate of the following years budget and its acceptance or rejection.
- b) the election of a new set of officers or a new celebratory President, honorary Presidents, the board of directors, the auditing committee and other important central officers;
- c) the setting of the amount of the membership dues; the alteration of which is to be regarded as a modification of the Statutes.
- d) decisions over proposals, interpolations and appeals;
- e) the possible modification of the Statutes, the debate and voting of the more significant resolutions of the Federation, declarations on resolutions that exceed the authority of the board of directors and the resolution to dissolve the Federation.

28.§. The General Meeting decides on important matters through secret ballot, vocal majority. In case of a tied vote the word of the President decides, for questions concerning persons a draw.

The General Meeting has a quorum if at least 1/3 of the rural groups are represented, if not then a new General Meeting is to be called within 8-30 days with the same agenda, and which has a quorum regardless of the number of representatives present. Modification of the Statutes, fusion, or the dissolution of the Federation and decisions as to the allocation of its property can be made at a national meeting if 2/3 of the local groups are represented and 2/3 of those present accept the resolution. In case of a lack of quorum a new General Meeting is to be called within 8-30 days, and which has quorum regardless of the number of representatives present.

29.§. An extraordinary General Meeting must be called by the President:

- a) on a decision made by the central board of directors;
- b) 1/4 of the rural groups;
- c) at the written request of the auditing committee and within 30 days of the request.

Minutes are to be taken of both the ordinary and extraordinary General Meeting which must record the more important items of the General Meeting and all the resolutions, in addition to listing representatives present. The minutes are corroborated by the President, the notary, and two members of the General Meeting asked by the President to do so.

30.§. The officers elected by the General Meeting and the board of directors have a mandate of one year. Officers may only be elected from the capital city. Only adults may be elected to the board of directors. The officers are officially members of the board of directors.

31.§. The board of directors is to be proportional to the number of members. In the beginning 16 regular members and 8 substitute members, in the following years, relative to the number of members: above 500 members 20 regular and 10 substitute. If one of the members of the board of directors, for any reason, losses his membership the President is to act within 14 days and to call upon the first substitute members as listed in the minutes of the General Meeting. Further replacements all follow the order of the list, of which the President reports to the board of directors.

The rights and responsibilities of the board of directors:

- a) convenes and prepares the General Meeting;
- b) forms rural local groups, and approves such formations;
- c) decides concerning possible remission of any application fees;
- d) protects the rights and interest of the members at all levels;
- e) forms an employment agency, and elects its leader;
- f) elects a welfare committee from amongst its own members, which provides suggestions for welfare or aid cases;
- g) creates foundational institutions;
- h) decides covering the acceptance, cancelation and exclusion of members;
- i) remits the expenses according to the Statutes and resolutions of the General Meeting;
- j) supervises the working of the officers, in case of an omission by an officer he may, if warranted, suspend him from his job and temporarily replace him. In case of an appeal it is required to present the case before an extraordinary General Meeting within 30 days;
- k) uses the necessary office staff of the Federation for the handling of its affairs and determines their remuneration with the framework of the budget.

32.§. The central board of directors makes responsible decisions in all affairs that are not reserved for the General Meeting [...]

33.§. The board of directors is required to hold a regular meeting once month. An extraordinary meeting must be convened upon the request of half of the members of the board of directors by the President with 8 days. The board of directors has quorum if in addition to the officers 1/3 of the members are present.

The notary records minutes of the meeting of the board of directors, which are to be read at the following meeting and after any comments the President, the notary and two members of the board of directors are to corroborate it.

At meetings of the board of directors the President has the right, in certain cases, to invite non-members to give their opinions. The invitees though only have the right to speak and propose, they do not have the right to vote.

34.§. The leadership of the Federation is composed of:

- a) the President of the federation,
- b) the central acting President,
- c) two Vice-Presidents.

The President and the board of directors lead together in all the affairs of the Federation, represent the Federation before the authorities and the public, the President convenes the National General Meeting. [...] He supervises the handling of the Federation's affairs, the treasury and accounts.

The central acting President substitutes for the national President in cases where he has been thus entrusted or when incapacitated. [...]

The Vice-Presidents substitute for the President or acting President in case of their incapacitation.

35.§. The chief Secretary heads all the affairs of the Federation and its office. [...]

36.§. The Chief Treasurer handles the treasury of the Federation and keeps precise accounts of the income and expenditures and archives all documents related to these. He can only pay out funds with the remittance of the board of directors or the President. He is both financially and morally completely responsible for the property of the Federation. [...] He is required to make available at any time to the auditors and the members of the auditing committee the necessary bookkeeping and documents.

37.§. The auditors examine the treasury on a monthly basis and together with the Treasurer are financially and universally responsible. [...]

39.§. The mandate of the leadership, the board of directors and officers is done through election by the General Meeting. Under regular circumstances, the re-establishment of the officers happens at the regular General Meeting at the beginning of the year.

40.§. The central leadership of the Federation, with the approval of the board of directors, is to create a local group in those places where at least 20 Gypsy musician members are permanent residents. The local group independently elects itself a leadership; leader, Treasurer, Secretary, and two auditors and a six members board of directors, the leadership is increasing proportionally to the number of members. The creation and dissolution of local groups are to be reported to the primary official of the competent legal authority. The number of officers cannot exceed 10 and the board of directors 20 individuals. If at some locations there are fewer than 20 members, they are to elect a representative from amongst themselves who maintains relations with the central office and manages the affairs of the members.

The leadership manages the affairs for the local group, and follows the Statutes and the procedures given by the central office, maintains relations with the central office and executes its directives. If an officer does not fulfil his responsibilities, the President may suspend him, a report is given at the General Meeting of the local group and a new officer may be elected in his place.

41.§. Local groups gain their income from 50% of the membership dues remaining with them, enrolment fees, donations, clear profit from celebrations, independent monthly subsidies. These funds are used to cover the local group's costs for handling local affairs.

In the first half of every January every local group is to convene a General Meeting, at which is re-establishes if officers. It is to hold gatherings all the more frequently, in part to support a feeling of community, in part for performances and the education of members. [...]

42.§. The central board of directors for the Federation has the right to send a duly authorised delegate to examine the state of the treasury and management of a local group at any time; to this aim the leadership is required to provide all accounts and the treasury for examination and provide the needed explanation.

The central board of directors has the right to request from the competent authority the suspension or dissolution of a local group if it acts in opposition to the aims of the Federation, or does not meet its responsibilities, and if needed take legal action. In the case of the dissolution of a local group its inventory of wealth and funds become the property of the Federation.

43.§. The local group's General Meeting, convening of board of director meetings, passing of resolutions, taking of minutes and their corroboration are done according regulations of the National General Meeting and the central board of directors. The leadership of the local group is required to be available for at least one hour a week and to communicate the time and location with the members. These official hours are for the members to pay their dues and to make known any complaints stemming from their work and for asking the Federation's support and intervention.

Chapter IV.

44.§. All resolutions passed by the Federation which relate to a change in the Statutes, the dissolution of the Federation and in such case the allocation of its wealth are to be submitted to the Royal Hungarian Ministry of the Interior before their execution.

In other cases, the management of affairs as accepted by the General Meeting is to be directive. The regulations for the handling of affairs though must not surpass the parameters of the Statutes.

45.§. In such cases when the Federation does not abide by the aims and regulations proscribed in the Statutes or oversteps these, in so far as it acts against the state, public security, public order it commits a serious infraction, or it endangers the material interests of the members the Royal Hungarian Ministry of the Interior may order an investigation, suspend its operation and finally dissolve it.

Budapest, November 15, 1935.

Hungarian Gypsy Musicians' Federation:

Béla Berkes, national President.

Sándor Bura, central acting President.

Béla Mázor, first Secretary.

Number: 146985. Royal Hungarian Ministry of the Interior. 1936/VII a

Seen by the royal Hungarian Minister of the Interior with the following amending and additional comments:

1. In relation to a modification of the placement of the members of the federation a separate set of procedures are to be prepared in accordance with decree number 85.237/1928. K. M. [4], the approval of which is to be given by the Royal Hungarian State Job Placement Office. [...]

Budapest, January 24, 1936.

[Stamp]. By ministerial decree: Dr. Páskándy, ministerial Secretary.

Notes

1. See 7.1.1., Note 2.

2. In 1936, in the Statutes of the organisation, the Minister of the Interior suggested that he is planning the regulation of "the national and uniform order of Gypsy musical performance", and in the planning, he counts on the suggestions of the Federation. Despite a series of attempts by

the Hungarian Gypsy Musicians' National Federation, a complex decree was never promulgated. According to the ceremonial President the problem was that the Ministry of the Interior did not believe the decree to be executable through the framework of the Federation:

Amongst the new tasks, I would mention: the case of the national organising of Gypsy music performance. To be honest this is a task past due, I myself have urged its completion a lot, but we all have to see that the competent ministry cannot issue such a very significant and nationwide decree which regulates the procedure of its authorities until it has enough confidence that its execution can uninhibitedly happen through the petitioning federation. The settlement of this question is not then a question of goodwill, but of understandable caution. (Magyar Cigányzene, 1938a, p. 2).

The promulgation of the decree was to wait, but other plans and measures "lifting the moral and social standing of the Gypsy musicians" did come about. Above all else, there were the long talks the Federation conducted with those hospitality industry institutions who employed Gypsy musicians, in the interest of replacing the so-called "passing the plate" with respectable and uniform honorariums for orchestra members (Magyar Nemzet, 1938, p. 22). This was deemed necessary as Gypsy orchestras often competed against each other by proprietors for the most advantageous conditions for themselves (Magyar Cigányzene, 1938b, p. 3). Another area needing attention was the curbing of excesses of impresarios, and so the Hungarian Gypsy Musicians' Federation made a collective agreement with the Art Agents Association in 1938. This stipulated uniform contract types approved by both organisations to be used by the agent and the Gypsy musicians. The commission made by the agents were to be uniformly ten percent. Furthermore, they agreed that together they would work to stop "pirate-agents" and "amateur agents" operating outside of the Art Agents Association (Magyar Cigányzene, 1938c, pp. 4-5).

3. The Hungarian Gypsy Musicians' Federation started the journal titled *Magyar Cigányzene* (Hungarian Gypsy music) in 1938, of which only two issues were published.

4. The title of the decree: The co-decree number 85.237 of the year 1928 issued by the royal Hungarian minister for trade affairs and the royal Hungarian minister of the interior concerning the complex working of free public and private employment agency offices (Magyarországi Rendeletek Tára, 1928, 1929, pp. 622-624).

Source: FSEK, B 780/67.

Prepared for publication by Tamas Hajnáczy.

Comments

By the first half of the 1930s, the Hungarian Gypsy Musicians' National Association had lost its ability to effectively represent its interests. Internal conflicts, uncollectible membership dues, the closure of local groups signalled an end to the Association. Ministry of the Interior circular decree no. 145.799/1933 officially stated that dissolution of the Association and its local groups, stating the following:

[...] the Association has been unable to operate according to its Statutes for a longer period of time, it has no offices, the members are scattered and inactive and thus a General Meeting is unable to resolve the dissolution of the Association. (Pomogyi, 1995, p. 177).

Following the issuing of the decree the various authorities dissolved the local groups, the majority of which had no assets or had not been in operation for several years

(Hajnáczky, 2018, pp. 241-242). A year after the dissolution of the Association the Ministry of the Interior speculated on the creation of a new national Gypsy musicians' organisation with the support and approval of the ministry. This intention was officially announced in the resolution amending Ministry of the Interior decree no. 137.000/1926, in which it – lacking an Association – regulated the procedure for issuing work permits (Pest-Pilis-Solt-Kiskun Vármegye Hivatalos Lapja, 1935, p. 488). After the passage of almost a year the Gypsy musicians created the Hungarian Gypsy Musicians' National Federation (Az Est, 1935, p. 13), the Statutes of which were approved by the minister of the interior under no. 146.985/1936. VII. The acting President of the organisation stated the document was unanimously well-received among the Gypsy musicians, as it sought solutions to several of their struggles:

The federation's Statutes, as approved by the ministry of the interior, have two significant regulations included by the ministry, which leads us to believe that the ministry will seek to regulate nationwide the musical performances of Gypsies and will rely on the interpolations of the Federation. In addition to this it seeks to maintain the official proscribed order for job placement and ensure this through distinct procedures. (Budapesti Hírlap, 1936, p. 10).

In addition to these measures the Statutes stated goals and in the interests of their achievement mandated the maintenance of an office, with the possibility of founding a library, music school, and home for Gypsy musicians, together with an employment agency and the settling of their legal parameters. Furthermore, the Federation initiated an official journal for the 'propagation of its goals' and to inform its members, in addition to organising performances and concerts. The Statutes denoted the responsibilities and rights of the members, the procedures for the organisation, its structure, tasks and competence and the procedures for a General Meeting. The significance of the source is in part for the in-depth insight it gives on the structure and procedures of Hungarian Gypsy Musicians' National Federation, and as the only Statute presently known from the period of the foundation of the Federation. The comparison of the Association and the Federation, their goals, structure and operation, are also made possible.

Tamas Hajnáczky

7.3.2 *The Five-hundred-year Jubilee*

Ötszáz éves jubileumokat ünneplik a magyar cigányzenészek
Meghívás a Magyar Városok Szövetségéhez

1937. április 15.

A magyar cigányzenészség az idén ünnepli meg Magyarországon történt letelepülése s itteni zenei működése kezdetének 500 éves jubileumát, amely alkalmából a hazai cigányzenészség érdekképviselője a Magyar Cigányzenészek Országos Szövetsége öt hónapig

tartó, nagy ünnepségeket készít elő. A cigányzenészek szövetsége néhány nappal ezelőtt ünnepélyesen meghívta ünnepségeire a Magyar Városok Országos Szövetségét is.

A beküldött műsor szerint az ünnepségek április hó 25.-én kezdődnek a Margitszigeten, ahol a cigányzenészek az Országos Rákóczi Szövetséggel karöltve Bihari János hírneves cigányzenész, a „Magyar Orfeusz” szobránál emlékünnepelet tartanak. A tulajdonképpeni ünnepségek azonban azzal az országos cigányzenés demonstrációval kezdődnek, amit Magyarország minden városában, minden községében egy napon: május 6-án délbent tartanak.

Ez a zenés demonstráció igen szép és hazafias elgondolással a magyar cigányzenészség ünnepélyes hitvallása lesz az őt befogadó magyar haza iránt. A cigányzenészség ebben az órában ünnepi térzenét ad minden városban s térzene után szerenáddal tiszteli meg a városok, megyék, községek vezetőit, háláját kifejezve. A cigányzenészek szövetsége ez irányban már kérelmet intézett az ország valamennyi főispánjához és polgármesteréhez, hogy hála-demonstrációjának minél szebben kifejezést adhasson.

Az ünnepségek legkiemelkedőbb eseménye a Budapesten rendezett díszelőadás, amit május 8-án tartanak a Városi Színházban József főherceg díszvédnöksége, Hóman Bálint kultuszminiszter, Kozma Miklós vitéz belügyminiszter, a Magyar Távirati Iroda elnöke s Bornemissza Géza kereskedelmi miniszter fővédnöksége mellett. Erre az ünnepségre a cigányzenészség meghívta Magyarország kormányzóját, a kormányt, a diplomáciai testületeket s meghívta az ország polgármestereit is.

– Úgy érezzük, hogy a velünk ünneplő díszes előkelőségek soraiból nem hiányozhatnak a magyar városok illusztris vezetői sem, – (írják külön meghívásukban a szövetség vezetői) – akiknek elődeik, de most élő reprezentánsai is mindenkor szeretettel és megértéssel karolták fel a cigányzenészség sorsát és a magyar nóta ügyét ...

Ezen a díszelőadáson a cigányzenészség a magyar nóta és a magyar cigányzene fél-ezer éves fejlődési történetét mutatja be teljesen új beállítással színes, zenés, énekes revü-színvadi képekben és pedig a legkiválóbb magyar énekesnők, énekesek, 30 kitűnő budapesti cigányprímás és 200 tagú cigányzenekarral. A vezetőség gondoskodott arról, hogy a magyar városok vezetői részére megfelelő helyek biztosítva legyenek és ezt az ünnepi meghívón közölni fogja.

A díszelőadást június 6-án, a Baross szövetség budapesti seregszemléjén megismétlik, majd a júliusi hetekben kezdetét veszi az országos cigányzenész-verseny, a vidék rádiókapcsolásával. Augusztus hóban, Szent István hetében Budapesten csárdásversenyt rendeznek a cigányzenészek, akik ugyanakkor bemutatnak egy korhű cigánylakodalmat és keresztelőt is. Az ünnepségeket szeptemberben gypsiológiai világkongresszus zárja be, amelyen a világ cigánytudósai, kutatói és irodalmárai tartanak tudományos ankétot.

A cigányzenészség nagy megmozdulásával már a külföldi lapok is élénken foglalkoznak s a legtöbb európai rádió is kapcsolni fogja a díszelőadást.

The Hungarian Gypsy musicians celebrate their five-hundred-year jubilee
An Invitation to the Hungarian Cities Federation

April 15, 1937.

This year the Hungarian Gypsy music society is celebrating the 500-year jubilee [1] of its settlement in Hungary and the beginnings of its musical life. On this occasion, the Hungarian Gypsy Musicians' National Federation, representing Gypsy musical society, shall organise five months of great celebrations. A few days ago the Gypsy musicians' federation also formally invited the Hungarian Cities National Federation to its celebration.

According to the sent program, the celebrations will begin on 25 April on Margit Island, where the Gypsy musicians, together with the National Rákóczi Federation [2] will hold a commemoration at the statue of the famous János Bihari [3], the "Hungarian Orpheus". The actual celebratory events will begin with a nationwide demonstration of Gypsy music, happening in every Hungarian city and town on one day, 6 May, at noon.

This musical demonstration shall be the beautiful and patriotic spirited celebratory profession of faith on the part of Hungarian Gypsy society towards the Hungarian homeland that has embraced them. At that hour Gypsy musicians will give a festive public performance in every city and pay their respects and give thanks to the leaders of the cities, counties, towns with a serenade. The Gypsy musicians' federation has already submitted a petition to all the nation's counts and mayors to allow for the nicest possible expression of thanks.

The premier event of these celebrations will be the gala performance given in Budapest on 8 May in the City's Theatre, under the honorary patronage of Archduke József, and the patronage of Bálint Hóman, culture minister, Sir [4] Miklós Kozma, minister of the interior, the President of the Hungarian Telegraphic Office and Géza Bornemissza minister for trade. The Gypsy musicians have invited the Regent of Hungary [5] to this celebration, the diplomatic corps and the nation's mayors.

– We feel that the illustrious leaders of Hungarian cities cannot be found missing from the ranks of the prominent dignitaries celebrating with us – (written separately in the invitation by the federation's leaders) – those whose predecessors, and whose living representatives have always lovingly and with understanding embraced the fate of Gypsy musicality and Hungarian song ...

This gala performance will present the evolution and history of a half-millennium of Gypsy musicality, Hungarian song, and Hungarian Gypsy music, in a completely newly staged colourful, musical, singing theatrical review, with the greatest Hungarian singers, 30 of the most excellent Gypsy first violinists from Budapest and a 200 member Gypsy orchestra. The leadership has taken care to ensure appropriate seating for the leaders of the Hungarian cities and shall denote these on the invitation.

The gala performance will be repeated at the Budapest exhibition of the Baross Federation [6] on 6 June. In July, the national Gypsy musicians' competition [7] will begin, and be connected through radio to the countryside. In the month of August, during

St. Stephen's week, there will be a csárdás competition in Budapest, organised by the Gypsy musicians, who will at this time present and also an authentic period Gypsy wedding and baptism. The celebrations will end with a world congress [8] on Gypsyology, at which Gypsy academics, researchers and literati will hold conference.

The foreign press has taken a keen interest in the great activity of Gypsy musical society and most European radio stations shall transmit the gala performance.

Notes

1. General thought at that time dated the appearance of Gypsies in Hungary to the decree granting asylum given by Sigismund of Luxembourg, in 1417. The five-hundred-year anniversary celebrated by the Gypsy musicians based itself, mistakenly, upon this date. It later was revealed that these letters of asylum were forgeries, though other reliable sources did record the Gypsies settling and travelling across Hungary in the first half of the 15th century (Nagy, 2004, pp. 7-29; Tóth, 2015, pp. 153-156; cf. also Chapter 8).
2. The National Rákóczi Federation (1926-?) was named after Ferenc Rákóczi II (1676-1735), prince of Transylvania, and sought to preserve his legacy, its primary goals being the strengthening of Hungarian national identity, in addition to protesting on behalf of the regions granted other countries by the treaty of Trianon (Kovács, 2005).
3. See, 7.2.1., Note 3.
4. The knightly title (*Vitéz*) was granted by Hungary's regent Miklós Horthy, and thus composed a knightly order. The honour was tied to military heroism, and those knighted received land, thus creating a mid-sized landholding class allied to the regent (Miklós, 2017, pp. 66-78).
5. Miklós Horthy of Nagybánya (1868-1957), regent of Hungary (1920-1944).
6. The Baross Federation (1919-1945), was an organisation representing the interests of Christian tradesmen and merchants, and distinguished itself from other such groups which had Jewish members. During the Second World War, it engaged in making the existence of Jewish tradesmen and merchants impossible. In the 1920s, it became a nationwide organisation, founding several rural groups and organising trade courses, and participating in the founding of factories, kindergartens and aid programs (Margittai, 2010, p. 89).
7. The Gypsy musicians' competition was called the "Gypsy music Olympics" and was planned within the auspices of the Federation to which they expected participants from the neighbouring countries and even distant continents (Sárosi, 2012, pp. 376-377).
8. The Gypsyology World Congress did not materialise (cf. below, 7.3.3).

Source: [No Author]. (1937). Ötszáz éves jubileumokat ünneplik a magyar cigányzenészek. Meghívás a Magyar Városok Szövetségéhez. *Városok Lapja*, An. 32, No. 8, 1937, April 15, p. 244. Prepared for publication by Tamas Hajnáczy.

Comments

The Hungarian Gypsy Musicians' National Federation had decided a year after its founding to worthily commemorate the five-hundredth anniversary of Gypsy settlement in Hungary with nationwide celebrations. It encouraged Gypsy musicians to unreservedly participate in the event:

We call upon all of Hungarian Gypsy music society to begin the 500-year jubilee, on 6 May, Ascension Day, at 12 o'clock noon, by playing celebratory music in the main square of every Hungarian city and town. Following this to proceed to the residence of the leader of the city or town and give a celebratory serenade. (Nyírvidek, 1937a, p.2).

The Federation also mentioned that they were to only play Hungarian songs, and to begin their performance in the public square with the national anthem and the serenade with the Hungarian Creed, and to close it with the Rákóczi march (Nyírvidek, 1937b, p. 2). The press devoted numerous articles to the coming Gypsy music jubilee celebrations (Sárosi, 2012, pp. 386-398). Notable among these was the Prágai Magyar Hírlap (Sárosi, 2012, p. 397), which published a twelve-part series on the history of Hungarian Gypsies. The daily papers reported on the many rural town events, where the Gypsies had begun to prepare for the anniversary (Békésmegyei Közlöny, 1937, p. 2; Békés, 1937, p. 3; Pécsi Napló, 1937a, p. 2; Pécsi Napló, 1937b, p. 4). There were nevertheless cities where the Gypsy musicians refused to perform. They cited the lack of pay for their performance, in addition to the factor of internal tensions amongst themselves (Nyírvidek, 1937a, p. 2). The anniversary's premier event was the gala performance given in the City's Theatre, which both Hungarian and foreign radios wanted to broadcast (Magyarság, 1937, p. 30). The significance of this press report is its comprehensive account of the jubilee celebrations, and the events in the capital city, as all the other sources only provide partial information about the various happenings.

Tamas Hajnáczy

7.3.3 *The World Congress on Gypsyology*

Gipszológiai világkongresszus lesz Budapesten.

1937. július 7.

A Magyar Cigányzenészek Országos Szövetsége ebben az évben ünnepli a cigányok magyarországi leteleplésének ötszáz éves évfordulóját. Az ünnepi év legnagyobb eseménye a gipszológiai világkongresszus lesz, amelyet szeptember 5-iki kezdettel rendeznek meg Budapesten. A kongresszus két hétig fog tartani és a világ minden részéből eljönnek a cigányokkal foglalkozó művészek, muzsikuskok, festők, néprajzi és nyelvtudósok. Meghívót kapott többek között a szíami király is, akiről köztudomású, hogy lelkes cigánykutató és egy ízben a Monte Carlóban muzsikáló Bura Sándor cigányprímásnak tolmácsa útján azt üzenté: „mi testvérek vagyunk”.

A világ minden tájáról eljönnek azok a cigányszármazású művészek is, akik világhírnevet szereztek maguknak. Boulanger, Párizs legnevesebb muzsikusa, aki híres zeneszerző is egyben, szintén itt lesz a cigányművészek között. Száz résztvevőre számítanak Angliából, ahol a cigánykutató 120 éves múltja tekint vissza. 120 évvel ezelőtt alapították a Gypsy Lore Society nevű cigánykutató egyesületet. Jönnek az amerikai, indiai és japán érdeklődők is és természetesen, Európa összes államai is résztvesznek a kongresszuson, amelynek elnöke József királyi herceg lesz, a nagy cigánybarát királyi herceg fia, aki az első cigány-magyar szótárt összeállította.

Bura Sándor prímás, a kongresszus cigányelnöke a következőket mondta:

– A magyar cigányzenétől egyesek azt az érdemet is el akarták vitatni, hogy a magyar nótát fenntartotta és fejlesztette. Egyes tanárok hangoztatnak divatos jelszavakat a

cigánymuzsika ellen és a cigányzenét a magyar nóta megrontójának és eltorzítójának állítják be. Ha ezt a valótlán álláspontot 500 év alatt a muzsikánkkal nem tudtuk megdönteni, megdönti a most tartandó világkonferencia, ahol a világ nagy tudósai és nagy művészei fognak hódolni a cigányművészetnek. Nemzeti szempontból is örvendetes és nagyjelentőségű a budapesti kongresszus, mert itt beigazolást fog nyerni, hogy a cigányok, akik 500 éve élnek a magyarság között, nem elnyomott kisebbségként éltek itt. 500 évvel ezelőtt egyes országokban a cigányon bárki népitételeket hajthatott végre, cigányt megölhettek, megcsönkíthattak, mert ezért büntetés nem járt. Ugyanakkor Magyarországon a magyar a cigányt nemcsak megtűrte, de megbecsülte és szerette is. A magyarság türelmének és a kisebbségek iránt való megértésének is ünnepe lesz a cigányok világkongresszusa.

∴

The World Congress on Gypsyology to be held in Budapest

July 7, 1937.

The Hungarian Gypsy Musicians' National Federation shall celebrate the five-hundredth anniversary of the settlement of Gypsies in Hungary. The year's greatest event shall be the Gypsyology world congress, to be held starting the 5th of September in Budapest. The congress will last for two weeks and those dealing with Gypsy art, music, painting, folklore, and linguistics are expected to attend from all parts of the world. Amongst others the King of Siam [1], known to be an enthusiastic Gypsy researcher, has been invited, and who wrote, through his interpreter, to Gypsy first violinist Sándor Bura [2], performing in Monte Carlo: "We are brothers".

Artists of Gypsy decent who have achieved world fame will come from all corners of the earth. Boulanger [3], Paris' best known musician, in addition to being a famous composer will also be among the Gypsy musicians. One hundred participants are expected to come from England, where Gypsy research looks back upon a 120-year past. An Association studying Gypsies named the Gypsy Lore Society [4] was founded 120 years ago. There shall be American, Indian and Japanese guests and naturally participants from all nations of Europe. The President of the Congress shall be Royal Prince József, the archduke is a great friend of the Gypsies [5], and son of the royal prince who compiled the first Gypsy-Hungarian dictionary [6].

Sándor Bura, first violinist, the Gypsy President of the congress stated the following:

– There were those who would argue against the merits of Gypsy music in the preservation and development of Hungarian song. There are teachers who harp on fashionable slogans against Gypsy music and would have people believe Gypsy music ruined and twisted Hungarian song [7]. If the past 500 years of our music has not been enough to rebuke such an opinion then the upcoming world congress, at which the world's great academics and great artists shall pay their respects to Gypsy music, shall do so. The Budapest congress is to be lauded and shall be of great significance from a national

perspective as it shall prove that Gypsies have lived among Hungarians for 500 years, not as an oppressed minority, as in other countries. 500 years ago, in certain countries anyone could commit any act of public retribution on Gypsies, could kill Gypsies, could mutilate them, and not be punished. In Hungary, however, Hungarians not only tolerated the Gypsies but honoured and loved them. This Gypsy world congress will be a celebration of the tolerance of Hungarians and their understanding of minorities.

Notes

1. Probably this is a reference to Prajadhipok (or Rama VII), the last King of Siam (1925-1932) and the first King of Thailand (1932-1935) who after the First World War received training at the *Écoles supérieures de guerre* in France.
2. As seen also from the previous section, Sándor Bura was a famous Gypsy first violinist and the acting President of the Hungarian Gypsy Musicians' Federation.
3. Nadia Boulanger (1887-1997), famous Parisian composer, conductor and music teacher.
4. At the time of the publication of this article the Association did not in fact look back upon a 120-year past, as the Gypsy Lore Society was founded in 1888.
5. Archduke Joseph Karl of Habsburg-Lorraine (1833-1905), commander of the Royal Hungarian Military, provided support and funding for significant Gypsy research in Hungary. The journals *Ethnologische Mitteilungen aus Ungarn* and *Mitteilungen zur Zigeunerkunde* were published under his patronage. At his estate in Alcsút he tried to settle nomadic Gypsies and established a school for their children, though these initiatives were unsuccessful. He regularly corresponded with the leaders of the Gypsy Lore Society, and supported their publications financially, in addition to writing articles for them (Landauer, 2004, pp. 22-23; Soós, 2000, pp. 6-12). See also Chapter 1.
6. The article's mention of Archduke Joseph compiling a Gypsy-Hungarian dictionary is mistaken, possibly confusing authorship with his support of the publication of the following dictionaries; in 1885, Endre Györfy: "Magyar és cigány szótár. Czigányúl mondva vakeriben (Hungarian and Gypsy dictionary)", and in 1886, Ferenc Sztojka Nagy-idai: "Ő császári és magyar királyi fensége József főherceg magyar- és cigány-nyelv gyök-szótára. Románé áláva. Iskolai és utazási használatra (His imperial and royal highness archduke Joseph's Hungarian and Gypsy root word dictionary, for school and travel use) supplemented and revised edition published in 1890. In addition to Czigán nyelvtan – Románo csibákero sziklaribe" (Gypsy grammar) in 1888, the first academic publication on Gypsy dialects in Hungary (Györfy, 2011; Landauer, 2004, pp. 23-24; Soós, 2000, pp. 6-12). See also Chapter 1., Summarising comments.
7. The first heated debate concerning the relation between Hungarian folk music and Gypsy music followed the publication of Ferenc Liszt's 1861 volume *A cigányokról és a cigány zenéről Magyarországon* (Concerning Gypsies and Gypsy music in Hungary). The question reappeared in the inter-war years and the musical research and studies of composers Béla Bartók and Zoltán Kodály tried to clarify the issue. A critical article by Margit Prohács, the librarian of the College of Musical Arts in Budapest, in 1930, was published in the *Napkelet* journal. This study caused the Hungarian Gypsy Musicians' to pursue a lawsuit against the librarian, in addition to a reply article (Kéki, 1991, pp. 354-359).

Source: [No Author]. (1937). Gipszológiai világkongresszus lesz Budapesten. *Budapesti Hírlap*, An. 47. No. 151, 1937, July 7, p. 2.

Prepared for publication by Tamas Hajnóczky.

Comments

The congress, which was to be a jubilee celebration of the five-hundredth anniversary, and be organised by the Hungarian Gypsy Musicians' Federation, did not finally materialise.

The idea for the conference was first proposed by Dr. Endre Spur and a Dublin professor Walter Starkie. The academic had studied Gypsies in Hungary in 1929 and had returned in 1936, to gather further data for his work and to begin the organisation of a world congress. The plans were to invite presenters from over fifty countries. The press gave special emphasis to presenters coming from Great Britain where the Gypsy Lore Society operated as an academic Association studying Gypsies. The significance of this source is that it gives the most comprehensive image of the conference plans, something only touched upon by other articles. Especially notable is the insight it gives into the perspective of the organising acting President of the Federation concerning the congress.

Tamas Hajnáczy

Additional Comments

The presented materials reveal the multifaceted dimensions of the Roma civic emancipation movement in Hungary. At its forefront was the protection of the professional interests of Gypsy musicians, but this movement also had its strong ethnic and national dimensions. In this case, the cohesion between the two most important dimensions of their identity – as an ethnic community and as an integral part of the Hungarian civic nation – is very clear, and finds its expression in the constant emphasis on the notion “Hungarian Gypsy music”. In fact, this designation was the central means of promoting their music in the country and around the world. Its promotion (and thus the perception from the macro-society) as being part of the Hungarian national music culture guaranteed its protection and support, which remained unchanged during all the vicissitudes in the history of the modern Hungarian state. Perhaps the most impressive evidence of this is the Budapest Gypsy Symphony Orchestra (also known as One Hundred Gypsy Violins), founded in 1985 at the funeral of the famous musician Sandor Jaroka, which still exists today.

There is a puzzling case in the development of the Roma civil emancipation movement in Hungary. According to some authors, in 1937, Mária László, as a journalist, had organised a protest in the village of Pand against anti-Gypsy discrimination, when she was arrested for incitement, lost her job and had to undergo imprisonment for a month and police surveillance for three years for demanding equal rights for Gypsies (Stewart, 2001, p. 76; Klímová-Alexander, 2005a, p. 167; Majtényi & Majtényi, 2016, p. 36; Kóczé, 2019). According to the unfortunate model of the Roma history research, the first author does not indicate the historical source on which this information is based, and the others then repeat it uncritically.

However, we have some doubts about the accuracy of this information. Mária László (1909-1989) is a well-known and praised Roma activist, who in 1957 founded the *Magyar Cigányok Kulturális Szövetsége* (Hungarian Gypsy Cultural Association). In 1937, she was only 18-year-old and it seems unlikely for her to have been a journalist and organiser of mass protests. Besides, Anna Lujza Szász, perhaps the only researcher to date who has worked extensively with materials from the personal archive of Mária László (six boxes, deposited in the Museum of Ethnography in Budapest), does not mention this

particular aspect of László's biography in her dissertation (Szász, 2015). So it is quite possible that this case would be an example of a story created secondary (under the communist regime), which aimed to embellish the biography of Mária László. In any case, at this point, the case remains unclear and will remain so until historical evidence is discovered.

Concerning the attempts to organise a 'World Congress on Gypsyology', there is a coincidence of interests in this case between the leadership of the Hungarian Gypsy Musicians' Federation and the scholars from the Gypsy Lore Society. In the same year, two articles were published in the *Journal of the Gypsy Lore Society*, by Walter Starkie (1937) and Endre Spur (1937), proposing such a congress and highlighting the importance it would have for the study of Gypsies and their music. Of interest is the characteristic given by the Hungarian researcher to Gypsy musicians:

These Gypsy fiddlers of yours are apparently professional musicians just as in other orchestras, no longer free Nomads of the road, but a settled people, a sort of "petit-bourgeois". [...] The Gypsy musician of the town doubtless does represent a higher class of the Romany people, earning his living by a kind of artistic work. (Spur, 1937, p. 106).

For its part, the leadership of the Hungarian Gypsy Musicians' Federation might have seen a good opportunity in holding such a Congress to publicise the organisation's activities and to reaffirm (through the authority of international academia) its high value and importance. There is no information as to why this Congress was not held.

During the interwar period, Gypsy musicians were widely popular not only in Hungary but throughout Europe. When the famous violinist Béla Radics died in 1930, his funeral was widely covered not only in the local but also in the European press. Some publications abroad even reported 150,000 people taking part in the mourning procession on the streets of Budapest (*Jeversches Wochenblatt*, 1930, p. 2); the figure is probably exaggerated, but it is still indicative enough.

Elena Marushiakova and Vesselin Popov